

Økonomiske analyser

Nr. 7 – 1989

Timeverks- og sysselsettingstall
Konsum av varige forbruksgoder
Husholdningssektorens spreatferd

Statistisk sentralbyrå

Postboks 8131 Dep. N-0033 Oslo 1 – Tlf. (02) 41 38 20

Økonomiske analyser

utgis av Forskningsavdelingen i Statistisk sentralbyrå og kommer normalt med 9 nummer i året. Første nummer i året vil inneholde Økonomisk utsyn over året som gikk. Publikasjonen vil ellers inneholde konjunkturtendensene og aktuelle konjunkturtall for norsk og internasjonal økonomi. Kvartalsvise og årlige nasjonalregnskapstall vil bli publisert og kommentert etter hvert som de foreligger. Publikasjonen vil også bringe kortere artikler med samfunnsøkonomisk innhold og oversikter over publikasjoner fra forskningsvirksomheten i Statistisk sentralbyrå.

Statistisk sentralbyrå ønsker videst mulig spredning av data og analyser som offentliggjøres i Økonomiske analyser. Gjengivelse er tillatt uten restriksjoner. Av hensyn til leserne ber imidlertid Statistisk sentralbyrå om at kilde blir oppgitt – publikasjonsserie og årgang/nummer – og at forfatterens navn framgår der det er aktuelt. Synspunkter i artikler med navngitt forfatter kan ikke uten videre tas som uttrykk for Statistisk sentralbyrås oppfatning.

Redaksjon: Olav Bjerkholt, Ådne Cappelen, Per Richard Johansen, Olav Ljones, Svein Longva, Lorents Lorentsen.

Redaksjonssekretærer: Kirsten Hansen (artikkelstoff), Lisbeth Lerskau Hansen (konjunkturoversikter mv.).

Forsknings- avdelingen

ble opprettet i 1953 og er i dag organisert i fire enheter:

- o Seksjon for nasjonalregnskap
- o Seksjon for økonomisk forskning
- o Seksjon for sosiodemografisk forskning
- o Seksjon for ressurs- og miljøanalyse.

Statistisk sentralbyrå har lange tradisjoner som forskningsinstitusjon, og forsknings- og analysevirksomheten har etter hvert fått et betydelig omfang. Virksomheten omfatter blant annet:

- o Nasjonalregnskap
- o Samfunnsøkonomi, makroøkonomiske modeller, konjunkturanalyse, skatteforskning, kryssløpsanalyse og økonomiske studier
- o Befolkningsutvikling, fruktbarhetsstudier, arbeidsmarked og utdanning
- o Naturressurser, energianalyse, arealregnskap, miljøøkonomi, miljø og levekår
- o Petroleumsøkonomi
- o Regional analyse

Økonomiske analyser

Nr. 7 – 1989

INNHOLD

	Side
Timeverks- og sysselsettingstall <i>av Anders Harildstad</i>	3
Beregnet konsum av varige forbruks-goder <i>av Knut A. Magnussen</i>	36
Nasjonalregnskapet som utgangspunkt for analyse av husholdningssektorens spareatferd <i>av Knut Moum</i>	40
Tabell - og diagramvedlegg	49

Statistisk sentralbyrå

Postboks 8131 Dep. N-0033 Oslo 1 – Tlf. (02) 41 38 20

Timeverks- og sysselsettingstall i nasjonalregnskapet

Av

Anders Harildstad

1 Innledning

Det har i lengre tid vært arbeidet med beregning av nye sysselsettingstall til det norske nasjonalregnskapet. Arbeidet har vært utført i tilknytning til utviklingen av et arbeidskraftregnskap i Statistisk sentralbyrå. Formålet med dette prosjektet har vært å samordne tilgjengelig primærstatistikk for arbeidskraftforbruket i norske næringer, og presentere denne informasjonen på en enhetlig og konsistent form.

Hovedbegrepet for sysselsettingen i nasjonalregnskapet er gjennom de nye beregningene endret fra utførte årsverk til utførte timeverk. Noen hovedtall for utførte timeverk etter næring ble første gang publisert i Økonomiske analyser nr. 4-1989. Foruten timeverk inneholder det nye sysselsettingsregnskapet flere andre begreper og kjennetegn for arbeidskraftforbruket. Hensikten med denne artikkelen er å redegjøre for disse sysselsettingsbegrepene, hvordan begrepene er blitt tallfestet og resultater av beregningene.

2 Begreper og omfang

De nye sysselsettingstallene i nasjonalregnskapet er årsdata som spenner over perioden fra 1962 til 1988. De to siste årgangene er foreløpige tall, og opplegg for ajourføring og oppdatering framover vil være i samsvar med produksjons- og revisjonsrytmen for øvrige årstall i nasjonalregnskapet.

Opplegget omfatter følgende variable for sysselsettingsutviklingen:

- utførte timeverk
- sysselsatte personer
- sysselsatte normalårsverk
- Disse variablene er fordelt etter:
- næring
- yrkesstatus
- kjønn

Næringsinndelingen følger kontoplanen i årlig nasjonalregnskap, med unntak for industri og bergverk der sektorinndelingen for kvartalsvis nasjonalregnskap er benyttet.

Fordelingen på yrkesstatus omfatter todelingen lønnstakere og selvstendige yrkesutøvere. Familiearbeidere uten fast avtalt lønn er medregnet i tallene for selvstendige sysselsatte. Årsaken til at sysselsettingstallene foreligger fordelt på lønnstakere og selvstendige er ulik form på inntektsopptjeningen for disse gruppene: Lønnstakere mottar lønn mens selvstendige sysselsatte godtgjøres med andel i driftsresultatet for næringen. Sysselsettingsutviklingen for lønnstakere og selvstendige blir også ulikt modellert i de makroøkonomiske modellene.

Tallseriene for timeverk, personer og normalårsverk foreligger fordelt på menn og kvinner i det nye sysselsettingsregnskapet, og disse tallene er samtidig oppdelt etter næring og yrkesstatus.

2.1 Nærmere om begrepsinnhold

Utførte timeverk omfatter timeverk arbeidet innenfor effektiv normalarbeidstid fratrukket fravær og tillagt overtidstimeverk. Effektiv normalarbeidstid er definert som normalarbeidstid utenom spisepause selv om spisepausen er betalt arbeidstid. Fraværstimeverk, dvs fravær på grunn av ferie, bevegelige helligdager, sykdom, permisjonsfravær med lønn og arbeidskonflikter, bidrar til å redusere antall utførte timeverk pr. sysselsatt.

For selvstendige sysselsatte er utførte timeverk definert som timeverk utført med faktisk arbeidstid korrigert for fravær.

Begrepet utførte timeverk er upåvirket av variasjoner i arbeidsintensitet og kvalifikasjonene for arbeidskraften.

Sysselsatte personer er gjennomsnittstall over året for antall personer som er engasjert i produktiv virksomhet på norsk territorium. Utenlandske statsborgere ombord på norske skip eller på norske oljeinstallasjoner blir betraktet som sysselsatt i Norge. Deltidsansatte personer og personer som er midlertidig fraværende fra inntektsgivende arbeid er også inkludert i tallene for sysselsatte personer. Ansatte med lengre permisjonsfravær, dvs permisjon uten lønn, står utenfor arbeidsstyrken og er dermed ikke med i tallene for sysselsatte. Personer engasjert

på sysselsettingstiltak betraktes som sysselsatte dersom de mottar lønnsgodtgjørelse. Personer som har arbeid i flere næringer regnes som sysselsatt i næringen med størst omfang av arbeidsforholdet.

Begrepet *sysselsatte normalårsverk* står i en mellomstilling mellom begrepene sysselsatte personer og utførte timeverk. Dette begrepet er i likhet med begrepet sysselsatte personer en beholdningsstørrelse mens timeverksbegreper er strømnings-tall. Nye tallserier for sysselsatte normalårsverk erstatter tidligere publiserte næringstall for utførte årsverk. Begrepet utførte årsverk er altså ikke med i det nye sysselsettingsopplegget.

Antall sysselsatte normalårsverk er generelt definert som antall heltidsomregnede inntektsmottakere i produktiv virksomhet. For lønnstakere er antall normalårsverk lik antall heltidsansatte pluss antall deltidsansatte omregnet til heltid. Deltidsansatte lønnstakere er omregnet til heltid ved å bruke andel av full post eller dellønnsbrøk som vekt. Som deltidssysselsatte regnes personer med lavere avtalt arbeidstid enn for heltidsansatte i samme type virksomhet. For selvstendige yrkesutøvere medregnet familiemedlemmer er normalårsverksbegrepet tallfestet konvensjonelt med basis i arbeidstiden for mannlige selvstendige personer utenom familiarbeidere.

2.2 Formålet med ulike sysselsettingsbegreper

De tre begrepene timeverk, sysselsatte personer og sysselsatte normalårsverk dekker ulike formål og behov ved analyse og beskrivelse av sysselsettingsutviklingen over tid.

Timeverksbegrepet er mest relevant for måling av bedriftenes forbruk av arbeidskraft i produktjonsvirksomhet, og for dermed å sammenholde produksjonen med timeverksforbruket og eventuelt andre innsatsfaktorer til beregning av produktivitetssendringer.

Begrepet sysselsatte personer gir grunnlag for å vurdere utviklingen på tilbudssiden av arbeidsmarkedet slik som yrkesdeltakelse og arbeidsledighet.

Sysselsatte normalårsverk er et svært nyttig begrep for måling av inntekstvekst over tid og for måling av inntektsforskjeller mellom næringer. I tillegg gir begrepet informasjon om hvor mange som ville vært i arbeid uten deltidssysselsetting.

Normalårsverksbegrepet gjør det mulig å jamføre lønnsveksten ifølge nasjonalregnskapet med beregningene for årslønnsvekst som jevnlig blir presentert av Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene. Årslønn er definert som lønn for en heltidsansatt person som jobber normalarbeidstid, avbrutt av ferie, men eksklusive overtid, effekter av arbeidskonflikter og tilfeldige variasjoner på årets lengde. Lønn pr. normalårsverk er derimot medregnet overtidsbetaling og fratrukket lønnstrekk ved eventuelle arbeidskonflikter.

3 Datakilder og beregningsmetodikk

3.1 Dataproblemer

Tallfesting av sysselsettingsutviklingen etter næring, yrkesstatus og kjønn for variablene timeverk, personer og normalårsverk reiser en rekke problemer:

a) De forskjellige primærstatistikkene har i mange tilfelle ulik utforming og ulike sysselsettingsdefinisjoner som ikke er tilpasset for umiddelbar bruk i et sysselsettingsregnskap.

b) Tilgangen på informasjon viser stor variasjon, både mellom næringer og i noen grad også over tid innenfor samme næringsgrupper. For noen områder, for eksempel kommuneforvaltningen, innhentes det lite primærstatistikk for sysselsettingen, og derfor må en i stor utstrekning basere opplegget på indirekte beregninger. I andre tilfelle, som for industrinæringene, er problemet motsatt, idet en har flere kilder som gir sprikende observasjoner for de samme størrelser.

Primærdataene kan også være inkonsistente gjennom de sammenhenger som gjelder mellom sysselsettingsbegrepene. Et eksempel er observasjoner for arbeidstid: Primærdata for faktisk arbeidstid vil i mange tilfelle avvike fra arbeidstid som kan beregnes med data fra andre kilder for alle komponentene som inngår i faktisk arbeidstid.

En tredje type konsistensproblem dukker opp på aggregerte næringsnivåer hvis det foreligger særskilt statistikk på disse aggregerte nivåene som avviker fra summerte næringstall basert på detaljert næringsstatistikk. Arbeidskraftundersøkelsene (AKU) er et eksempel på en slik kilde som på grunn av utvalgsusikkerheten betraktes som mest stødig på totalsysselsettingen.

3.2 Datakilder

I prinsippet er all tilgjengelig primærstatistikk tatt i betraktning for beregningsopplegget, men det vil føre for langt med en utførlig redegjørelse for datagrunnlaget i denne artikkelen. Men vi skal likevel nevne noen av de statistikktypene som har vært i fokus:

- Arbeidskraftundersøkelsene (AKU)
- Sektorvis næringsstatistikk
- Lønnssumdata for offentlig forvaltning
- Diverse registerstatistikker for sysselsetting
- Folketellinger
- Lønnsstatistikk
- Diverse fraværs- og overtidsstatistikk
- Diverse spesialundersøkelser om normalarbeidstid

3.3 Beregningsmetodikk

De dataproblemene som er nevnt i avsnitt 3.1 er blitt forsøkt løst ved å konstruere beregningsmodeller

for de enkelte næringene på detaljert nivå og for økonomien samlet. Gjennom disse beregningsmodellene er det etablert et opplegg som tar hensyn til foreliggende informasjon slik at denne kan kombineres til sammenhengende tallserier for begrepene i sysselsettingsregnskapet. Framgangsmåten lar seg beskrive i noen hovedpunkter:

1) Relevante primærdata fra de ulike statistikk-kildene blir først lest inn i de sektorvise beregningsmodellene.

2) Dernest blir data med avvikende sysselsettingsdefinisjoner oversatt til de relevante begrepene som blir benyttet i sysselsettingsregnskapet.

3) Neste skritt er en konsistensvurdering av datagrunnlaget, og indirekte beregninger av størrelser som har svakt datagrunnlag. I denne konsistensvurderingen benyttes aktivt de sammenhengene mellom begrepene som er satt opp nedenfor.

4) Framgangsmåten over benyttes først for alle enkelt næringer. Dernest aggregeres det opp for vurdering av totalresultatene og for vurdering av noen mellomaggregater.

5) Totalvurderingene under punkt 4 medfører justeringer tilbake i sektormodellene, spesielt for blokkene med svakt datagrunnlag. Denne gjensidige tilpasningen mellom deler og helhet gjentas til resultatet synes å være tilfredsstillende.

Mesteparten av arbeidet er konsentrert om den sektorvise konsistensvurderingen under punkt 3). Noe forenklet kan vi sette opp relasjonene som er med under avstemmingen av datagrunnlaget for lønnstakersyssetting. Vi ser først bort fra deltidarbeid:

(1) Timeverksrelasjon $L = N * h$

(2) Arbeidstidsøkosirk $h = H * (1 + o - f)$

(3) Lønnssumrelasjon $W = N * h * w$

Symbolene er gitt ved:

L utførte timeverk

N sysselsatte normalårsverk

H normalarbeidstid

W lønssum

h faktisk arbeidstid

w lønssats

o overtidrate

f fraværstid

På grunn av deltidarbeid må vi dessuten supplere med noen tilleggsrelasjoner:

(4) Normalårsverksrelasjon $N = n / a$

n sysselsatte personer medregnet deltidsansatte
a omregningsfaktor for deltidsumfanget

Videre er det slik at omregningsfaktoren a kan utregnes etter formelen:

(5) $a = 1 / (1 - b + b * c)$

b andel av sysselsatte personer i deltidarbeid
c dellønnsbrøk eller avtalt arbeidstid deltidsansatte i forhold til normalarbeidstid heltidsansatte

(Deltidsandelen b og dellønnsbrøken c antar verdier mellom null og 1, mens avledet omregningsfaktor a er større eller lik 1 i verdi.)

Primærmaterialet gir sprikende observasjoner for ulike størrelser i disse relasjonene som må harmoniseres i beregningsmodellen. En viktig erfaring med dette avstemmingsarbeidet er at sysselsettingstall i stor grad er forbundet med målefeil. Et av poengene med et sysselsettingsregnskap må være et forsøk på å renske vekk store målefeil, men samtidig må en være åpen for at unormale utslag i dataseriene kan skyldes spesielle begivenheter og forhold i økonomien.

Inntrykket er at målefeilene er mest utbredt for arbeidstidsdata, dernest primærdata for andre volumstørrelser som årsverk eller personer. Rapporterte data for lønssummer og lønnsatser synes derimot å være av betraktelig bedre kvalitet. Følgelig er det lagt stor vekt på avstemming mot pålitelige lønssummer og lønnsatser i beregningsopplegget, slik at også lønnsstatistikken har hatt en sentral plass i denne prosessen. Fordi det ser ut til å være store feil i primærdata for arbeidstid har det vært nødvendig med aktiv bruk av den skisserte arbeidstidsøkosirken.

4 Resultater

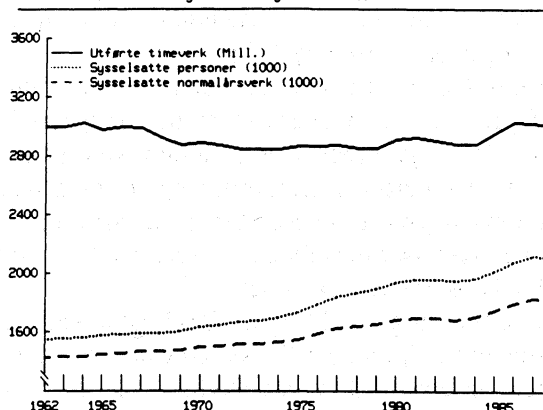
Et utvalg av resultater fra sysselsettingsregnskapet er framstilt i tabellvedlegget til denne artikkelen. Vi skal her nøye oss med å kommentere en del figurer basert på disse tabellene.

4.1 Sysselsettingsutviklingen alle næringer.

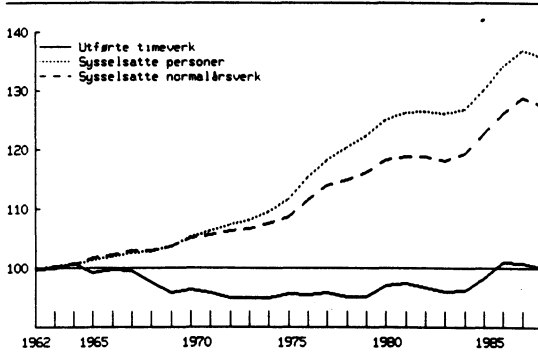
Figur 1 viser nivå tall for perioden 1962 til 1988 for utførte timeverk, sysselsatte personer og sysselsatte normalårsverk for den norske økonomien samlet. I figur 2 er disse tallene transformert til indeksform med startåret 1962 lik 100, og figur 3 gir tilsvarende endringstall fra året før.

Av figur 2 framgår det at timeverksforbruket i Norge har vært omtrent konstant hele perioden tatt i betraktning. Vi ser også at nullveksten i timeverks-

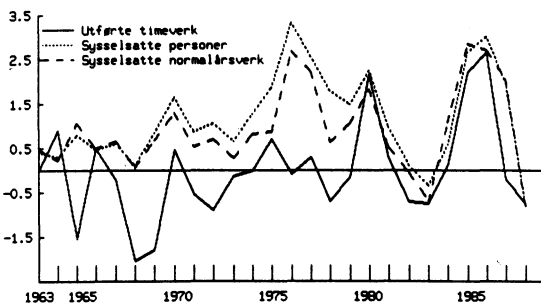
FIGUR 1. SYSSELSETTINGSUTVIKLINGEN ALLE NÆRINGER
Lønnstakere og selvstendige. Nivå tall

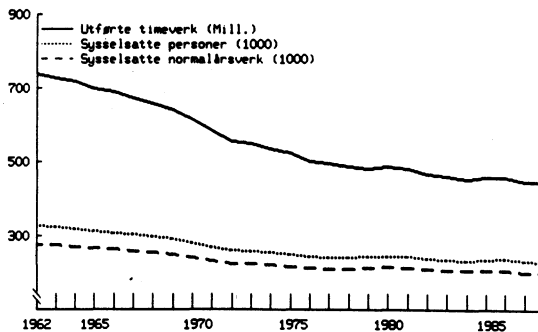
FIGUR 2. SYSSLETTINGSUTVIKLINGEN ALLE NØRINGER.
Lønnstakere og selvstendige. Indekser 1962=100

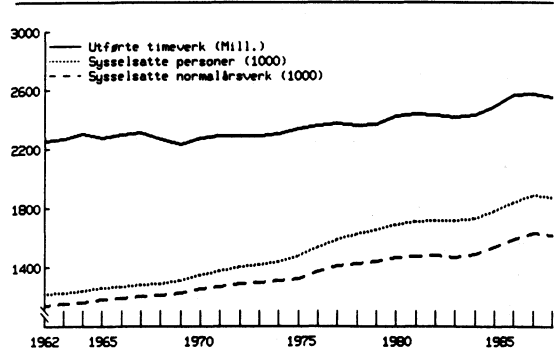
FIGUR 3. SYSSLETTINGSUTVIKLINGEN ALLE NØRINGER.
Lønnstakere og selvstendige. Prosentvis endring fra fjoråret

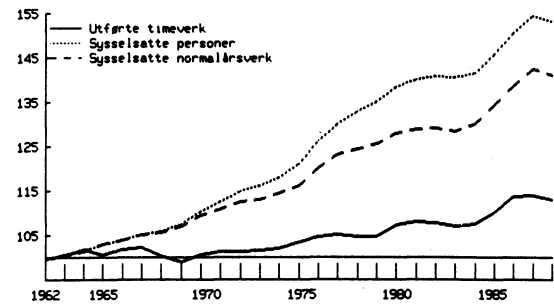
FIGUR 4. SYSSLETTINGEN SELVSTENDIGE YRKESUTØVERE
Alle næringer. Nivå tall

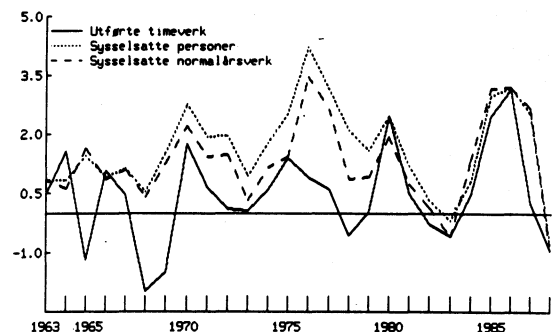
FIGUR 5. SYSSLETTINGSUTVIKLINGEN ALLE NØRINGER.
Lønnstakere. Nivå tall

FIGUR 6. SYSSLETTINGSUTVIKLINGEN ALLE NØRINGER.
Lønnstakere. Indekser 1962=100

FIGUR 7. SYSSLETTINGSUTVIKLINGEN ALLE NØRINGER.
Lønnstakere. Prosentvis endring fra fjoråret

etterspørselen svarer til en vekst i sysselsatte normalårsverk på 28 prosent over hele perioden 1962 til 1988, som gir en gjennomsnittlig årlig vekst på nesten 1 prosent. På grunn av økning i deltidsomfanget øker sysselsettingen målt i personer sterker enn målt i normalårsverk.

Målt i timeverk var veksttakten i økonomien størst i perioden 1985 og 1986.

Figur 1 er medregnet selvstendige sysselsatte. Av figur 4 ser vi at det har vært en betydelig reduksjon i denne gruppen over perioden, som særlig skyldes nedgangen i primærnæringene med flest selvstendige yrkesutøvere. Utenom primærnæringene har sysselsettingsnivået for selvstendige vært omlag konstant over perioden.

Sysselsettingsutviklingen for lønnstakere er plottet inn i figurene 5-7. Avviket mellom timeverks- og årsverkskurvene skyldes endring i ar-

beidstid over perioden, og omfatter både institusjonelt fastlagte forhold og komponenter som bestemmes mer av adferden i arbeidsmarkedet. De to kurvene skiller først lag i 1965, og skyldes innføring av en ekstra ferieuke fra dette året. I 1968 ble arbeidstiden redusert fra 45 til 42.5 timer pr. uke, men dette ble gjennomført midt i året med ettervirkninger inn i 1969 når vi studerer år til år endringer. (I perioden 1970-72 og 1975 ble det gjennomført arbeidstidsforkortelser for diverse grupper av skift- og turnusarbeidere.) De to kurvene adskilles ytterligere i 1976 da normalarbeidstiden ble redusert fra 42.5 til 40 timer pr. uke, med noe overheng til 1977. Siste arbeidstidsforkortelse fant sted i 1987 da arbeidstiden ble satt ned til 37.5 timer pr. uke. Arbeidstidsforkortelsen fra januar 1987 medførte partielt en arbeidstidsreduksjon pr. normalårsverk på omlag 3.6 prosent for lønnstakere.

Gapet mellom timeverk og normalårsverk øker over tid også av andre grunner. Viktigste moment er at fraværsomfanget har økt betydelig i perioden, mens overtiden bidrar lite til variasjoner i arbeidstiden. Statistikken for fravær og ulike komponenter i fraværet er imidlertid svært mangelfullt utbygd og dette er selvsagt lite gunstig for kvaliteten på et sysselsettingsregnskap.

I tillegg til disse faktorene vil år-til-år vekstrate mellom timeverk og årsverk avvike som følge av variasjoner i antall arbeidsdager i året, på grunn av variasjon i antall bevegelige helligdager, skuddår og andre "tilfældigheter" ved kalenderen. Over et lengre tidsrom er derimot slike forhold uten betydning. Det kan her nevnes at fra 1988 til 1989 går antall arbeidsdager ned med to dager fra 232 til 230 dager på grunn slike forhold. Partiell vil dette bidra med et timeverfall på 0.8-0.9 prosent fra 1988 til 1989, når vi ser bort fra et visst omfang av skift- og turnusarbeid som demper utslaget noe.

Avviket i figur 6 mellom kurvene for sysselsatte normalårsverk og sysselsatte personer skyldes i sin helhet omfanget av deltid. Endringer i deltidsomfanget er karakterisert ved endringer andel ansatte med deltidsarbeid og endringer i avtalt arbeidstid for deltidsansatte i forhold til normalarbeidstid for heltidsansatte.

Av figur 6 ser vi at deltidsomfanget er omtrent konstant til inngangen av 1970-årene da omfanget begynner å øke. Veksten tiltar kraftig i perioden 1976-82. Etter 1982 indikerer kurvene at deltidsomfanget har vært omtrent konstant eller noe på retur.

Deltidsomfanget er mest utbredt blant kvinner, slik at det nevnte forløpet er bestemt av økningen i kvinners yrkesdeltakelse og tilbøyeligheten til deltid blant kvinner. Siden tallene foreligger fordelt på kjønn er det mulig å studere dette nærmere.

Effekten av endringer i ulike komponenter i timeverksformelen kan illustreres med følgende oppstilling for året 1987 for lønnstakere:

Prosentvis vekst fra 1986 til 1987:

Utførte timeverk	+ 0.3
Sysselsatte personer	+ 2.6
Arbeidstid pr. person normalarbeidstid	- 2.2
redusert deltid	- 3.6
overtid	+ 0.1
redusert fravær	+ 0.4
antall arbeidsdager	+ 0.6

Ifølge foreløpige tall økte utførte timeverk for lønnstakere bare med 0.3 prosent fra 1986 til 1987. Dette er fordelt som 2.6 prosent økning i sysselsatte personer og 2.2 prosent reduksjon i årlig arbeidstid. Arbeidstidforkortelsen på 3.6 prosent pr. normalårsverk ble noe motvirket av økt overtid med 0.4 prosent. På grunn av omfattende arbeidskonflikter året før (storlockout mv.) bidro en reduksjon i fraværet til økt arbeidstid med 0.6 prosent.

4.2 Sammenligning med gamle årsverkstall og AKU.

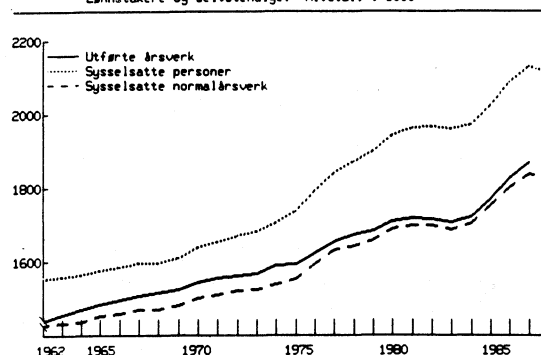
I figurene 8-11 har vi sammenlignet de nye nasjonalregnskapstallene med tidligere publiserte tall for utførte årsverk og med tall for sysselsatte personer ifølge arbeidskraftundersøkelsene (AKU).

Begrepet utførte årsverk ligger nokså nær opp til begrepet normalårsverk etter det nye opplegget. En kan utfra figurene fastslå at revisjonen i tallseriene er nokså moderate, særlig i figur 9 der selvstendige sysselsatte er holdt utenom. Derfor kan en si at det nye opplegget mest er en revisjon av begreper, og i mindre grad en revisjon av tallstørrelser. Tidligere publiserte tall for utførte årsverk har i liten grad blitt brukt som datakilde i de nye beregningene, slik at samsvaret først og fremst må skyldes bruk av samme type statistikk.

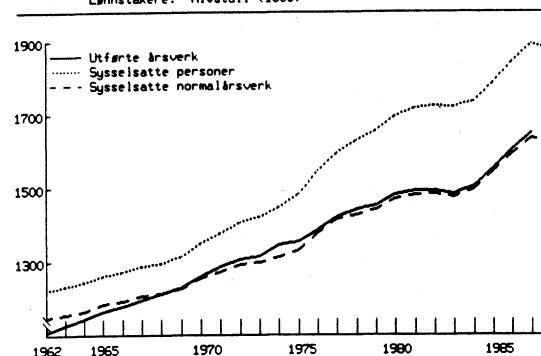
Avvik mellom tall for sysselsatte personer ifølge nasjonalregnskapet og AKU er skissert i figur 10. For å oppnå best mulig sammenlignbarhet har vi holdt vernepliktige rekrutter utenom alle serier i denne figuren. Utenlandske statsborgere i utenriks sjøfart er holdt utenom nasjonalregnskapsserien (NR).

Et problem i denne sammenligningen er at estimeringsopplegget for AKU har blitt endret flere ganger på 1980-tallet. Vi ser at NR-serien holder godt følge med AKU-serien fram til 1982. Etter 1982 oppstår visse avvik idet NR-serien styres inn mot AKU-tallene basert på nytt estimeringsopplegg.

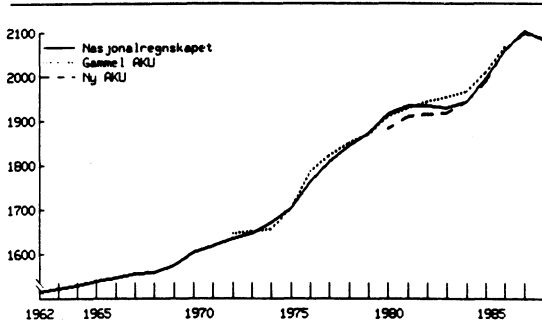
FIGUR 8. SAMMENLIGNING MED GAMLE ÅRSVERKSTALL
Lønnstakere og selvstendige. Nivåttall i 1000

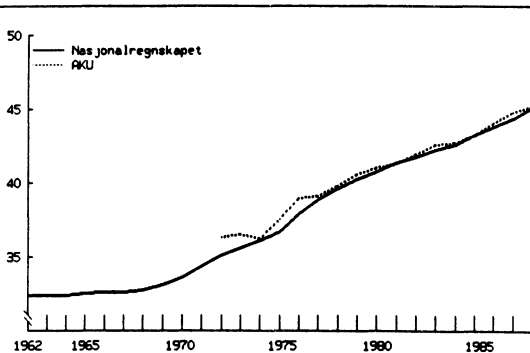
FIGUR 9. SAMMENLIGNING MED GAMLE ÅRSVERKSTALL
Lønnstakere. Nivåttall (1000)

FIGUR 10. SAMMENLIGNING MED AKU
Sysselsatte personer utenom vernepliktige

FIGUR 11. SAMMENLIGNING MED AKU
Prosentandel kvinner

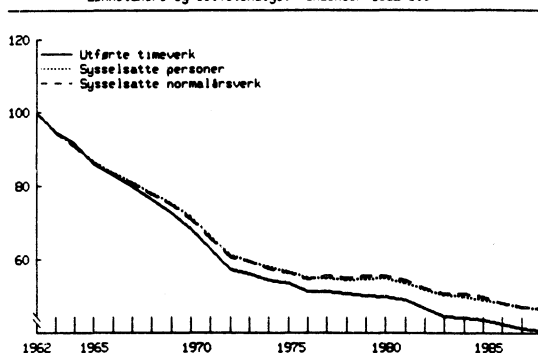
Av figur 11 går det fram at for sammensetningen av totalsysselsettingen på menn og kvinner er det nokså godt samsvar mellom NR-serien og AKU-tallene. Avvikene er størst i startperioden for AKU. Figuren viser at andelen sysselsatte kvinner har steget fra 32 prosent i begynnelsen av 1960-årene til 45 prosent i dag.

4.3 Sysselsetningsutviklingen etter næring.

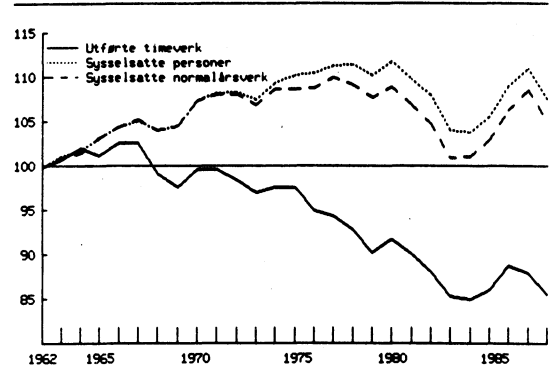
I figurene 12-17 har vi framstilt sysselsetningsutviklingen fordelt på noen relativt aggregerte næringsgrupper. Disse 6 figurene, som alle er på indeksform, summerer seg opp til figur 2 for totaløkonomien.

Sysselsettingen har gått mest ned i primærnæringene, angitt ved figur 12. Men vi ser at nedgangen stanset midlertidig opp i perioden 1976-1980.

FIGUR 12. SYSSELSETTINGSUTVIKLINGEN I PRIMÆRNÆRINGENE
Lønnstakere og selvstendige. Indekser 1962=100

FIGUR 13. SYSSELSETTINGSUTVIKLING I INDUSTRI, BYGG OG ANLEGG
OLJEVIRKSOMHET HV.
Lønnstakere og selvstendige. Indekser 1962=100

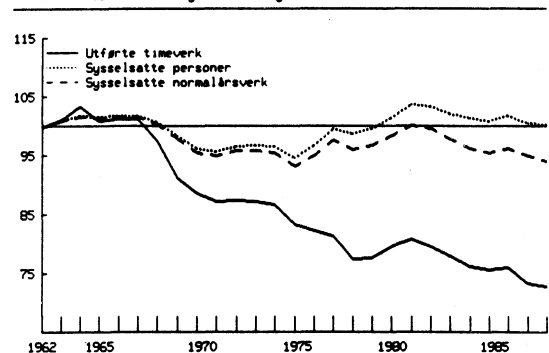

Figur 13 angir utviklingen for vareproduserende næringer utenom primærnæringene, dvs bergverk, oljevirksomhet, industri, bygg- og anleggsvirksomhet og elektrisitetsforsyning. Timeverksforbruket har blitt redusert med gjennomsnittlig 0.6 prosent pr. år over perioden 1962 til 1988, men med omlag uendret sysselsetting målt i personer. Kurvene viser stor variasjon over tid på grunn av konjunkturfølsomheten for disse næringene.

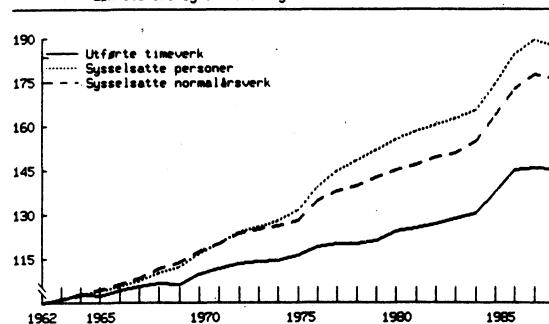
Også samferdsel angitt ved figur 14 er i stor grad påvirket av svingninger. Nedgangen over tid for denne næringsgruppen er i stor grad forbundet med bemanningsreduksjonen i utenriks sjøfart.

Figurene 15-17 for tjenesteytende næringer viser betydelig vekst over perioden 1962 til 1988. Størst har veksten vært i kommuneforvaltningen med en gjennomsnittlig årlig vekst i timeverk på nesten 3.9

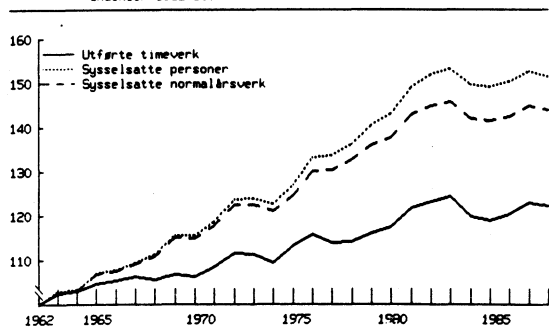
FIGUR 14. SYSSELSETTINGSUTVIKLINGEN I SAMFERDSEL MEDREGNET SJØFART
Lønnstakere og selvstendige. Indekser 1962=100

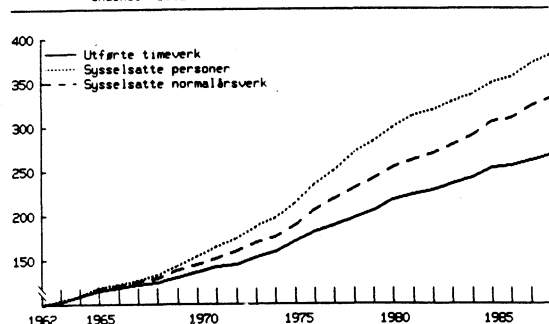
FIGUR 15. SYSSELSETTINGSUTVIKLINGEN I PRIVAT TJENESTEYTING
Lønnstakere og selvstendige. Indekser 1962=100

FIGUR 16. SYSSELSETTINGEN I STATSFORVALTNINGEN
MEDREGNET VERNEPLIKTIGE OG FORSVAR
Indekser 1962=100

FIGUR 17. SYSSELSETTINGSUTVIKLINGEN I KOMMUNEFORVALTNINGEN
Indekser 1962=100

prosent. I kommuneøkonomien har veksten vært størst for helse- og sosialtjenester med over 5 prosent årlig vekst i utførte timeverk, mens skoleverket og annen kommunal tjenesteproduksjon i gjennomsnitt har steget med snau 3 prosent årlig. Av hovednæringer utenom oljevirkosomhet er det bare finansiell- og forretningsmessig tjenesteyting som har vokst kraftigere enn kommunesysselsettingen. Veksten i kommuneforvaltningen er desto viktigere på grunn av sektorens størrelse. Målt i sysselsatte normalårsverk økte sektorens andel av totalsysselsettingen fra 6,5 prosent i 1962 til 17 prosent i 1988. For yrkesdeltakelse for kvinner er denne sektoren enda viktigere. Uttrykt i personer økte totalsysselsettingen for kvinner med omlag 450 tusen fra 1962 til 1988, som var nær en fordobling. Mer enn halvparten av denne sysselsettingsøkningen for kvinner ble absorbert i kommuneforvaltningen.

Sysselsettingen i statsforvaltningen har økt med omtrent 0,8 prosent i årlig gjennomsnitt uttrykt i timeverk. Dette er betydelig lavere enn for kommunal tjenesteyting og noe lavere enn for privat tjenesteyting, der timeverkene økte med 1,5 prosent i årlig gjennomsnitt over perioden. I 1980-årene har det vært nær nullvekst i statsforvaltningen. Grunnen til at kurvene svinger nokså mye er at forsvaret medregnet vernepliktige rekrutter er med i disse tallene. Sysselsettingen i sivil statsforvaltning går også noe opp og ned på grunn av nyoppretting av etater og overføring av oppgaver til kommuneforvaltningen.

Vedlegg 1. Tallillustrasjon av sysselsettingsbegreper

I Nivå tall for utførte timeverk i en bedrift

For bedre å belyse sammenhengen mellom sysselsettingsbegrepene og spesielt fokusere på ulike arbeidstidsbegreper og komponenter i arbeidstiden, skal vi sette opp et enkelt talleksempel. Anta at vi har en bedrift med følgende primærdata :

- 80 sysselsatte er heltidsansatt.
- 20 sysselsatte er deltidsansatt, med 50 prosent av full post.
- Normalarbeidstid pr. full uke for heltidsansatte er 37,5 timer.
- Overtidsprosenten er 3,0 prosent regnet av normalarbeidstid.
- Sykefravær pr. ansatt var i gjennomsnitt 23 dager dette året.
- Bedriften følger ferieloven.
- Antall bevegelige helligdager var 9 dager dette året.
- Utbetalte lønninger var 14,1 millioner kroner.

Med disse opplysningene kan vi tallfeste alle de omtalte sysselsettingsbegrepene og dermed også tall for flere lønnsbegreper:

$$\text{Antall sysselsatte personer} = 80 + 20 = 100.$$

Antall sysselsatte normalårsverk = $80 + 20 \cdot .5 = 90$, der normalårsverkene altså er definert som antall heltidsansatte pluss antall deltidsansatte omregnet til heltid.

Utførte timeverk kan oppfattes som produktet av antall normalårsverk og arbeidstid pr. normalårsverk. Arbeidstiden på årsbasis kan videre dekomponeres i arbeidstid pr. uke og antall arbeidsuker i året.

Antall arbeidsuker kan regnes ut som antall uker i året minus ferie og bevegelige helligdager omregnet til uker. Vi regner i dette eksempelet med at året består av 52 uker (egentlig noe mer). Ferien på 21 dager medregnet Gro-dagen gir $21 / 5 = 4,2$ uker og bevegelige helligdager omregnet til uker er $9 / 5 = 1,8$ uker. Vi får dermed at antall arbeidsuker = $52 - 4,2 - 1,8 = 46$. 46 arbeidsuker tilsvarer $46 \cdot 5 = 230$ arbeidsdager.

For å komme fram til arbeidstid pr. arbeidsuke er det hensiktsmessig å regne om fraværsopplysningen på 23 dager til en fraværprosent. Fraværprosenten uttrykkes som fraværsgdager dividert med mulige arbeidsdager, dvs som $23 / 230 = 10$ prosent.

Et sykefravær av denne størrelsen er noe mer enn gjennomsnittet for mannlige arbeidere i NHO-området (tidligere NAF), men adskillig mindre enn for kvinnelige arbeidere.

Overtidsomfanget på 3 prosent svarer til omlag 52 timer pr. årsverk på årsbasis.

Med disse tallene får vi dermed at utførte timeverk

$$\begin{aligned} &= 90 * 37.5 * (1 + 0.03 - 0.1) * (52 - 4.2 - 1.8) \\ &= 90 * 37.5 * 0.93 * 46 \\ &= 144.4 \text{ tusen utførte timeverk} \end{aligned}$$

Normalarbeidstiden på 37.5 timer blir her først justert for overtid og fravær med leddet $(1 + 0.03 - 0.1)$. Dermed blir arbeidstid pr. full uke multiplisert med 46 arbeidsuker. Årlig normalarbeidstid er $37.5 * 46 = 1725$ timer, og årlig faktisk arbeidstid er $37.5 * .93 * 46 = 1604$ timer pr. normalårsverk.

Lønn pr. normalårsverk var 14.1 millioner / 90 normalårsverk, dvs 156.7 tusen kroner, og lønn pr. time var 14.1 millioner / 144.4 timeverk, dvs 97.65 kroner pr. time.

Tallillustrasjonene gir anledning til å framheve en del viktige egenskaper ved begrepene :

a) Omregningen fra personer til normalårsverk er kun en korreksjon for deltidomfanget. Variasjoner i fravær og overtid påvirker ikke omregningen fra personer til normalårsverk. Forholdstallet mellom personer og årsverk på $100/90 = 1.11$ gir dermed et fortettet mål på omfanget av deltid. Dette forholdstallet er en funksjon av to variable : Deltidsandel og avtalt arbeidstid for deltidsansatte målt i forhold til normalarbeidstid for heltidsansatte.

b) I timeverksoppstillingen over er det allerede korrigeret for deltidomfanget ved omregningen fra personer til normalårsverk. Alternativt kan det være ønskelig å dekomponere timeverkene i antall personer og arbeidstid pr. person. Dette gjøres ved enkel justering av timeverksrelasjonen over:

$90 * 37.5 * 1604 = 100 * 37.5 / 1.11 * 1604$, slik at eneste forskjell blir at deltidskorreksjonen flyttes fra normalårsverkene til reduksjon av ukentlig normalarbeidstid med omregningsfaktoren $100/90 = 1.11$. Dette innebærer at økt omfang av deltid påvirker arbeidstid pr. sysselsatt person, men ikke arbeidstid pr. normalårsverk.

c) Arbeidstiden pr. normalårsverk er lik faktisk arbeidstid for heltidsansatte medregnet justeringer for overtid og fravær. Timeverksinnholdet i ett normalårsverk er altså *ikke* lik normalarbeidstiden på 37.5 timer multiplisert med 46 arbeidsuker, men er i tillegg påvirket av et tillegg for overtid og et fradrag for sykefravær og annet fravær. Derimot vil antall normaltimeverk pr. normalårsverk på ukebasis være lik 37.5 timer.

Definisjonen av normalårsverk innebærer at timeverksinnholdet i ett normalårsverk varierer både mellom næring og over tid. Mellom næring vil arbeidstid pr. normalårsverk variere fordi ulike arbeidstakergrupper i noen grad har hatt ulik lengde på arbeidsdagen. Arbeidere har tidligere hatt lengre arbeidstid enn funksjonærgrupper, og skift- og turnusansatte har fortsatt kortere årlig normalarbeidstid enn dagtidsarbeidere. I tillegg vil overtid og fravær variere både over tid og mellom næring.

2 Partielle endringer i ulike komponenter

Timeverksrelasjonen i talleksempelen over kan være et nyttig utgangspunkt for å vise hvordan sysselsettingstallene konkret påvirkes av partielle skift i de underliggende komponentene. Vi skal anta at bedriften beholder den samme staben av personer, men at det foretas andre endringer. Videre antas at alle ansatte er fastlønte. Bare overtidstimmene godtgjøres på timebasis.

a) Alle deltidsansatte går over til å jobbe heltid, ellers ingen endringer.

Antall normalårsverk øker da fra 90 til 100, dvs vel 11 prosent, alternativt kan vi si at arbeidstiden pr. sysselsatt person går opp med 11 prosent. Utførte timeverk og lønnsutbetalingene vokser med 11 prosent.

b) Bedriften går til driftsinnskrenkning med 4 dagers uke på grunn av dårlige konjunkturer, men ingen blir sagt opp. De som fra før er deltidsansatt reduserer sin post prosentvis like mye fra 50 til 40 prosent post.

Redusert driftstid på ukebasis blir i vårt opplegg handtert som deltidssysselsetting. Antall sysselsatte personer blir som før lik 100. Antall normalårsverk blir $20 * .4 + 80 * 4/5 = 72$, dvs normalårsverkene blir redusert fra 90 til 72 og dermed 20 prosent. Bedriften kutter også 20 prosent ned på lønnsutbetalingene, slik at lønn pr. normalårsverk eller timeverk blir uendret. Lønnsinntekt pr. ansatt går ned, men kan bli kompensert av økning i delvis trygd for den ene dagen.

c) 6-timersdag blir innført slik at normalarbeidstiden for heltidsansatte reduseres fra 37.5 timer til 30 timer pr. uke som tilsvarende 20 prosent arbeidstidsforkortelse. Anta videre at avtalt arbeidstid for deltidsansatte reduseres prosentvis like mye.

Denne reformen medfører etter disse forutsetningene at timeverkstallene også blir redusert med 20 prosent. Antall sysselsatte normalårsverk er derimot upåvirket av reformen. Over tid vil slike arbeidstidsforkortelser være den viktigste forklaring på at antall timeverk øker mindre enn antall sysselsatte normalårsverk.

Siden de ansatte er fastlønte blir lønnsutbetalingene på 14.1 millioner ikke påvirket, men dette medfører at den implisitte lønn pr. timeverk går opp med 25 prosent, som er noe mer enn arbeidstidsforkortelsen: Hvis de ansatte hadde vært timelønte arbeidere ville de måtte ha 25 prosent høyere timelønn enn før for å opprettholde samme lønnsinntekt pr. heltidsansatt person.

d) Overtidsomfanget øker med en presentenhet fra 3 til 4 prosent målt i forhold til normalarbeidstiden.

Dette medfører at utførte timeverk øker med 1.1 prosent, mens antall normalårsverk etter definisjonen er upåvirket av variasjoner i overtiden. Lønnsutbetalingene øker noe mer med omlag 1.4 prosent

hvis overtidstimer avlønnes dobbelt i forhold til normaltimer. Lønn pr. normalårverk øker følgelig også med 1.4 prosent siden antall normalårverk er konstant. Lønn pr. timeverk vokser bare med 0.3 prosent som er noe svakere enn lønnssumveksten fordi timeverkene samtidig har økt.

e) Sykefraværet øker med 1 presentenhet fra 10 til 11 prosent målt i forhold til normalarbeidstiden. Utførte timeverk blir redusert med 1.1 prosent, mens normalårverkene er upåvirket. Lønnssummen vil også være upåvirket fordi de ansatte med fastlønn har full betaling under fravær. Lønn pr. timeverk går følgelig opp med 1.1 prosent. Lønn pr. normalårverk er upåvirket fordi både normalårverkene og lønnssummen er som før. Hvis de ansatte hadde vært timelønnte ville timelønnen økt noe svakere fordi timearbeidere ikke har betaling for mer enn omlag halvparten av fraværet.

f) De ansatte går til streik 2 uker slik at 10 av årets 230 driftsdager går tapt. Dette gir et tillegg på fraværsraten på $10 / 230 = 4.3$ prosent, slik at samlet fraværsrate blir 14.3 prosent medregnet sykefraværet på 10 prosent. Utførte timeverk blir redusert med 4.6 prosent. Lønnsutbetalingene blir også redusert med 4.6 prosent, fordi konfliktfravær ikke er betalt. Siden antall normalårverk er upåvirket vil opptjent lønn pr. normalårverk gå ned med 4.6 prosent, selv om såkalt årslønn er konstant.

g) Ferieloven endres slik at ferien øker fra 4.2 til 5 uker.

Antall arbeidsuker reduseres følgelig fra 46 til 45.2 uker, som svarer til en reduksjon i årlig arbeidstid på 1.7 prosent. Utførte timeverk reduseres følgelig med 1.7 prosent. Lønnssummen er upåvirket slik at timelønnen på årsbasis går opp med 1.7 prosent. Andre størrelser blir ikke berørt.

Hvis de ansatte hadde vært timelønnte ville de ha

fått en kompensasjon ved høyere feriesatsgodtgjørelse slik at lønnsinntekt pr. normalårverk blir upåvirket av reformen.

h) Antall bevegelige helligdager reduseres med en dag fra 9 dager til 8 dager. Antall arbeidsuker øker dermed fra 46 til 46.2 uker. Dette medfører at årlig arbeidstid og timeverkstallene øker med 0.4 prosent. For fastlønte reduseres den implisitte timelønn med 0.4 prosent på årsbasis.

Vedlegg 2. Timeverks- og sysselsettingstall i nasjonalregnskapet

Hovedtabeller:

Tabell 1: Sysselsettingsutviklingen fra 1962 til 1988. Lønnstakere og selvstendige.

Tabell 2: Sysselsettingsutviklingen fra 1962 til 1988. Lønnstakere.

Tabell 3: Sysselsettingsutviklingen fra 1962 til 1988. Fordeling på kjønn. Lønnstakere og selvstendige.

Næringstabeller:

Tabell 4: Utførte timeverk av lønnstakere og selvstendige.

Tabell 5: Sysselsatte personer. Lønnstakere og selvstendige.

Tabell 6: Sysselsatte normalårverk. Lønnstakere og selvstendige.

Tabell 7: Sysselsatte personer. Kvinner. (Lønnstakere og selvstendige)

Tabell 8: Utførte timeverk av lønnstakere.

Tabell 9: Sysselsatte personer. Lønnstakere.

Tabell 10: Sysselsatte normalårverk. Lønnstakere.

Tabell 1. Sysselsettingsutviklingen fra 1962 til 1988. Hovedtall alle næringer.
Lønnstakere og selvstendige. Foreløpige tall for 1987 og 1988.

År	Utførte timeverk			Sysselsatte personer			Sysselsatte normalårsverk		
	Nivåttall (mill)	Indeks 1962= 100	Vekst fra året før	Nivåttall (1000)	Indeks 1962= 100	Vekst fra året før	Nivåttall (1000)	Indeks 1962= 100	Vekst fra året før
1962	3002.9	100.0		1554.9	100.0		1428.8	100.0	
1963	3003.0	100.0	.0	1561.8	100.4	.4	1435.8	100.5	.5
1964	3030.2	100.9	.9	1566.8	100.8	.3	1439.3	100.7	.2
1965	2984.7	99.4	-1.5	1579.7	101.6	.8	1454.9	101.8	1.1
1966	3000.2	99.9	.5	1587.4	102.1	.5	1462.4	102.3	.5
1967	2995.2	99.7	-.2	1597.6	102.7	.6	1472.4	103.0	.7
1968	2934.6	97.7	-2.0	1599.7	102.9	.1	1473.7	103.1	.1
1969	2882.4	96.0	-1.8	1613.5	103.8	.8	1484.0	103.9	.7
1970	2896.2	96.4	.5	1640.4	105.5	1.7	1503.5	105.2	1.3
1971	2881.2	95.9	-.5	1655.2	106.4	.9	1512.1	105.8	.6
1972	2856.1	95.1	-.9	1673.1	107.6	1.1	1523.2	106.6	.7
1973	2853.3	95.0	-.1	1684.4	108.3	.7	1527.8	106.9	.3
1974	2853.4	95.0	.0	1706.3	109.7	1.3	1540.5	107.8	.8
1975	2874.4	95.7	.7	1738.6	111.8	1.9	1554.4	108.8	.9
1976	2872.4	95.6	-.1	1796.7	115.5	3.3	1596.6	111.7	2.7
1977	2881.7	96.0	.3	1842.9	118.5	2.6	1632.6	114.3	2.2
1978	2862.3	95.3	-.7	1876.4	120.7	1.8	1643.5	115.0	.7
1979	2858.4	95.2	-.1	1904.8	122.5	1.5	1661.3	116.3	1.1
1980	2920.6	97.3	2.2	1948.0	125.3	2.3	1691.8	118.4	1.8
1981	2929.2	97.5	.3	1967.1	126.5	1.0	1701.0	119.0	.5
1982	2909.7	96.9	-.7	1969.6	126.7	.1	1700.4	119.0	-.0
1983	2888.8	96.2	-.7	1963.2	126.2	-.3	1689.0	118.2	-.7
1984	2892.8	96.3	.1	1975.3	127.0	.6	1707.8	119.5	1.1
1985	2957.4	98.5	2.2	2028.4	130.4	2.7	1756.9	123.0	2.9
1986	3036.9	101.1	2.7	2089.8	134.4	3.0	1804.9	126.3	2.7
1987	3031.6	101.0	-.2	2131.5	137.1	2.0	1842.6	129.0	2.1
1988	3009.8	100.2	-.7	2114.3	136.0	-.8	1826.2	127.8	-.9

Tabell 2. Sysselsettingsutviklingen fra 1962 til 1988. Lønnstakere. Foreløpige tall for 1987 og 1988.

År	Utførte timeverk			Sysselsatte personer			Sysselsatte normalårsverk		
	Nivåttall (mill)	Indeks 1962= 100	Vekst fra året før	Nivåttall (1000)	Indeks 1962= 100	Vekst fra året før	Nivåttall (1000)	Indeks 1962= 100	Vekst fra året før
1962	2260.7	100.0		1225.0	100.0		1148.8	100.0	
1963	2272.5	100.5	.5	1235.7	100.9	.9	1158.6	100.8	.8
1964	2308.8	102.1	1.6	1246.2	101.7	.8	1166.2	101.5	.6
1965	2282.2	100.9	-1.2	1264.5	103.2	1.5	1185.8	103.2	1.7
1966	2307.1	102.0	1.1	1276.2	104.2	.9	1196.4	104.1	.9
1967	2318.1	102.5	.5	1291.0	105.4	1.2	1210.0	105.3	1.1
1968	2272.9	100.5	-1.9	1298.4	106.0	.6	1215.4	105.8	.4
1969	2239.4	99.0	-1.5	1318.8	107.6	1.6	1231.2	107.2	1.3
1970	2278.9	100.8	1.8	1355.6	110.7	2.8	1258.6	109.6	2.2
1971	2294.2	101.5	.7	1382.1	112.8	2.0	1277.0	111.2	1.5
1972	2297.5	101.6	.1	1409.6	115.1	2.0	1296.2	112.8	1.5
1973	2299.7	101.7	.1	1423.3	116.2	1.0	1300.9	113.2	.4
1974	2313.6	102.3	.6	1449.0	118.3	1.8	1316.4	114.6	1.2
1975	2346.6	103.8	1.4	1486.0	121.3	2.6	1335.6	116.3	1.4
1976	2369.0	104.8	1.0	1549.1	126.5	4.2	1382.0	120.3	3.5
1977	2383.8	105.4	.6	1598.2	130.5	3.2	1418.6	123.5	2.6
1978	2371.4	104.9	-.5	1632.2	133.2	2.1	1431.0	124.6	.9
1979	2373.0	105.0	.1	1658.5	135.4	1.6	1444.5	125.7	.9
1980	2432.0	107.6	2.5	1699.9	138.8	2.5	1472.9	128.2	2.0
1981	2444.4	108.1	.5	1720.7	140.5	1.2	1484.1	129.2	.8
1982	2438.4	107.9	-.2	1726.8	141.0	.4	1486.6	129.4	.2
1983	2424.6	107.2	-.6	1723.9	140.7	-.2	1478.3	128.7	-.6
1984	2436.2	107.8	.5	1738.2	141.9	.8	1498.6	130.4	1.4
1985	2497.1	110.4	2.5	1790.2	146.1	3.0	1546.3	134.6	3.2
1986	2575.9	113.9	3.2	1848.0	150.9	3.2	1596.0	138.9	3.2
1987	2582.9	114.2	.3	1895.2	154.7	2.6	1638.7	142.6	2.7
1988	2560.4	113.2	-.9	1881.1	153.6	-.7	1622.9	141.3	-1.0

Tabell 3. Sysselsettingsutviklingen fra 1962 til 1988. Fordeling på kjønn. Lønnstakere og selvstendige.
Foreløpige tall for 1987 og 1988.

År	Sysselsatte personer				Utførte timeverk			
	Menn (1000)	Kvinner (1000)	Sum (1000)	Prosent kvinner	Menn (1000)	Kvinner (1000)	Sum (1000)	Prosent kvinner
1962	1061.9	493.1	1554.9	31.7	2212.2	790.8	3002.9	26.3
1963	1066.1	495.7	1561.8	31.7	2210.6	792.4	3003.0	26.4
1964	1069.2	497.6	1566.8	31.8	2231.2	799.0	3030.2	26.4
1965	1076.3	503.4	1579.7	31.9	2195.5	789.2	2984.7	26.4
1966	1081.4	506.1	1587.4	31.9	2204.6	795.7	3000.2	26.5
1967	1087.6	510.0	1597.6	31.9	2199.0	796.2	2995.2	26.6
1968	1086.8	513.0	1599.7	32.1	2150.3	784.3	2934.6	26.7
1969	1089.4	524.1	1613.5	32.5	2103.3	779.1	2882.4	27.0
1970	1099.1	541.3	1640.4	33.0	2104.2	792.0	2896.2	27.3
1971	1097.3	557.8	1655.2	33.7	2080.5	800.8	2881.2	27.8
1972	1096.7	576.4	1673.1	34.4	2050.0	806.1	2856.1	28.2
1973	1095.7	588.7	1684.4	35.0	2039.3	814.1	2853.3	28.5
1974	1101.2	605.1	1706.3	35.5	2030.7	822.7	2853.4	28.8
1975	1111.9	626.7	1738.6	36.0	2040.5	833.8	2874.4	29.0
1976	1126.7	670.0	1796.7	37.3	2009.2	863.1	2872.4	30.0
1977	1138.4	704.5	1842.9	38.2	1997.4	884.3	2881.7	30.7
1978	1143.4	733.0	1876.4	39.1	1972.8	889.4	2862.3	31.1
1979	1148.4	756.3	1904.8	39.7	1953.2	905.2	2858.4	31.7
1980	1164.8	783.2	1948.0	40.2	1984.0	936.7	2920.6	32.1
1981	1162.7	804.4	1967.1	40.9	1978.6	950.6	2929.2	32.4
1982	1159.2	810.4	1969.6	41.1	1959.3	950.3	2909.7	32.7
1983	1146.1	817.1	1963.2	41.6	1933.2	955.6	2888.8	33.1
1984	1144.9	830.4	1975.3	42.0	1922.8	970.0	2892.8	33.5
1985	1161.9	866.5	2028.4	42.7	1938.7	1018.6	2957.4	34.4
1986	1184.9	904.9	2089.8	43.3	1978.2	1058.7	3036.9	34.9
1987	1195.1	936.4	2131.5	43.9	1953.8	1077.8	3031.6	35.6
1988	1171.6	942.8	2114.3	44.6	1916.2	1093.5	3009.8	36.3

Tabell 4.

Utførte timeverk av lønnstakere og selvstendige. Millioner

	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
ALLE NÆRINGER	3002.9	3003.0	3030.2	2984.7	3000.2	2995.2	2934.6	2882.4
NÆRINGSVIRKSOMHET	2652.8	2640.6	2656.0	2598.1	2605.9	2592.8	2530.1	2465.1
Primærnæringer	652.3	619.6	598.8	563.5	544.1	522.9	500.5	475.9
Jordbruk	534.5	514.6	496.9	471.0	456.3	436.3	419.0	400.4
Skogbruk	43.1	39.9	38.8	35.8	32.8	31.4	28.2	26.5
Fiske og fangst	74.7	65.1	63.1	56.6	54.9	55.3	53.3	49.0
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	709.6	714.1	724.0	718.8	730.7	728.3	703.2	689.9
Bergverksdrift	17.2	17.0	16.8	16.6	16.6	17.0	16.4	16.2
Skjermet industri	155.7	158.0	158.3	157.6	160.9	160.5	155.4	151.1
Utekonkurrerende industri	117.7	116.7	119.9	118.9	119.3	117.3	113.2	110.7
Hjemmekonkurrerende industri	418.9	422.4	429.0	425.8	433.9	433.4	418.2	411.9
Elektrisitetsforsyning	22.5	23.7	24.0	23.7	23.7	23.8	23.5	23.1
Bygge- og anleggsvirksomhet	248.3	249.9	253.2	250.5	252.5	255.0	247.2	244.5
Varehandel	355.2	359.6	368.1	364.7	370.8	375.5	375.6	373.5
Utenriks sjøfart og oljeboring	166.2	170.2	175.6	170.2	169.6	169.9	157.5	133.6
Utenriks sjøfart	166.2	170.2	175.6	170.2	169.6	169.9	157.5	133.6
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Samferdsel ellers	201.7	201.9	205.1	201.3	203.2	202.6	201.4	202.1
Boligtjenester	1.4	1.4	1.5	1.5	1.5	1.6	1.6	1.7
Annen næringsvirksomhet	295.6	300.2	305.6	303.9	309.7	313.2	319.6	320.8
Hotell- og restaurantvirksomhet	61.2	60.7	61.0	60.3	60.8	60.8	59.8	59.8
Finansiell tjenesteyting	37.6	39.3	40.1	40.3	41.5	42.8	44.2	45.5
Forretningsmessig tjenesteyting	32.1	32.8	34.4	35.0	36.3	38.6	40.6	42.1
Tjenesteyting ellers	164.6	167.4	170.1	168.4	171.1	171.0	174.9	173.5
OFFENTLIG FORVALTNING	350.1	362.4	374.2	386.6	394.4	402.3	404.5	417.2
Statlig forvaltning	176.6	181.3	182.5	185.1	186.4	188.2	186.9	189.0
Forsvar	103.3	105.5	104.8	106.3	105.9	106.8	104.1	103.2
Undervisning	14.5	15.0	15.6	15.9	16.3	16.8	17.6	18.9
Helse- og sosialtjenester	9.8	10.2	10.3	10.7	11.0	10.5	10.5	11.2
Annen tjenesteproduksjon	49.0	50.5	51.7	52.2	53.1	54.0	54.7	55.7
Kommunal forvaltning	173.5	181.1	191.8	201.5	208.0	214.1	217.6	228.2
Undervisning	68.0	72.5	77.8	82.0	86.0	88.7	92.6	97.4
Helse- og sosialtjenester	62.1	64.9	69.4	74.8	76.7	79.2	79.5	84.4
Annen tjenesteproduksjon	43.4	43.7	44.6	44.7	45.3	46.2	45.6	46.4
MEMO:								
Fastlands-Norge	2836.8	2832.8	2854.6	2814.5	2830.6	2825.3	2777.1	2748.8
Skjermede næringer	2165.1	2171.7	2186.9	2160.8	2173.1	2170.8	2147.9	2134.5
Utekonkurrerende næringer	135.0	133.7	136.7	135.5	135.9	134.3	129.5	126.9
Hjemmekonkurrerende næringer	536.7	527.4	531.0	518.2	521.6	520.1	499.7	487.4

Tabell 4 forts.

Utførte timeverk av lønnstakere og selvstendige. Millioner

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
ALLE NÆRINGER	2896.2	2881.2	2856.1	2853.3	2853.4	2874.4	2872.4	2881.7	2862.3	2858.4
NÆRINGSVIRKSOMHET	2469.9	2441.3	2405.9	2388.1	2382.4	2375.5	2349.8	2349.5	2315.6	2294.2
Primærnæringer	447.6	412.4	375.8	368.4	357.1	350.7	336.4	336.9	333.3	329.2
Jordbruk	374.6	343.5	315.4	309.9	297.8	291.1	280.1	283.3	283.3	278.2
Skogbruk	26.3	24.2	19.7	19.5	20.0	21.0	19.8	18.4	15.0	17.0
Fiske og fangst	46.6	44.7	40.8	39.0	39.3	38.5	36.5	35.2	35.0	33.9
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	.4	.3	.8	1.4	2.9	3.8	7.1	9.0
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	.4	.3	.8	1.4	2.9	3.8	7.1	9.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	700.6	697.6	691.0	687.2	690.0	684.1	663.9	653.5	627.4	608.1
Bergverksdrift	16.8	16.6	17.0	17.0	16.4	17.0	15.8	14.9	14.3	13.7
Skjermet industri	152.4	154.1	156.4	152.4	148.5	143.5	143.5	143.0	142.0	139.9
Utekonkurrerende industri	112.0	109.5	105.5	104.0	102.9	101.6	97.4	94.4	87.2	87.7
Hjemmekonkurrerende industri	419.5	417.4	412.1	413.8	422.1	422.0	407.2	401.3	384.0	366.8
Elektrisitetsforsyning	23.5	23.7	23.5	23.9	24.0	24.6	24.4	24.3	25.0	25.6
Bygge- og anleggsvirksomhet	253.2	256.4	251.2	240.2	241.8	245.2	239.6	242.2	248.2	238.5
Varehandel	379.6	379.3	381.9	381.8	382.1	385.4	399.9	403.6	399.9	398.5
Utenriks sjøfart og oljeboring	122.1	115.5	115.3	113.4	107.4	96.2	91.6	88.2	73.7	72.7
Utenriks sjøfart	122.1	115.5	115.3	113.2	106.5	93.6	89.7	85.2	70.2	68.1
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	.2	.8	2.6	1.9	3.0	3.5	4.5
Samferdsel ellers	204.5	206.1	207.1	208.3	212.9	213.4	213.7	214.6	215.3	217.8
Boligtjenester	1.7	1.8	1.8	1.8	1.9	2.0	2.0	2.1	2.1	2.2
Annen næringsvirksomhet	337.0	348.4	357.8	362.6	364.5	372.4	375.4	380.2	383.4	392.6
Hotell- og restaurantvirksomhet	58.0	56.9	55.8	54.8	53.4	54.7	53.0	52.0	51.9	52.3
Finansiell tjenesteyting	48.5	51.1	53.7	56.4	57.6	59.5	61.8	62.0	62.0	61.9
Forretningsmessig tjenesteyting	45.1	47.6	53.3	54.7	55.9	57.5	59.6	64.2	67.5	71.0
Tjenesteyting ellers	185.4	192.8	195.0	196.7	197.6	200.7	201.1	202.0	202.0	207.3
OFFENTLIG FORVALTNING	426.3	440.0	450.2	465.2	471.0	498.9	522.6	532.2	546.7	564.2
Statlig forvaltning	188.2	192.1	197.3	197.0	193.8	200.5	204.8	201.7	201.9	205.2
Forsvar	101.3	99.3	100.1	98.7	96.2	98.8	96.8	93.2	93.5	93.0
Undervisning	19.7	22.0	24.0	24.6	23.3	24.5	26.6	27.4	26.8	28.0
Helse- og sosialtjenester	9.4	9.2	9.2	9.2	9.3	9.8	10.0	9.9	9.9	10.4
Annen tjenesteproduksjon	57.8	61.6	63.8	64.5	64.9	67.4	71.4	71.2	71.8	73.7
Kommunal forvaltning	238.1	247.9	252.9	268.2	277.2	298.4	317.7	330.5	344.8	359.0
Undervisning	100.2	100.6	98.0	100.0	99.3	103.6	108.7	109.6	114.4	116.6
Helse- og sosialtjenester	89.8	97.1	104.5	113.3	121.8	135.3	147.2	157.1	164.7	175.3
Annen tjenesteproduksjon	48.2	50.2	50.4	54.9	56.1	59.5	61.8	63.8	65.7	67.1
MEMO:										
Fastlands-Norge	2774.1	2765.7	2740.5	2739.6	2745.2	2776.8	2777.9	2789.7	2781.5	2776.7
Skjermede næringer	2152.9	2153.3	2145.3	2146.2	2144.5	2176.6	2201.2	2225.5	2246.1	2257.6
Utekonkurrerende næringer	128.8	126.1	122.5	121.0	119.4	118.6	113.2	109.3	101.4	101.3
Hjemmekonkurrerende næringer	492.4	486.4	472.6	472.4	481.4	481.6	463.5	454.9	434.0	417.8

Tabell 4 forts.

Utførte timeverk av lønnstakere og selvstendige. Millioner. Foreløpige tall for 1987 og 1988

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
ALLE NÆRINGER	2920.6	2929.2	2909.7	2888.8	2892.8	2957.4	3036.9	3031.6	3009.8
NÆRINGSVIRKSOMHET	2334.4	2323.7	2293.2	2257.8	2258.0	2306.4	2379.6	2358.8	2327.0
Primærnæringer	327.3	321.0	305.8	292.0	290.7	285.2	279.2	272.0	267.9
Jordbruk	274.6	267.5	254.8	242.5	237.0	234.3	226.3	219.1	216.0
Skogbruk	17.0	16.7	14.2	14.6	15.8	14.2	13.3	14.6	13.8
Fiske og fangst	35.6	36.8	36.8	34.9	37.9	36.6	39.6	38.3	38.1
Oljeutvinning, rørtransport	10.9	13.8	14.5	16.6	19.8	22.4	23.3	24.8	25.1
Olje- og gassutvinning	10.9	13.8	14.5	16.0	19.2	22.1	22.8	24.6	24.9
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	.5	.5	.3	.5	.2	.2
Industri og bergverksdrift	609.4	601.4	577.3	546.9	540.0	542.3	547.0	531.5	514.5
Bergverksdrift	13.4	13.2	12.6	12.0	12.0	11.6	11.4	10.3	9.7
Skjermet industri	141.1	140.6	136.7	136.3	134.9	135.5	139.2	138.6	137.1
Utekonkurrerende industri	89.6	88.2	81.6	77.6	77.5	75.0	75.2	72.4	70.6
Hjemmekonkurrerende industri	365.2	359.5	346.3	321.0	315.6	320.2	321.2	310.1	297.1
Elektrisitetsforsyning	26.9	27.1	27.4	28.0	28.1	28.4	29.4	29.5	29.7
Bygge- og anleggsvirksomhet	248.4	234.7	237.5	240.2	239.8	245.0	266.4	273.6	267.0
Varehandel	407.1	407.7	403.9	400.6	400.4	415.6	432.4	421.0	412.7
Utenriks sjøfart og oljeboring	76.0	80.8	78.7	72.5	69.1	62.6	53.6	38.5	37.9
Utenriks sjøfart	70.4	73.3	70.8	65.5	62.5	56.0	47.9	33.5	33.2
Oljeboring	5.6	7.5	7.9	7.0	6.6	6.6	5.6	5.0	4.7
Samferdsel ellers	222.9	224.8	222.4	221.4	217.7	222.6	232.0	236.5	234.9
Boligtjenester	2.3	2.4	2.3	2.2	2.1	2.0	2.1	2.1	2.1
Annen næringsvirksomhet	403.2	410.0	423.4	437.4	450.2	480.3	514.0	529.3	535.2
Hotell- og restaurantvirksomhet	53.6	52.4	54.5	55.8	57.2	63.9	70.4	70.6	70.9
Finansiell tjenesteyting	64.9	68.3	70.6	73.9	77.2	81.9	88.0	93.2	94.4
Forretningsmessig tjenesteyting	75.9	82.5	91.2	96.1	105.7	120.3	130.2	137.8	140.4
Tjenesteyting ellers	208.7	206.8	207.0	211.6	210.1	214.2	225.5	227.7	229.5
OFFENTLIG FORVALTNING	586.2	605.5	616.5	631.0	634.7	651.0	657.3	672.7	682.7
Statlig forvaltning	207.9	215.5	218.0	220.1	212.1	210.6	213.1	217.4	216.5
Forsvar	91.1	92.0	96.1	96.8	91.7	90.6	91.4	93.5	92.5
Undervisning	28.5	29.3	29.1	29.3	28.7	29.0	30.5	31.2	31.2
Helse- og sosialtjenester	13.1	13.6	13.7	13.5	11.6	10.0	10.0	10.0	9.7
Annen tjenesteproduksjon	75.1	80.7	79.1	80.5	80.1	80.9	81.1	82.8	83.2
Kommunal forvaltning	378.3	390.0	398.5	410.9	422.6	440.4	444.2	455.3	466.2
Undervisning	120.5	123.3	128.0	130.1	130.4	134.2	135.5	140.3	140.0
Helse- og sosialtjenester	187.6	196.2	200.0	203.7	211.5	222.5	227.0	232.7	241.5
Annen tjenesteproduksjon	70.2	70.4	70.5	77.1	80.8	83.7	81.7	82.3	84.7
MEMO:									
Fastlands-Norge	2833.7	2834.6	2816.4	2799.8	2803.9	2872.4	2960.0	2968.2	2946.8
Skjermede næringer	2312.7	2320.2	2324.9	2339.7	2345.0	2414.7	2499.2	2522.4	2517.4
Utekonkurrerende næringer	103.0	101.4	94.2	89.6	89.5	86.6	86.6	82.8	80.4
Hjemmekonkurrerende næringer	417.9	413.0	397.3	370.4	369.4	371.1	374.2	363.0	348.9

Tabell 5.

Sysseisatte personer, lønntakere og selvstendige. (1000)

	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
ALLE NÆRINGER	1554.9	1561.8	1566.8	1579.7	1587.4	1597.6	1599.7	1613.5
NÆRINGSVIRKSOMHET	1355.4	1354.4	1353.1	1353.2	1356.4	1359.3	1354.1	1352.1
Primærnæringer	294.8	280.2	269.2	256.4	247.4	239.6	231.3	222.7
Jordbruk	238.0	229.5	220.3	211.1	204.5	197.0	190.7	184.2
Skogbruk	22.0	20.4	19.6	18.6	17.0	16.4	15.0	14.6
Fiske og fangst	34.8	30.4	29.2	26.7	25.8	26.2	25.6	23.9
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	372.1	376.3	379.1	385.2	390.7	393.0	388.6	390.2
Bergverksdrift	9.0	8.9	8.7	8.8	8.9	9.1	8.8	8.9
Skjermet industri	84.2	86.5	87.1	88.6	90.2	90.9	89.9	89.8
Utekonkurrerende industri	61.8	61.1	62.1	62.9	63.1	62.9	62.3	62.4
Hjemmekonkurrerende industri	217.1	219.8	221.2	224.9	228.4	230.1	227.5	229.2
Elektrisitetsforsyning	12.4	13.1	13.1	13.3	13.3	13.5	13.6	13.7
Bygge- og anleggsvirksomhet	125.4	126.3	127.1	127.7	128.8	130.3	128.7	129.6
Varehandel	191.2	194.4	197.4	200.6	203.5	207.6	212.0	215.4
Utenriks sjøfart og oljeboring	70.9	71.6	72.6	72.1	71.6	71.4	68.3	61.0
Utenriks sjøfart	70.9	71.6	72.6	72.1	71.6	71.4	68.3	61.0
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Samferdsel ellers	103.6	104.7	105.0	105.4	106.1	106.3	107.5	110.7
Boligtjenester	.9	.9	.9	1.0	1.0	1.0	1.1	1.1
Annen næringsvirksomhet	184.2	186.8	188.5	191.4	193.9	196.6	203.2	207.6
Hotell- og restaurantvirksomhet	32.6	32.4	32.9	33.4	33.7	33.9	34.3	35.3
Finansiell tjenesteyting	22.7	23.8	24.0	24.9	25.6	26.6	27.8	29.0
Forretningsmessig tjenesteyting	18.6	19.1	19.9	20.7	21.5	23.1	24.6	25.8
Tjenesteyting ellers	110.4	111.5	111.6	112.5	113.1	112.9	116.5	117.5
OFFENTLIG FORVALTNING	199.5	207.4	213.7	226.5	231.1	238.4	245.6	261.4
Statlig forvaltning	94.0	96.9	97.2	100.8	101.4	103.1	104.8	109.0
Forsvar	49.4	50.7	50.1	51.6	51.3	52.0	52.2	53.5
Undervisning	9.2	9.6	9.8	10.4	10.6	11.0	11.7	12.7
Helse- og sosialtjenester	5.4	5.7	5.7	6.1	6.3	6.0	6.1	6.7
Annen tjenesteproduksjon	30.0	31.0	31.5	32.7	33.3	34.1	34.9	36.0
Kommunal forvaltning	105.5	110.5	116.5	125.7	129.6	135.3	140.8	152.4
Undervisning	41.3	44.2	47.2	50.8	53.2	55.4	58.5	62.1
Helse- og sosialtjenester	38.6	40.5	43.1	47.9	49.1	51.8	54.1	60.9
Annen tjenesteproduksjon	25.5	25.8	26.2	27.0	27.4	28.1	28.3	29.4
MEMO:								
Fastlands-Norge	1484.0	1490.2	1494.1	1507.6	1515.8	1526.2	1531.5	1552.5
Skjermede næringer	1139.4	1149.7	1153.2	1165.7	1172.6	1181.6	1192.2	1213.6
Utekonkurrerende næringer	70.8	70.0	70.8	71.7	72.0	72.0	71.1	71.3
Hjemmekonkurrerende næringer	273.9	270.5	270.1	270.2	271.2	272.6	268.1	267.6

Tabell 5 forts.

Sysseleatte personer, lønntakere og selvstendige (1000)

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
ALLE NÆRINGER	1640.4	1655.2	1673.1	1684.4	1706.3	1738.6	1796.7	1842.9	1876.4	1904.8
NÆRINGSVIRKSOMHET	1368.3	1368.6	1371.1	1368.7	1381.9	1392.2	1422.5	1451.0	1461.4	1472.0
Primærnæringer	211.4	196.4	181.3	176.3	172.3	167.9	163.3	162.7	161.6	162.5
Jordbruk	174.2	161.2	150.3	146.3	142.0	138.3	134.1	134.8	134.6	134.3
Skogbruk	14.5	13.3	11.0	10.8	11.3	11.4	11.3	10.4	9.1	9.9
Fiske og fangst	22.8	21.9	20.1	19.2	18.9	18.2	17.9	17.5	18.0	18.3
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	.2	.2	.4	.8	1.6	2.2	4.1	5.2
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	.2	.2	.4	.8	1.6	2.2	4.1	5.2
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	399.3	401.5	403.4	403.4	410.5	408.8	407.4	407.5	400.2	394.9
Bergverksdrift	9.4	9.2	9.6	9.7	9.4	9.8	9.5	9.1	8.8	8.6
Skjermet industri	91.2	92.7	95.8	94.0	93.1	91.5	93.7	93.7	96.1	96.5
Utekonkurrerende industri	63.4	63.0	61.0	59.9	60.0	60.3	59.6	59.0	55.2	55.7
Hjemmekonkurrerende industri	235.4	236.6	237.0	239.8	248.1	247.2	244.8	245.6	240.0	234.1
Elektrisitetforsyning	13.9	14.1	14.1	14.4	14.6	14.8	15.2	15.4	16.0	16.5
Bygge- og anleggsvirksomhet	134.6	136.6	135.0	130.5	132.6	136.5	138.7	141.1	146.2	143.2
Varehandel	220.0	222.5	227.4	229.4	233.5	239.7	259.0	269.1	273.5	277.8
Utenriks sjøfart og oljeboring	56.0	54.3	53.2	52.4	48.9	44.8	43.3	45.5	40.7	39.7
Utenriks sjøfart	56.0	54.3	53.2	52.3	48.4	43.4	42.3	43.8	38.7	37.0
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	.1	.4	1.4	1.1	1.7	2.0	2.6
Samferdsel ellers	112.1	113.0	115.7	116.9	120.2	121.8	126.7	130.4	133.8	137.0
Boligtjenester	1.1	1.2	1.2	1.2	1.3	1.4	1.4	1.4	1.4	1.6
Annen næringsvirksomhet	219.8	229.1	239.5	244.0	247.7	255.6	265.9	275.7	283.9	293.6
Hotell- og restaurantvirksomt	34.7	34.3	34.1	33.9	33.8	35.4	36.6	36.7	37.5	38.0
Finansiell tjenesteyting	30.9	32.6	34.5	36.4	37.4	38.4	40.8	41.3	42.0	42.5
Forretningsmessig tjenesteyting	27.8	29.5	33.4	34.4	35.5	36.8	38.8	42.4	45.3	48.2
Tjenesteyting ellers	126.3	132.7	137.5	139.3	141.0	145.0	149.6	155.4	159.2	164.8
OFFENTLIG FORVALTNING	272.2	286.5	302.0	315.7	324.4	346.4	374.2	392.0	415.0	432.8
Statlig forvaltning	108.9	111.8	116.4	116.7	115.5	119.6	125.4	125.9	128.4	132.3
Forsvar	52.6	51.6	52.2	51.5	50.2	51.5	52.4	51.4	52.9	53.2
Undervisning	13.3	14.9	16.5	17.0	16.3	17.3	19.0	19.7	19.6	20.7
Helse- og sosialtjenester	5.6	5.6	5.9	5.9	6.0	6.3	6.6	6.7	6.8	7.3
Annen tjenesteproduksjon	37.4	39.7	41.8	42.2	43.0	44.5	47.4	48.1	49.1	51.1
Kommunal forvaltning	163.3	174.7	185.6	199.1	208.9	226.8	248.8	266.0	286.6	300.5
Undervisning	64.3	65.8	65.8	67.2	67.3	70.9	75.8	77.2	82.9	85.8
Helse- og sosialtjenester	68.4	76.9	87.1	95.9	104.5	116.6	131.0	144.6	157.6	166.8
Annen tjenesteproduksjon	30.6	32.0	32.6	35.9	37.0	39.3	42.0	44.2	46.1	47.9
MEMO:										
Fastlands-Norge	1584.4	1600.8	1619.7	1631.8	1657.0	1693.0	1751.8	1795.2	1831.6	1859.9
Skjermede næringer	1239.1	1256.9	1281.0	1292.4	1309.3	1346.0	1408.8	1453.6	1500.5	1533.3
Utekonkurrerende næringer	72.7	72.2	70.6	69.6	69.4	70.1	69.0	68.1	64.0	64.3
Hjemmekonkurrerende næringer	272.6	271.8	268.1	269.8	278.3	276.8	274.0	273.5	267.1	262.3

Tabell 5 forts.

Sysselsatte personer, lønnsstakere og selvstendige (1000). Foreløpige tall for 1987 og 1988

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
ALLE NÆRINGER	1948.0	1967.1	1969.6	1963.2	1975.3	2028.4	2089.8	2131.5	2114.3
NÆRINGSVIRKSOMHET	1496.0	1496.3	1489.5	1471.1	1478.5	1518.2	1571.6	1595.3	1568.8
Primærnæringer	162.9	158.7	153.4	149.4	147.6	145.7	142.4	140.0	137.3
Jordbruk	134.2	130.3	126.5	122.1	118.7	116.6	113.4	110.7	108.3
Skogbruk	10.1	10.1	8.6	8.4	9.3	8.9	8.3	8.4	7.9
Fiske og fangst	18.7	18.4	18.3	18.9	19.6	20.2	20.7	20.8	21.1
Oljeutvinning, rørtransport	6.3	8.0	8.5	9.7	11.7	13.3	14.1	14.9	15.1
Olje- og gassutvinning	6.3	8.0	8.5	9.4	11.4	13.1	13.8	14.8	15.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	.3	.3	.2	.3	.1	.1
Industri og bergverksdrift	393.7	388.0	375.6	354.4	350.6	353.4	356.7	355.7	342.6
Bergverksdrift	8.5	8.4	8.1	7.5	7.6	7.5	7.3	6.9	6.4
Skjermet industri	97.2	96.2	95.2	93.2	93.0	94.1	96.2	97.5	96.2
Utekonkurrerende industri	56.7	55.7	52.3	49.1	48.5	47.6	48.1	47.3	46.1
Hjemmekonkurrerende industri	231.2	227.8	220.1	204.5	201.4	204.2	205.1	204.0	194.0
Elektrisitetforsyning	17.3	17.4	17.7	18.1	18.4	18.7	19.3	19.9	20.0
Bygge- og anleggsvirksomhet	149.6	142.8	145.0	145.2	145.7	149.6	162.9	172.8	168.7
Varehandel	283.0	285.8	285.2	281.8	282.3	293.2	306.6	310.1	302.9
Utenriks sjøfart og oljeboring	40.7	43.3	42.8	40.3	38.5	34.7	30.4	22.6	22.3
Utenriks sjøfart	37.4	39.1	38.2	36.2	34.5	30.4	26.5	19.3	19.1
Oljeboring	3.4	4.2	4.6	4.1	4.0	4.3	3.8	3.4	3.2
Samferdsel ellers	139.7	142.1	142.3	141.8	142.5	145.6	151.1	156.4	156.1
Boligtjenester	1.6	1.6	1.6	1.6	1.5	1.4	1.4	1.4	1.4
Annen næringsvirksomhet	301.0	308.5	317.5	328.9	339.7	362.7	386.7	401.5	402.3
Hotell- og restaurantvirksomhet	40.5	39.8	41.1	44.2	43.2	50.2	55.3	57.5	57.6
Finansiell tjenesteyting	44.6	47.0	48.9	51.0	53.7	57.2	61.4	65.2	65.8
Forretningsmessig tjenesteyting	51.4	55.9	62.2	65.1	72.4	82.8	89.0	93.7	94.7
Tjenesteyting ellers	164.6	165.9	165.3	168.7	170.3	172.5	181.0	185.2	184.2
OFFENTLIG FORVALTNING	452.0	470.8	480.1	492.1	496.8	510.2	518.2	536.2	545.6
Statlig forvaltning	134.8	140.4	143.0	144.3	140.8	140.4	141.6	143.8	142.6
Forsvar	52.3	52.6	55.5	55.6	53.1	52.5	52.6	53.5	52.9
Undervisning	21.0	21.7	21.9	22.0	21.8	22.2	23.4	23.8	23.7
Helse- og sosialtjenester	9.2	9.6	9.8	9.7	8.4	7.3	7.3	7.4	7.2
Annen tjenesteproduksjon	52.2	56.5	55.7	56.9	57.5	58.4	58.3	59.1	58.8
Kommunal forvaltning	317.2	330.3	337.1	347.8	356.0	369.8	376.6	392.4	403.0
Undervisning	89.4	91.8	95.6	97.6	98.9	103.0	103.2	107.1	108.1
Helse- og sosialtjenester	177.5	187.6	190.3	194.3	197.8	205.3	211.7	223.0	231.0
Annen tjenesteproduksjon	50.4	50.9	51.2	55.9	59.3	61.5	61.7	62.3	63.9
MEMO:									
Fastlands-Norge	1900.9	1915.8	1918.4	1913.1	1925.1	1980.4	2045.4	2094.0	2077.0
Skjermede næringer	1575.7	1595.6	1611.0	1624.7	1638.7	1692.1	1755.9	1806.5	1801.5
Utekonkurrerende næringer	65.2	64.0	60.4	56.6	56.1	55.0	55.4	54.2	52.5
Hjemmekonkurrerende næringer	259.9	256.2	247.0	231.8	230.3	233.3	234.1	233.2	223.0

Tabell 6.

Sysseisatte normalårsverk, lønnsstakere og selvstendige (1000)

	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
ALLE NÆRINGER	1428.8	1435.8	1439.3	1454.9	1462.4	1472.4	1473.7	1484.0
NÆRINGSVIRKSOMHET	1242.6	1242.3	1240.6	1244.8	1248.4	1252.6	1248.5	1246.5
Primærnæringer	248.5	235.6	226.4	215.4	207.7	201.2	194.2	186.8
Jordbruk	193.1	186.0	178.6	171.2	165.8	159.7	154.5	149.2
Skogbruk	20.8	19.2	18.5	17.5	16.0	15.4	14.2	13.7
Fiske og fangst	34.7	30.3	29.2	26.6	25.8	26.1	25.5	23.9
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	356.8	360.2	361.8	368.9	373.9	375.8	371.5	372.9
Bergverksdrift	8.9	8.8	8.6	8.7	8.7	9.0	8.8	8.9
Skjermet industri	77.7	79.5	79.0	80.6	81.9	82.2	81.5	81.3
Utekonkurrerende industri	60.2	59.4	60.4	61.7	61.9	61.6	60.9	60.8
Hjemmekonkurrerende industri	210.0	212.6	213.8	217.9	221.4	223.0	220.4	221.9
Elektrisitetsforsyning	12.1	12.8	12.8	13.0	13.0	13.2	13.3	13.4
Bygge- og anleggsvirksomhet	120.2	121.2	121.8	123.5	124.2	126.2	124.6	125.5
Varehandel	175.3	178.2	180.8	183.7	186.2	189.9	194.1	197.2
Utenriks sjøfart og oljeboring	70.8	71.5	72.6	72.0	71.6	71.3	68.2	60.9
Utenriks sjøfart	70.8	71.5	72.6	72.0	71.6	71.3	68.2	60.9
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Samferdsel ellers	100.2	101.1	101.2	101.6	102.4	102.5	103.5	106.6
Boligtjenester	.8	.8	.8	.9	.9	.9	1.0	1.0
Annen næringsvirksomhet	157.7	160.8	162.3	165.8	168.5	171.7	178.1	182.3
Hotell- og restaurantvirksomhet	29.9	29.7	29.6	30.0	30.3	30.5	30.4	31.3
Finansiell tjenesteyting	21.9	23.0	23.2	24.0	24.6	25.6	26.8	27.9
Forretningsmessig tjenesteyting	17.3	17.7	18.4	19.1	19.8	21.3	22.7	23.8
Tjenesteyting ellers	88.7	90.4	91.1	92.6	93.8	94.3	98.2	99.3
OFFENTLIG FORVALTNING	186.2	193.5	198.7	210.0	214.0	219.7	225.2	237.5
Statlig forvaltning	93.1	95.9	96.1	99.6	100.2	101.7	103.4	107.4
Forsvar	49.1	50.4	49.9	51.4	51.0	51.7	51.9	53.2
Undervisning	8.9	9.2	9.5	10.0	10.2	10.5	11.2	12.2
Helse- og sosialtjenester	5.4	5.6	5.6	6.0	6.2	5.9	6.0	6.6
Annen tjenesteproduksjon	29.7	30.7	31.1	32.3	32.8	33.6	34.4	35.4
Kommunal forvaltning	93.2	97.6	102.6	110.4	113.8	118.0	121.8	130.1
Undervisning	36.3	38.9	41.5	44.6	46.7	48.6	51.4	54.4
Helse- og sosialtjenester	32.4	34.0	36.1	40.1	41.0	42.6	43.6	47.8
Annen tjenesteproduksjon	24.4	24.7	25.0	25.7	26.0	26.7	26.8	27.9
MEMO:								
Fastlands-Norge	1358.0	1364.3	1366.7	1382.8	1390.8	1401.0	1405.5	1423.1
Skjermede næringer	1023.4	1033.9	1036.1	1050.4	1057.0	1065.9	1075.8	1094.0
Utekonkurrerende næringer	69.1	68.2	69.0	70.4	70.6	70.6	69.7	69.7
Hjemmekonkurrerende næringer	265.5	262.2	261.5	262.1	263.2	264.6	260.0	259.5

Tabell 6 forts.

Sysselsatte normalårsverk, lønnstakere og selvstendige (1000)

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
ALLE NÆRINGER	1503.5	1512.1	1523.2	1527.8	1540.5	1554.4	1596.6	1632.6	1643.5	1661.3
NÆRINGSVIRKSOMHET	1260.5	1259.3	1258.8	1254.5	1262.6	1261.2	1281.9	1306.5	1303.8	1308.7
Primærnæringer	177.5	164.6	151.4	148.5	144.1	141.0	136.4	138.8	137.7	138.8
Jordbruk	141.1	130.2	121.1	119.2	114.8	112.1	108.1	111.6	111.5	111.4
Skogbruk	13.6	12.5	10.3	10.2	10.5	10.8	10.6	9.9	8.5	9.4
Fiske og fangst	22.7	21.8	20.0	19.1	18.8	18.1	17.7	17.3	17.8	18.0
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	.2	.2	.4	.8	1.6	2.2	4.0	5.1
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	.2	.2	.4	.8	1.6	2.2	4.0	5.1
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	381.6	383.0	383.6	382.3	387.3	383.8	382.1	382.7	371.3	365.0
Bergverksdrift	9.3	9.2	9.5	9.5	9.2	9.6	9.2	8.9	8.7	8.5
Skjermet industri	82.5	83.9	86.2	84.6	83.3	79.8	81.9	82.6	82.7	83.2
Utekonkurrerende industri	61.9	61.4	59.6	58.6	58.6	58.6	57.6	57.0	53.3	53.8
Hjemmekonkurrerende industri	227.9	228.6	228.3	229.6	236.3	235.8	233.4	234.2	226.6	219.5
Elektrisitetsforsyning	13.6	13.7	13.8	14.0	14.2	14.4	14.7	14.9	15.5	16.0
Bygge- og anleggsvirksomhet	130.5	132.7	131.7	127.0	129.8	132.0	133.3	136.8	141.8	138.7
Varehandel	200.5	201.9	205.4	206.0	207.9	209.4	223.5	229.9	230.4	231.9
Utenriks sjøfart og oljeboring	55.9	54.2	53.0	52.2	48.8	44.6	43.2	45.3	40.6	39.5
Utenriks sjøfart	55.9	54.2	53.0	52.1	48.3	43.2	42.1	43.6	38.5	36.9
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	.1	.4	1.4	1.1	1.7	2.0	2.6
Samferdsel ellers	107.7	108.6	111.0	112.1	115.3	116.3	120.4	123.5	125.8	128.7
Boligtjenester	1.0	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	1.3	1.3	1.4
Annen næringsvirksomhet	192.2	199.5	207.7	211.2	213.7	217.8	225.6	231.0	235.3	243.6
Hotell- og restaurantvirksomhet	30.4	30.0	29.5	29.0	28.4	29.5	30.2	30.1	30.2	30.7
Finansiell tjenesteyting	29.7	31.3	33.1	34.9	35.8	36.7	38.7	38.8	39.2	39.5
Forretningsmessig tjenesteyting	25.6	27.1	30.8	31.8	32.8	33.6	35.4	38.4	40.7	43.4
Tjenesteyting ellers	106.4	111.1	114.3	115.5	116.7	118.0	121.3	123.7	125.1	130.0
OFFENTLIG FORVALTNING	243.0	252.8	264.3	273.2	277.9	293.2	314.6	326.1	339.7	352.6
Statlig forvaltning	107.2	109.9	114.1	114.1	112.9	116.2	121.3	121.6	123.7	126.9
Forsvar	52.3	51.4	52.0	51.2	50.0	51.2	52.1	51.1	52.7	53.0
Undervisning	12.7	14.1	15.6	16.0	15.2	15.9	17.3	18.0	17.8	18.7
Helse- og sosialtjenester	5.5	5.4	5.7	5.6	5.7	6.0	6.2	6.3	6.4	6.7
Annen tjenesteproduksjon	36.7	39.0	41.0	41.3	42.0	43.2	45.7	46.2	46.9	48.5
Kommunal forvaltning	135.9	142.9	150.2	159.1	165.0	177.0	193.3	204.5	216.0	225.7
Undervisning	56.1	57.6	57.6	58.6	58.4	60.7	64.5	65.2	69.8	71.5
Helse- og sosialtjenester	50.8	55.2	62.2	67.2	72.5	80.3	90.7	99.3	104.6	111.4
Annen tjenesteproduksjon	28.9	30.1	30.4	33.3	34.1	36.0	38.2	40.0	41.6	42.8
MEMO:										
Fastlands-Norge	1447.6	1457.9	1469.9	1475.4	1491.4	1509.0	1551.8	1585.1	1598.9	1616.7
Skjermede næringer	1112.2	1124.4	1142.2	1148.4	1158.0	1176.2	1223.3	1257.7	1284.0	1307.5
Utekonkurrerende næringer	71.1	70.6	69.1	68.1	67.8	68.1	66.8	65.9	62.0	62.3
Hjemmekonkurrerende næringer	264.3	262.9	258.6	258.9	265.6	264.6	261.7	261.5	252.9	246.9

Tabell 6 forts.

Sysseleatte normalårsverk, lønntakere og selvstendige (1000). Foreløpige tall for 1987 og 1988

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
ALLE NÆRINGER	1691.8	1701.0	1700.4	1689.0	1707.8	1756.9	1804.9	1842.6	1826.2
NÆRINGSVIRKSOMHET	1325.8	1321.7	1312.8	1292.5	1303.9	1340.0	1383.0	1405.1	1381.6
Primærnæringer	139.1	135.9	130.1	126.5	126.6	124.9	120.2	117.8	116.5
Jordbruk	111.4	108.6	104.3	100.3	98.7	97.0	92.5	89.7	88.8
Skogbruk	9.4	9.3	8.0	7.9	8.8	8.4	7.7	8.0	7.5
Fiske og fangst	18.3	18.0	17.9	18.4	19.1	19.5	20.0	20.1	20.2
Oljeutvinning, rørtransport	6.2	7.8	8.2	9.4	11.3	12.9	13.7	14.5	14.7
Olje- og gassutvinning	6.2	7.8	8.2	9.1	11.0	12.7	13.4	14.4	14.6
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	.3	.3	.2	.3	.1	.1
Industri og bergverksdrift	363.7	359.6	345.9	325.7	323.7	327.1	330.7	330.7	318.9
Bergverksdrift	8.2	8.1	7.8	7.4	7.4	7.4	7.1	6.8	6.3
Skjermet industri	83.3	83.1	81.5	80.4	80.4	81.3	83.2	85.4	84.3
Utekonkurrerende industri	54.9	54.0	50.1	47.3	47.1	46.2	46.4	45.8	44.8
Hjemmekonkurrerende industri	217.2	214.4	206.4	190.6	188.8	192.3	193.9	192.8	183.5
Elektrisitetforsyning	16.7	16.9	17.1	17.4	17.7	18.1	18.7	19.3	19.4
Bygge- og anleggsvirksomhet	143.4	135.4	137.4	138.2	138.7	142.4	154.4	164.1	159.1
Varehandel	235.1	236.0	234.9	232.1	234.6	244.4	253.7	255.3	249.3
Utenriks sjøfart og oljeboring	40.6	43.1	42.6	40.1	38.4	34.5	30.2	22.5	22.1
Utenriks sjøfart	37.2	38.9	38.0	36.0	34.3	30.2	26.4	19.1	18.9
Oljeboring	3.4	4.2	4.6	4.1	4.0	4.3	3.8	3.4	3.2
Samferdsel ellers	131.1	132.5	132.6	131.3	130.0	133.1	138.0	143.2	142.1
Boligtjenester	1.4	1.5	1.5	1.4	1.4	1.3	1.3	1.3	1.3
Annen næringsvirksomhet	248.5	253.1	262.6	270.2	281.5	301.2	322.2	336.4	338.3
Hotell- og restaurantvirksomhet	31.3	30.7	32.2	32.9	34.0	38.1	42.4	44.4	44.4
Finansiell tjenesteyting	41.1	43.2	44.8	46.8	49.4	52.6	56.5	60.0	60.6
Forretningsmessig tjenesteyting	46.1	50.2	55.8	58.3	65.1	74.4	80.4	85.2	86.3
Tjenesteyting ellers	130.0	128.9	129.8	132.2	133.1	136.0	142.8	146.7	147.0
OFFENTLIG FORVALTNING	366.1	379.3	387.6	396.5	403.9	417.0	421.8	437.5	444.6
Statlig forvaltning	128.5	133.3	135.0	135.9	132.5	131.9	132.9	135.0	134.1
Forsvar	51.8	52.1	54.6	54.6	52.1	51.5	51.6	52.6	52.0
Undervisning	18.9	19.4	19.4	19.5	19.4	19.7	20.7	21.0	20.9
Helse- og sosialtjenester	8.4	8.8	8.9	8.8	7.6	6.5	6.5	6.6	6.5
Annen tjenesteproduksjon	49.3	53.0	52.2	53.0	53.5	54.2	54.1	54.8	54.7
Kommunal forvaltning	237.6	246.0	252.5	260.6	271.4	285.1	288.9	302.5	310.5
Undervisning	74.0	75.9	79.1	80.6	82.2	86.1	86.8	90.3	91.0
Helse- og sosialtjenester	118.9	125.2	128.4	130.9	136.8	144.4	148.1	157.6	163.6
Annen tjenesteproduksjon	44.7	44.8	45.1	49.2	52.4	54.6	54.1	54.6	56.0
MEMO:									
Fastlands-Norge	1645.1	1650.1	1649.6	1639.5	1658.2	1709.5	1761.0	1805.6	1789.4
Skjermede næringer	1337.1	1346.3	1359.4	1367.9	1387.0	1435.7	1485.8	1532.1	1527.1
Utekonkurrerende næringer	63.1	62.1	58.0	54.7	54.5	53.5	53.6	52.5	51.1
Hjemmekonkurrerende næringer	245.0	241.6	232.2	216.9	216.7	220.2	221.6	220.9	211.2

Tabell 7.

Sysseisatte personer, lønnskakere og selvstendige, kvinner (1000)

	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
ALLE NÆRINGER	493.1	495.7	497.6	503.4	506.1	510.0	513.0	524.1
NÆRINGSVIRKSOMHET	414.4	413.1	410.4	409.0	408.7	408.4	406.7	407.9
Primærnæringer	97.1	92.9	88.7	84.6	81.6	78.8	76.1	73.5
Jordbruk	96.0	91.9	87.8	83.6	80.6	77.8	75.1	72.6
Skogbruk	.8	.7	.7	.8	.7	.8	.8	.8
Fiske og fangst	.4	.2	.2	.2	.2	.2	.2	.2
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	84.9	85.9	85.5	85.9	87.0	87.5	84.7	84.8
Bergverksdrift	.3	.3	.4	.4	.4	.5	.5	.5
Skjermet industri	28.6	28.6	28.6	29.8	30.6	31.0	30.6	30.6
Utekonkurrerende industri	5.8	6.0	6.1	6.0	6.1	6.2	6.0	6.0
Hjemmekonkurrerende industri	50.1	51.0	50.4	49.6	49.8	49.8	47.6	47.8
Elektrisitetforsyning	1.2	1.2	1.3	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4
Bygge- og anleggsvirksomhet	3.0	3.0	3.1	3.2	3.3	3.3	3.3	3.5
Varehandel	90.3	91.9	93.3	94.5	95.4	97.2	98.2	99.4
Utenriks sjøfart og oljeboring	5.4	5.2	5.4	5.6	6.0	6.0	5.7	5.0
Utenriks sjøfart	5.4	5.2	5.4	5.6	6.0	6.0	5.7	5.0
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Samferdsel ellers	18.9	19.2	19.6	19.9	20.2	20.2	20.8	21.9
Boligtjenester	.3	.3	.3	.3	.4	.4	.4	.4
Annen næringsvirksomhet	113.2	113.4	113.2	113.7	113.6	113.7	116.1	118.0
Hotell- og restaurantvirksomhet	25.1	24.8	25.0	25.2	25.1	25.2	25.0	25.4
Finansiell tjenesteyting	10.2	10.7	10.9	11.3	11.6	12.2	12.8	13.5
Forretningsmessig tjenesteyting	5.1	5.4	5.8	6.2	6.6	7.3	8.0	8.6
Tjenesteyting ellers	72.9	72.4	71.5	71.0	70.2	69.0	70.2	70.5
OFFENTLIG FORVALTNING	78.6	82.6	87.1	94.4	97.4	101.6	106.3	116.2
Statlig forvaltning	18.9	19.8	20.2	21.2	21.7	22.1	22.9	24.2
Forsvar	3.8	4.0	4.0	3.9	4.0	4.0	4.0	4.1
Undervisning	3.7	3.9	4.0	4.2	4.3	4.5	4.8	5.2
Helse- og sosialtjenester	3.4	3.5	3.5	3.8	3.9	3.7	3.8	4.1
Annen tjenesteproduksjon	8.1	8.4	8.8	9.2	9.5	9.9	10.3	10.7
Kommunal forvaltning	59.7	62.8	66.9	73.2	75.7	79.5	83.4	92.0
Undervisning	20.3	21.6	23.1	25.1	26.3	27.4	29.1	31.0
Helse- og sosialtjenester	33.0	34.5	36.8	40.8	41.9	44.3	46.5	52.6
Annen tjenesteproduksjon	6.5	6.6	7.0	7.3	7.5	7.8	7.8	8.3
MEMO:								
Fastlands-Norge	487.7	490.4	492.2	497.8	500.0	504.0	507.2	519.0
Skjermede næringer	430.3	432.2	434.4	440.8	442.8	446.6	452.2	463.8
Utekonkurrerende næringer	6.2	6.3	6.4	6.4	6.6	6.7	6.5	6.4
Hjemmekonkurrerende næringer	51.2	52.0	51.4	50.6	50.7	50.8	48.6	48.8

Tabell 7 forts.

Sysseleatte personer, lønntakere og selvstendige, kvinner (1000)

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
ALLE NÆRINGER	541.3	557.8	576.4	588.7	605.1	626.7	670.0	704.5	733.0	756.3
NÆRINGSVIRKSOMHET	416.2	420.8	427.5	428.6	435.7	440.5	465.1	483.8	493.3	505.0
Primærnæringer	69.4	64.5	60.5	58.2	57.2	51.8	52.0	50.6	48.3	48.0
Jordbruk	68.4	63.6	59.6	57.2	56.0	50.4	50.6	49.1	46.7	46.2
Skogbruk	.8	.7	.6	.7	.8	.9	.9	.9	.8	1.0
Fiske og fangst	.2	.2	.3	.4	.4	.5	.6	.6	.7	.8
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	.1	.0	.1	.1	.3	.4	.7	.9
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	.1	.0	.1	.1	.3	.4	.7	.9
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	87.1	88.0	89.2	88.0	90.5	88.8	89.6	92.8	92.2	92.5
Bergverksdrift	.5	.4	.4	.5	.6	.6	.8	.8	.8	.8
Skjermet industri	31.8	32.3	33.7	33.0	33.1	32.6	33.4	34.6	35.4	35.9
Utekonkurrerende industri	6.4	6.5	6.4	6.2	6.5	6.7	6.6	6.8	6.5	6.7
Hjemmekonkurrerende industri	48.4	48.8	48.7	48.3	50.3	48.9	48.8	50.6	49.4	49.1
Elektrisitetforsyning	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.8	2.0	2.1	2.2	2.4
Bygge- og anleggsvirksomhet	3.9	4.5	4.8	5.3	6.0	6.5	7.0	7.6	8.2	8.4
Varehandel	101.4	102.4	104.4	105.4	108.1	113.1	126.8	133.8	138.6	142.2
Utenriks sjøfart og oljeboring	5.2	5.1	5.1	5.2	4.4	4.3	3.7	3.8	3.2	3.5
Utenriks sjøfart	5.2	5.1	5.1	5.2	4.4	4.3	3.6	3.7	3.1	3.4
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	.0	.0	.0	.0	.1	.1	.1
Samferdsel ellers	22.6	23.1	24.2	24.8	25.7	26.3	29.0	30.7	32.2	34.3
Boligtjenester	.4	.4	.4	.4	.4	.5	.5	.5	.5	.6
Annen næringsvirksomhet	124.9	131.2	137.4	139.6	141.5	147.2	154.3	161.5	167.3	172.3
Hotell- og restaurantvirksomhet	24.7	24.6	24.8	24.9	25.1	26.4	27.3	27.7	28.5	28.2
Finansiell tjenesteyting	14.8	15.8	16.8	17.9	18.4	19.0	20.3	21.0	21.6	22.4
Forretningsmessig tjenesteyting	9.4	10.2	11.6	11.9	12.5	13.1	14.3	15.9	17.2	18.5
Tjenesteyting ellers	76.1	80.7	84.3	84.9	85.6	88.7	92.4	97.0	100.0	103.3
OFFENTLIG FORVALTNING	125.1	137.0	148.9	160.1	169.4	186.2	204.9	220.7	239.6	251.4
Statlig forvaltning	24.4	26.3	28.4	29.3	29.6	31.9	34.5	35.6	37.0	39.1
Forsvar	4.0	4.0	4.0	4.0	3.8	4.4	4.5	4.4	4.5	4.4
Undervisning	5.6	6.4	7.3	7.7	7.4	8.1	9.0	9.5	9.6	10.0
Helse- og sosialtjenester	3.5	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	4.1	4.2	4.3	4.6
Annen tjenesteproduksjon	11.3	12.4	13.4	13.9	14.6	15.5	16.9	17.5	18.7	20.0
Kommunal forvaltning	100.7	110.7	120.5	130.8	139.8	154.2	170.4	185.1	202.6	212.3
Undervisning	32.5	34.0	34.4	35.7	36.3	38.6	41.2	42.4	46.0	47.8
Helse- og sosialtjenester	59.4	67.0	76.0	83.6	91.5	102.6	114.7	127.0	139.9	146.8
Annen tjenesteproduksjon	8.9	9.7	10.1	11.5	12.0	13.0	14.5	15.6	16.6	17.7
MEMO:										
Fastlands-Norge	536.1	552.7	571.3	583.5	600.6	622.2	666.0	700.4	729.1	752.0
Skjermede næringer	480.0	496.0	514.8	527.4	542.0	564.6	608.3	640.7	670.8	693.6
Utekonkurrerende næringer	6.8	6.9	6.8	6.7	7.1	7.3	7.4	7.6	7.3	7.4
Hjemmekonkurrerende næringer	49.3	49.7	49.6	49.3	51.5	50.3	50.	52.2	51.0	50.9

Tabell 7 forts.

Sysseisatte personer, lønntakere og selvstendige, kvinner (1000). Foreløpige tall for 1987 og 1988

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
ALLE NÆRINGER	783.2	804.4	810.4	817.1	830.4	866.5	904.9	936.4	942.8
NÆRINGSVIRKSOMHET	516.5	520.8	520.2	519.7	527.8	552.8	582.2	598.3	595.5
Primærnæringer	47.5	44.9	42.2	40.0	38.0	37.1	36.0	35.0	34.4
Jordbruk	45.6	42.9	40.3	38.1	36.0	34.9	33.7	32.6	32.0
Skogbruk	1.0	1.0	.9	.9	.9	.9	.8	.8	.8
Fiske og fangst	.9	.9	1.0	1.0	1.1	1.3	1.4	1.5	1.6
Oljeutvinning, rørtransport	1.2	1.7	1.7	2.3	2.8	3.2	3.5	3.7	3.7
Olje- og gassutvinning	1.2	1.7	1.7	2.2	2.7	3.2	3.4	3.7	3.7
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	.0	.0	.0	.1	.0	.0
Industri og bergverksdrift	94.4	93.3	90.3	86.1	86.1	88.9	92.9	93.9	90.4
Bergverksdrift	1.0	1.0	1.0	1.0	1.2	1.1	1.1	1.0	1.0
Skjermet industri	36.8	36.5	36.3	35.8	35.8	36.5	37.8	38.6	38.1
Utekonkurrerende industri	7.1	7.1	6.8	6.5	6.5	6.8	7.1	7.4	7.2
Hjemmekonkurrerende industri	49.5	48.7	46.2	42.9	42.6	44.6	46.9	46.9	44.2
Elektrisitetsforsyning	2.6	2.6	2.6	2.7	2.7	2.8	2.9	3.0	3.1
Bygge- og anleggsvirksomhet	9.4	9.0	9.2	9.5	9.6	10.2	11.5	12.7	13.0
Varehandel	146.0	147.9	147.3	145.2	145.1	150.5	157.5	161.2	159.2
Utenriks sjøfart og oljeboring	4.0	4.3	4.1	3.9	3.7	3.5	3.2	2.5	2.5
Utenriks sjøfart	3.9	4.1	3.9	3.7	3.5	3.3	2.9	2.3	2.4
Oljeboring	.1	.2	.2	.2	.2	.2	.2	.2	.1
Samferdsel ellers	36.5	38.2	38.8	39.0	40.8	42.7	45.3	47.9	49.0
Boligtjenester	.6	.6	.6	.6	.6	.6	.6	.6	.6
Annen næringsvirksomhet	174.4	178.3	183.4	190.4	198.3	213.5	229.1	237.8	239.6
Hotell- og restaurantvirksomhet	29.1	28.4	29.1	31.0	31.0	36.3	40.1	41.5	41.4
Finansiell tjenesteyting	23.8	25.5	26.8	28.0	29.8	32.2	35.5	37.9	38.4
Forretningsmessig tjenesteyting	20.1	22.0	24.9	26.2	29.5	34.9	38.0	41.2	42.7
Tjenesteyting ellers	101.4	102.4	102.6	105.3	108.0	110.1	115.5	117.2	117.2
OFFENTLIG FORVALTNING	266.7	283.6	290.2	297.4	302.6	313.7	322.7	338.1	347.2
Statlig forvaltning	42.5	45.4	46.4	47.6	48.0	48.6	50.1	51.6	51.9
Forsvar	5.0	5.1	6.3	6.4	6.4	6.5	6.5	6.8	6.8
Undervisning	10.2	10.7	11.0	11.2	11.1	11.4	12.6	12.8	12.8
Helse- og sosialtjenester	6.0	6.4	6.4	6.3	6.0	5.3	5.3	5.5	5.3
Annen tjenesteproduksjon	21.1	23.2	22.7	23.8	24.5	25.3	25.8	26.5	27.0
Kommunal forvaltning	224.3	238.2	243.9	249.8	254.6	265.1	272.6	286.5	295.4
Undervisning	50.2	51.7	54.0	55.4	56.9	59.8	61.5	64.8	65.6
Helse- og sosialtjenester	154.5	166.0	169.0	171.1	172.8	179.4	184.9	195.8	203.0
Annen tjenesteproduksjon	19.6	20.6	20.9	23.2	24.9	26.0	26.2	25.9	26.7
MEMO:									
Fastlands-Norge	778.0	798.5	804.6	810.9	824.0	859.9	898.3	930.2	936.6
Skjermede næringer	718.5	739.7	748.7	758.6	771.6	805.3	841.0	872.5	881.8
Utekonkurrerende næringer	8.1	8.1	7.8	7.5	7.7	7.8	8.2	8.4	8.1
Hjemmekonkurrerende næringer	51.5	50.6	48.0	44.8	44.7	46.8	49.1	49.2	46.6

Tabell 8.

Utførte timeverk av lønnstakere. Millioner

	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
ALLE NÆRINGER	2260.7	2272.5	2308.8	2282.2	2307.1	2318.1	2272.9	2239.4
NÆRINGSVIRKSOMHET	1910.6	1910.1	1934.5	1895.6	1912.7	1915.8	1868.4	1822.2
Primærnæringer	164.2	144.3	137.4	121.3	113.0	108.5	99.7	92.2
Jordbruk	87.1	78.5	73.2	65.5	60.9	56.3	52.1	48.8
Skogbruk	35.8	32.6	31.6	28.7	25.8	24.5	21.4	19.9
Fiske og fangst	41.4	33.2	32.6	27.1	26.2	27.6	26.2	23.5
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	663.7	668.9	677.8	673.3	685.0	682.9	658.5	646.6
Bergverksdrift	16.2	15.7	15.6	15.5	15.6	16.0	15.4	15.1
Skjermet industri	145.5	147.5	147.6	147.3	150.3	149.3	144.0	140.7
Utekonkurrerende industri	117.4	116.3	119.4	118.4	119.0	116.9	112.5	110.4
Hjemmekonkurrerende industri	384.6	389.4	395.2	392.1	400.1	400.7	386.6	380.4
Elektrisitetsforsyning	22.5	23.7	24.0	23.7	23.7	23.8	23.5	23.1
Bygge- og anleggsvirksomhet	201.3	202.3	203.9	199.9	201.5	203.8	195.1	192.3
Varehandel	274.3	278.7	286.2	283.4	289.3	294.1	296.3	294.9
Utenriks sjøfart og oljeboring	165.6	169.6	175.0	169.6	169.1	169.4	157.0	133.1
Utenriks sjøfart	165.6	169.6	175.0	169.6	169.1	169.4	157.0	133.1
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Samferdsel ellers	169.2	168.6	170.8	167.1	168.7	167.6	166.0	166.8
Boligtjenester	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4	1.4	1.5	1.6
Annen næringsvirksomhet	248.5	252.6	257.8	255.8	261.0	264.3	270.8	271.5
Hotell- og restaurantvirksomhet	53.1	52.6	52.8	52.0	52.5	52.4	51.5	51.4
Finansiell tjenesteyting	37.2	38.9	39.7	39.9	41.1	42.4	43.9	45.1
Forretningsmessig tjenesteyting	20.8	21.1	22.5	22.9	23.9	26.0	28.0	29.4
Tjenesteyting ellers	137.4	139.9	142.8	141.0	143.5	143.4	147.3	145.5
OFFENTLIG FORVALTNING	350.1	362.4	374.2	386.6	394.4	402.3	404.5	417.2
Statlig forvaltning	176.6	181.3	182.5	185.1	186.4	188.2	186.9	189.0
Forsvar	103.3	105.5	104.8	106.3	105.9	106.8	104.1	103.2
Undervisning	14.5	15.0	15.6	15.9	16.3	16.8	17.6	18.9
Helse- og sosialtjenester	9.8	10.2	10.3	10.7	11.0	10.5	10.5	11.2
Annen tjenesteproduksjon	49.0	50.5	51.7	52.2	53.1	54.0	54.7	55.7
Kommunal forvaltning	173.5	181.1	191.8	201.5	208.0	214.1	217.6	228.2
Undervisning	68.0	72.5	77.8	82.0	86.0	88.7	92.6	97.4
Helse- og sosialtjenester	62.1	64.9	69.4	74.8	76.7	79.2	79.5	84.4
Annen tjenesteproduksjon	43.4	43.7	44.6	44.7	45.3	46.2	45.6	46.4
MEMO:								
Fastlands-Norge	2095.1	2102.9	2133.7	2112.5	2138.0	2148.7	2115.9	2106.3
Skjermede næringer	1499.7	1515.7	1539.3	1530.7	1551.2	1563.0	1553.9	1557.0
Utekonkurrerende næringer	133.6	132.0	135.0	133.9	134.6	132.9	127.8	125.5
Hjemmekonkurrerende næringer	461.8	455.2	459.4	447.9	452.1	452.8	434.2	423.8

Tabell 8 forts.

Utførte timeverk av lønntakere. Millioner

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
ALLE NÆRINGER	2278.9	2294.2	2297.5	2299.7	2313.6	2346.6	2369.0	2383.8	2371.4	2373.0
NÆRINGSVIRKSOMHET	1852.6	1854.2	1847.3	1834.5	1842.7	1847.8	1846.4	1851.6	1824.6	1808.8
Primærnæringer	87.9	78.5	67.7	65.2	64.3	63.9	60.7	60.6	59.4	60.1
Jordbruk	45.9	39.3	33.3	32.5	31.2	30.6	28.4	29.8	31.0	31.4
Skogbruk	19.8	17.8	14.7	13.7	13.7	14.2	14.1	13.3	10.7	11.4
Fiske og fangst	22.2	21.4	19.7	19.1	19.4	19.2	18.2	17.6	17.6	17.3
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	.4	.3	.8	1.4	2.9	3.8	7.1	9.0
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	.4	.3	.8	1.4	2.9	3.8	7.1	9.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	659.1	658.6	654.5	652.2	657.2	652.4	633.4	624.1	600.4	582.8
Bergverksdrift	15.8	15.3	15.7	15.6	15.4	15.4	14.3	13.5	13.0	12.5
Skjermet industri	141.8	144.0	147.3	143.9	140.7	136.1	136.3	136.3	135.8	134.1
Utekonkurrerende industri	111.6	109.3	105.2	103.7	102.6	101.4	97.2	94.1	86.9	87.5
Hjemmekonkurrerende industri	390.0	390.0	386.2	388.9	398.5	399.5	385.6	380.2	364.6	348.6
Elektrisitetsforsyning	23.5	23.7	23.5	23.9	24.0	24.6	24.4	24.3	25.0	25.6
Bygge- og anleggsvirksomhet	200.3	203.5	198.3	187.8	190.1	194.6	192.7	194.8	199.5	191.2
Varehandel	302.5	305.7	309.7	308.6	309.7	315.9	334.6	344.8	343.5	341.1
Utenriks sjøfart og oljeboring	121.6	115.0	114.8	113.0	106.9	95.8	91.2	87.8	73.4	72.3
Utenriks sjøfart	121.6	115.0	114.8	112.8	106.1	93.2	89.3	84.8	69.8	67.8
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	.2	.8	2.6	1.9	3.0	3.5	4.5
Samferdsel ellers	169.0	170.5	171.8	173.3	177.8	179.0	181.0	181.8	183.2	186.8
Boligtjenester	1.6	1.7	1.7	1.7	1.8	1.9	1.9	2.0	2.0	2.2
Annen næringsvirksomhet	287.0	296.9	305.0	308.4	310.1	318.2	323.7	327.7	331.2	337.8
Hotell- og restaurantvirksomhet	49.7	48.5	47.3	46.4	45.2	46.9	45.4	44.6	44.7	45.0
Finansiell tjenesteyting	48.1	50.7	53.4	56.1	57.3	59.2	61.5	61.7	61.7	61.6
Forretningsmessig tjenesteyting	32.4	34.8	40.3	41.6	43.3	45.2	48.0	51.8	54.1	56.8
Tjenesteyting ellers	156.8	162.9	164.0	164.3	164.3	166.9	168.7	169.6	170.7	174.4
OFFENTLIG FORVALTNING	426.3	440.0	450.2	465.2	471.0	498.9	522.6	532.2	546.7	564.2
Statlig forvaltning	188.2	192.1	197.3	197.0	193.8	200.5	204.8	201.7	201.9	205.2
Forsvar	101.3	99.3	100.1	98.7	96.2	98.8	96.8	93.2	93.5	93.0
Undervisning	19.7	22.0	24.0	24.6	23.3	24.5	26.6	27.4	26.8	28.0
Helse- og sosialtjenester	9.4	9.2	9.2	9.2	9.3	9.8	10.0	9.9	9.9	10.4
Annen tjenesteproduksjon	57.8	61.6	63.8	64.5	64.9	67.4	71.4	71.2	71.8	73.7
Kommunal forvaltning	238.1	247.9	252.9	268.2	277.2	298.4	317.7	330.5	344.8	359.0
Undervisning	100.2	100.6	98.0	100.0	99.3	103.6	108.7	109.6	114.4	116.6
Helse- og sosialtjenester	89.8	97.1	104.5	113.3	121.8	135.3	147.2	157.1	164.7	175.3
Annen tjenesteproduksjon	48.2	50.2	50.4	54.9	56.1	59.5	61.8	63.8	65.7	67.1
MEMO:										
Fastlands-Norge	2157.3	2179.1	2182.3	2186.3	2205.9	2249.5	2274.9	2292.2	2291.0	2291.7
Skjermede næringer	1597.9	1625.3	1640.8	1645.3	1656.3	1699.8	1745.4	1773.5	1798.0	1814.3
Utekonkurrerende næringer	127.4	124.6	120.9	119.3	118.0	116.8	111.5	107.6	99.9	100.0
Hjemmekonkurrerende næringer	432.0	429.2	420.6	421.7	431.6	432.9	417.9	411.0	393.0	377.4

Tabell 8 forts.

Utførte timeverk av lønnstakere. Millioner. Foreløpige tall for 1987 og 1988.

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
ALLE NÆRINGER	2432.0	2444.4	2438.4	2424.6	2436.2	2497.1	2575.9	2582.9	2560.4
NÆRINGSVIRKSOMHET	1845.7	1838.9	1822.0	1793.6	1801.4	1846.2	1918.7	1910.2	1877.7
Primærnæringer	61.6	61.2	57.7	55.4	58.7	56.7	57.0	55.1	54.6
Jordbruk	31.4	30.7	29.2	27.8	27.8	26.8	26.4	25.3	25.1
Skogbruk	11.9	11.4	9.7	9.2	10.2	9.5	8.4	8.8	8.0
Fiske og fangst	18.2	19.1	18.8	18.4	20.7	20.4	22.1	21.0	21.5
Oljeutvinning, rørtransport	10.9	13.8	14.5	16.6	19.8	22.4	23.3	24.8	25.1
Olje- og gassutvinning	10.9	13.8	14.5	16.0	19.2	22.1	22.8	24.6	24.9
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	.5	.5	.3	.5	.2	.2
Industri og bergverksdrift	584.9	577.9	554.2	522.8	516.8	519.8	525.6	510.8	493.1
Bergverksdrift	12.3	12.2	11.7	11.1	11.2	10.8	10.7	9.6	9.0
Skjermet industri	135.7	135.6	131.6	131.0	129.9	130.7	134.6	134.2	132.5
Utekonkurrerende industri	89.4	88.0	81.4	77.5	77.4	74.9	75.1	72.3	70.5
Hjemmekonkurrerende industri	347.4	342.2	329.4	303.1	298.4	303.5	305.2	294.6	281.1
Elektrisitetsforsyning	26.9	27.1	27.4	28.0	28.1	28.4	29.4	29.5	29.7
Bygge- og anleggsvirksomhet	197.9	180.0	183.7	189.0	190.1	193.9	212.6	221.0	213.4
Varehandel	347.8	350.2	347.6	342.5	342.4	354.5	370.6	363.5	355.4
Utenriks sjøfart og oljeboring	75.7	80.5	78.3	72.1	68.8	62.3	53.3	38.2	37.6
Utenriks sjøfart	70.1	73.0	70.5	65.2	62.2	55.7	47.6	33.2	32.9
Oljeboring	5.6	7.5	7.9	7.0	6.6	6.6	5.6	5.0	4.7
Samferdsel ellers	192.6	194.3	192.6	191.1	188.0	192.1	200.0	204.5	202.2
Boligtjenester	2.2	2.2	2.2	2.2	2.0	1.9	2.0	2.0	2.0
Annen næringsvirksomhet	345.2	351.5	363.5	373.9	386.8	414.1	444.8	460.8	464.6
Hotell- og restaurantvirksomhet	46.2	45.3	47.0	48.0	49.3	55.4	61.7	62.8	62.5
Finansiell tjenesteyting	64.6	68.0	70.3	73.6	76.9	81.6	87.7	92.9	94.1
Forretningsmessig tjenesteyting	61.2	67.8	75.0	77.3	86.4	99.7	108.3	116.9	120.3
Tjenesteyting ellers	173.2	170.4	171.1	175.0	174.1	177.3	187.1	188.2	187.6
OFFENTLIG FORVALTNING	586.2	605.5	616.5	631.0	634.7	651.0	657.3	672.7	682.7
Statlig forvaltning	207.9	215.5	218.0	220.1	212.1	210.6	213.1	217.4	216.5
Forsvar	91.1	92.0	96.1	96.8	91.7	90.6	91.4	93.5	92.5
Undervisning	28.5	29.3	29.1	29.3	28.7	29.0	30.5	31.2	31.2
Helse- og sosialtjenester	13.1	13.6	13.7	13.5	11.6	10.0	10.0	10.0	9.7
Annen tjenesteproduksjon	75.1	80.7	79.1	80.5	80.1	80.9	81.1	82.8	83.2
Kommunal forvaltning	378.3	390.0	398.5	410.9	422.6	440.4	444.2	455.3	466.2
Undervisning	120.5	123.3	128.0	130.1	130.4	134.2	135.5	140.3	140.0
Helse- og sosialtjenester	187.6	196.2	200.0	203.7	211.5	222.5	227.0	232.7	241.5
Annen tjenesteproduksjon	70.2	70.4	70.5	77.1	80.8	83.7	81.7	82.3	84.7
MEMO:									
Fastlands-Norge	2345.4	2350.1	2345.5	2335.9	2347.6	2412.4	2499.3	2519.8	2497.7
Skjermede næringer	1866.0	1877.2	1894.5	1916.6	1929.8	1993.4	2077.7	2113.4	2107.6
Utekonkurrerende næringer	101.8	100.2	93.1	88.6	88.6	85.7	85.8	81.9	79.5
Hjemmekonkurrerende næringer	377.6	372.7	357.9	330.7	329.2	333.4	335.8	324.5	310.6

Tabell 9.

Sysselsatte personer. Lønnstakere (1000)

	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
ALLE NÆRINGER	1225.0	1235.7	1246.2	1264.5	1276.2	1291.0	1298.4	1318.8
NÆRINGSVIRKSOMHET	1025.5	1028.2	1032.4	1038.0	1045.2	1052.7	1052.8	1057.4
Primærnæringer	85.5	75.5	71.2	64.8	60.2	58.0	54.5	52.0
Jordbruk	47.6	43.0	39.7	36.5	33.9	31.6	29.8	28.7
Skogbruk	18.8	17.2	16.5	15.4	13.8	13.2	11.9	11.4
Fiske og fangst	19.1	15.4	15.0	12.8	12.4	13.2	12.8	11.9
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	349.6	354.0	356.6	362.8	368.3	370.6	366.5	368.9
Bergverksdrift	8.5	8.3	8.1	8.3	8.4	8.6	8.4	8.4
Skjermet industri	79.0	81.2	81.7	83.4	84.9	85.2	84.1	84.5
Utekonkurrerende industri	61.6	60.8	61.9	62.7	63.0	62.7	62.0	62.2
Hjemmekonkurrerende industri	200.4	203.7	204.8	208.5	212.0	214.1	212.0	213.8
Elektrisitetsforsyning	12.4	13.1	13.1	13.3	13.3	13.5	13.6	13.7
Bygge- og anleggsvirksomhet	102.3	102.9	103.2	102.9	103.9	105.2	103.0	103.8
Varehandel	155.3	158.5	161.4	164.6	167.5	171.5	176.7	180.5
Utenriks sjøfart og oljeboring	70.6	71.3	72.4	71.9	71.4	71.2	68.0	60.8
Utenriks sjøfart	70.6	71.3	72.4	71.9	71.4	71.2	68.0	60.8
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Samferdsel ellers	89.0	89.7	89.7	90.0	90.6	90.6	91.5	94.7
Boligtjenester	.8	.9	.9	.9	.9	.9	1.0	1.0
Annen næringsvirksomhet	160.0	162.2	164.0	166.7	169.0	171.3	178.0	182.0
Hotell- og restaurantvirksomhet	28.8	28.6	29.1	29.5	29.8	30.0	30.3	31.4
Finansiell tjenesteyting	22.5	23.6	23.8	24.7	25.4	26.4	27.6	28.8
Forretningsmessig tjenesteyting	13.1	13.4	14.1	14.8	15.4	17.0	18.5	19.6
Tjenesteyting ellers	95.6	96.6	97.0	97.6	98.3	97.9	101.5	102.2
OFFENTLIG FORVALTNING	199.5	207.4	213.7	226.5	231.1	238.4	245.6	261.4
Statlig forvaltning	94.0	96.9	97.2	100.8	101.4	103.1	104.8	109.0
Forsvar	49.4	50.7	50.1	51.6	51.3	52.0	52.2	53.5
Undervisning	9.2	9.6	9.8	10.4	10.6	11.0	11.7	12.7
Helse- og sosialtjenester	5.4	5.7	5.7	6.1	6.3	6.0	6.1	6.7
Annen tjenesteproduksjon	30.0	31.0	31.5	32.7	33.3	34.1	34.9	36.0
Kommunal forvaltning	105.5	110.5	116.5	125.7	129.6	135.3	140.8	152.4
Undervisning	41.3	44.2	47.2	50.8	53.2	55.4	58.5	62.1
Helse- og sosialtjenester	38.6	40.5	43.1	47.9	49.1	51.8	54.1	60.9
Annen tjenesteproduksjon	25.5	25.8	26.2	27.0	27.4	28.1	28.3	29.4
MEMO:								
Fastlands-Norge	1154.4	1164.3	1173.8	1192.6	1204.8	1219.8	1230.4	1258.0
Skjermede næringer	845.9	858.9	867.4	884.9	895.2	908.0	923.3	950.3
Utekonkurrerende næringer	70.1	69.2	70.0	71.0	71.4	71.4	70.4	70.6
Hjemmekonkurrerende næringer	238.3	236.2	236.3	236.7	238.3	240.5	236.7	237.1

Tabell 9 forts.

Sysseleatte personer. Lønnstakere (1000)

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
ALLE NÆRINGER	1355.6	1382.1	1409.6	1423.3	1449.0	1486.0	1549.1	1598.2	1632.2	1658.5
NÆRINGSVIRKSOMHET	1083.4	1095.6	1107.6	1107.6	1124.6	1139.6	1175.0	1206.3	1217.2	1225.8
Primærnæringer	49.7	44.4	38.6	37.4	37.2	36.6	36.5	36.3	35.9	36.8
Jordbruk	27.1	23.3	20.0	19.7	19.4	19.1	18.8	19.3	19.6	20.1
Skogbruk	11.4	10.2	8.5	8.0	8.2	8.2	8.5	7.9	6.8	7.0
Fiske og fangst	11.2	10.9	10.1	9.7	9.6	9.4	9.2	9.1	9.5	9.7
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	.2	.2	.4	.8	1.6	2.2	4.1	5.2
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	.2	.2	.4	.8	1.6	2.2	4.1	5.2
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	378.8	382.4	385.4	385.8	393.8	392.4	390.7	391.5	385.2	380.5
Bergverksdrift	8.8	8.6	9.0	9.0	8.8	9.1	8.7	8.4	8.1	8.0
Skjermet industri	85.8	87.6	91.2	89.6	89.0	87.5	89.6	89.9	92.6	93.1
Utekonkurrerende industri	63.2	62.8	60.8	59.8	59.9	60.2	59.4	58.9	55.1	55.6
Hjemmekonkurrerende industri	221.0	223.3	224.4	227.4	236.1	235.6	233.0	234.2	229.4	223.8
Elektrisitetforsyning	13.9	14.1	14.1	14.4	14.6	14.8	15.2	15.4	16.0	16.5
Bygge- og anleggsvirksomhet	108.5	110.4	108.7	104.0	105.8	110.3	113.0	115.1	119.1	115.8
Varehandel	185.8	190.0	195.2	196.4	200.5	207.2	227.4	240.2	245.0	248.7
Utenriks sjøfart og oljeboring	55.8	54.1	53.0	52.2	48.7	44.6	43.1	45.3	40.5	39.5
Utenriks sjøfart	55.8	54.1	53.0	52.1	48.2	43.2	42.1	43.6	38.5	36.8
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	.1	.4	1.4	1.1	1.7	2.0	2.6
Samferdsel ellers	96.0	96.9	99.6	100.7	103.7	105.5	110.3	113.9	117.4	120.6
Boligtjenester	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.5
Annen næringsvirksomhet	193.7	202.2	211.7	215.4	218.7	226.1	235.8	245.0	252.6	260.6
Hotell- og restaurantvirksomhet	30.8	30.3	30.1	29.8	29.9	31.5	32.7	32.8	33.5	34.1
Finansiell tjenesteyting	30.7	32.4	34.4	36.3	37.2	38.2	40.6	41.1	41.8	42.4
Forretningsmessig tjenesteyting	21.6	23.2	26.9	27.9	29.1	30.5	32.4	35.5	37.7	40.1
Tjenesteyting ellers	110.7	116.3	120.3	121.4	122.5	125.8	130.1	135.5	139.6	144.1
OFFENTLIG FORVALTNING	272.2	286.5	302.0	315.7	324.4	346.4	374.2	392.0	415.0	432.8
Statlig forvaltning	108.9	111.8	116.4	116.7	115.5	119.6	125.4	125.9	128.4	132.3
Forsvar	52.6	51.6	52.2	51.5	50.2	51.5	52.4	51.4	52.9	53.2
Undervisning	13.3	14.9	16.5	17.0	16.3	17.3	19.0	19.7	19.6	20.7
Helse- og sosialtjenester	5.6	5.6	5.9	5.9	6.0	6.3	6.6	6.7	6.8	7.3
Annen tjenesteproduksjon	37.4	39.7	41.8	42.2	43.0	44.5	47.4	48.1	49.1	51.1
Kommunal forvaltning	163.3	174.7	185.6	199.1	208.9	226.8	248.8	266.0	286.6	300.5
Undervisning	64.3	65.8	65.8	67.2	67.3	70.9	75.8	77.2	82.9	85.8
Helse- og sosialtjenester	68.4	76.9	87.1	95.9	104.5	116.6	131.0	144.6	157.6	166.8
Annen tjenesteproduksjon	30.6	32.0	32.6	35.9	37.0	39.3	42.0	44.2	46.1	47.9
MEMO:										
Fastlands-Norge	1299.8	1328.0	1356.4	1371.0	1399.9	1440.6	1504.4	1550.7	1587.6	1613.8
Skjermede næringer	984.1	1012.1	1043.7	1057.0	1077.2	1118.2	1185.5	1232.1	1278.7	1309.7
Utekonkurrerende næringer	72.1	71.5	69.8	68.8	68.7	69.3	68.1	67.3	63.2	63.6
Hjemmekonkurrerende næringer	243.6	244.4	242.9	245.1	253.9	253.1	250.8	251.3	245.7	240.5

Tabell 9 forts.

Sysselsatte personer. Lønnstakere (1000)

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
ALLE NÆRINGER	1699.9	1720.7	1726.8	1723.9	1738.2	1790.2	1848.0	1895.2	1881.1
NÆRINGSVIRKSOMHET	1247.9	1249.9	1246.7	1231.8	1241.4	1280.0	1329.8	1359.1	1335.5
Primærnæringer	37.8	37.5	36.1	35.9	36.6	37.2	36.5	36.5	36.0
Jordbruk	20.5	20.2	20.0	19.6	19.3	19.2	18.8	18.4	18.0
Skogbruk	7.4	7.3	6.2	5.8	6.4	6.1	5.5	5.6	5.1
Fiske og fangst	10.0	10.0	10.0	10.5	10.9	11.8	12.2	12.5	12.9
Oljeutvinning, rørtransport	6.3	8.0	8.5	9.7	11.7	13.3	14.1	14.9	15.1
Olje- og gassutvinning	6.3	8.0	8.5	9.4	11.4	13.1	13.8	14.8	15.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	.3	.3	.2	.3	.1	.1
Industri og bergverksdrift	379.8	374.7	362.4	340.8	337.4	340.6	344.3	343.6	330.6
Bergverksdrift	7.9	7.8	7.6	7.1	7.1	7.0	6.9	6.5	6.0
Skjermet industri	94.1	93.2	92.1	90.2	90.1	91.2	93.4	94.8	93.5
Utekonkurrerende industri	56.6	55.6	52.2	49.0	48.5	47.5	48.0	47.3	46.0
Hjemmekonkurrerende industri	221.2	218.0	210.5	194.6	191.7	194.8	196.0	195.0	185.1
Elektrisitetsforsyning	17.3	17.4	17.7	18.1	18.4	18.7	19.3	19.9	20.0
Bygge- og anleggsvirksomhet	120.8	111.6	113.9	116.0	117.2	120.4	132.2	142.6	138.6
Varehandel	253.2	256.3	256.1	252.5	252.6	262.0	273.7	279.1	272.9
Utenriks sjøfart og oljeboring	40.6	43.1	42.6	40.2	38.4	34.6	30.2	22.5	22.1
Utenriks sjøfart	37.2	38.9	38.0	36.1	34.3	30.2	26.4	19.1	19.0
Oljeboring	3.4	4.2	4.6	4.1	4.0	4.3	3.8	3.4	3.2
Samferdsel ellers	123.9	126.3	126.6	126.0	126.9	129.7	134.3	139.5	139.3
Boligtjenester	1.5	1.6	1.6	1.5	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4
Annen næringsvirksomhet	266.6	273.5	281.2	291.2	301.0	322.3	343.8	359.0	359.5
Hotell- og restaurantvirksomhet	36.5	35.8	37.0	39.9	38.9	45.6	50.3	52.9	52.9
Finansiell tjenesteyting	44.4	46.8	48.7	50.8	53.6	57.0	61.3	65.0	65.6
Forretningsmessig tjenesteyting	43.1	47.6	52.9	54.5	61.5	71.2	76.6	81.6	83.2
Tjenesteyting ellers	142.6	143.2	142.7	145.9	147.0	148.5	155.6	159.4	157.7
OFFENTLIG FORVALTNING	452.0	470.8	480.1	492.1	496.8	510.2	518.2	536.2	545.6
Statlig forvaltning	134.8	140.4	143.0	144.3	140.8	140.4	141.6	143.8	142.6
Forsvar	52.3	52.6	55.5	55.6	53.1	52.5	52.6	53.5	52.9
Undervisning	21.0	21.7	21.9	22.0	21.8	22.2	23.4	23.8	23.7
Helse- og sosialtjenester	9.2	9.6	9.8	9.7	8.4	7.3	7.3	7.4	7.2
Annen tjenesteproduksjon	52.2	56.5	55.7	56.9	57.5	58.4	58.3	59.1	58.8
Kommunal forvaltning	317.2	330.3	337.1	347.8	356.0	369.8	376.6	392.4	403.0
Undervisning	89.4	91.8	95.6	97.6	98.9	103.0	103.2	107.1	108.1
Helse- og sosialtjenester	177.5	187.6	190.3	194.3	197.8	205.3	211.7	223.0	231.0
Annen tjenesteproduksjon	50.4	50.9	51.2	55.9	59.3	61.5	61.7	62.3	63.9
MEMO:									
Fastlands-Norge	1653.0	1669.6	1675.7	1674.1	1688.2	1742.4	1803.7	1857.8	1843.9
Skjermede næringer	1349.9	1370.9	1389.3	1407.1	1423.6	1475.1	1535.1	1590.9	1588.7
Utekonkurrerende næringer	64.6	63.4	59.8	56.1	55.6	54.6	54.9	53.8	52.0
Hjemmekonkurrerende næringer	238.6	235.3	226.6	210.8	209.0	212.7	213.7	213.2	203.1

Tabell 10.

Sysseleatte normalårsverk. Lønnstakere (1000)

	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
ALLE NÆRINGER	1148.8	1158.6	1166.2	1185.8	1196.4	1210.0	1215.4	1231.2
NÆRINGSVIRKSOMHET	962.6	965.2	967.6	975.8	982.4	990.3	990.2	993.7
Primærnæringer	79.7	70.3	66.3	60.3	56.0	54.1	50.8	48.5
Jordbruk	42.9	38.8	35.8	33.0	30.6	28.5	26.9	25.9
Skogbruk	17.8	16.2	15.5	14.5	13.0	12.5	11.2	10.8
Fiske og fangst	19.1	15.3	15.0	12.8	12.4	13.1	12.8	11.8
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	336.0	339.7	341.0	348.2	353.3	355.2	351.2	353.1
Bergverksdrift	8.4	8.2	8.0	8.2	8.3	8.5	8.3	8.4
Skjermet industri	73.1	74.7	74.2	75.9	77.2	77.1	76.3	76.5
Utekonkurrerende industri	60.0	59.2	60.2	61.4	61.7	61.4	60.6	60.7
Hjemmekonkurrerende industri	194.5	197.6	198.5	202.6	206.1	208.1	206.0	207.5
Elektrisitetsforsyning	12.1	12.8	12.8	13.0	13.0	13.2	13.3	13.4
Bygge- og anleggsvirksomhet	97.6	98.3	98.2	99.2	99.7	101.5	99.4	100.2
Varehandel	143.7	146.5	149.0	151.9	154.5	158.0	162.9	166.3
Utenriks sjøfart og oljeboring	70.6	71.3	72.4	71.8	71.4	71.1	68.0	60.7
Utenriks sjøfart	70.6	71.3	72.4	71.8	71.4	71.1	68.0	60.7
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Samferdsel ellers	85.9	86.5	86.3	86.6	87.3	87.1	87.9	91.0
Boligtjenester	.8	.8	.8	.8	.8	.9	.9	1.0
Annen næringsvirksomhet	136.3	139.0	140.7	143.8	146.4	149.3	155.8	159.7
Hotell- og restaurantvirksomhet	26.7	26.6	26.4	26.8	27.0	27.2	27.2	28.0
Finansiell tjenesteyting	21.7	22.8	23.0	23.8	24.5	25.4	26.6	27.7
Forretningsmessig tjenesteyting	12.1	12.3	13.0	13.6	14.2	15.6	16.9	18.0
Tjenesteyting ellers	75.7	77.4	78.2	79.6	80.7	81.2	85.1	85.9
OFFENTLIG FORVALTNING	186.2	193.5	198.7	210.0	214.0	219.7	225.2	237.5
Statlig forvaltning	93.1	95.9	96.1	99.6	100.2	101.7	103.4	107.4
Forsvar	49.1	50.4	49.9	51.4	51.0	51.7	51.9	53.2
Undervisning	8.9	9.2	9.5	10.0	10.2	10.5	11.2	12.2
Helse- og sosialtjenester	5.4	5.6	5.6	6.0	6.2	5.9	6.0	6.6
Annen tjenesteproduksjon	29.7	30.7	31.1	32.3	32.8	33.6	34.4	35.4
Kommunal forvaltning	93.2	97.6	102.6	110.4	113.8	118.0	121.8	130.1
Undervisning	36.3	38.9	41.5	44.6	46.7	48.6	51.4	54.4
Helse- og sosialtjenester	32.4	34.0	36.1	40.1	41.0	42.6	43.6	47.8
Annen tjenesteproduksjon	24.4	24.7	25.0	25.7	26.0	26.7	26.8	27.9
MEMO:								
Fastlands-Norge	1078.2	1087.4	1093.9	1114.0	1125.0	1138.9	1147.4	1170.5
Skjermede næringer	778.5	790.8	796.6	814.3	823.5	835.2	848.6	871.3
Utekonkurrerende næringer	68.5	67.4	68.3	69.7	70.0	70.0	69.0	69.1
Hjemmekonkurrerende næringer	231.3	229.2	229.0	230.0	231.6	233.7	229.9	230.1

Tabell 10 forts.

Sysseleatte normalårsverk. Lønnstakere (1000)

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
ALLE NÆRINGER	1258.6	1277.0	1296.2	1300.9	1316.4	1335.6	1382.0	1418.6	1431.0	1444.5
NÆRINGSVIRKSOMHET	1015.6	1024.3	1031.9	1027.7	1038.5	1042.4	1067.4	1092.5	1091.3	1092.0
Primærnæringer	46.3	41.4	36.0	34.9	34.2	33.6	33.0	33.5	33.4	34.3
Jordbruk	24.4	21.0	18.0	17.8	17.2	16.8	16.0	16.9	17.8	18.1
Skogbruk	10.7	9.6	8.0	7.5	7.5	7.6	7.9	7.5	6.3	6.6
Fiske og fangst	11.2	10.9	10.0	9.6	9.6	9.3	9.1	9.0	9.3	9.5
Oljeutvinning, rørtransport	0.0	0.0	.2	.2	.4	.8	1.6	2.2	4.0	5.1
Olje- og gassutvinning	0.0	0.0	.2	.2	.4	.8	1.6	2.2	4.0	5.1
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Industri og bergverksdrift	362.6	365.3	366.8	365.9	371.7	368.7	366.6	367.8	357.5	351.5
Bergverksdrift	8.8	8.6	8.9	8.8	8.7	8.8	8.5	8.2	8.0	7.9
Skjermet industri	77.7	79.3	82.0	80.6	79.5	76.3	78.2	79.2	79.5	80.2
Utekonkurrerende industri	61.7	61.3	59.5	58.5	58.4	58.5	57.4	56.8	53.2	53.7
Hjemmekonkurrerende industri	214.5	216.1	216.4	218.0	225.0	225.1	222.5	223.6	216.7	209.7
Elektrisitetsforsyning	13.6	13.7	13.8	14.0	14.2	14.4	14.7	14.9	15.5	16.0
Bygge- og anleggsvirksomhet	104.9	107.1	105.9	101.1	103.7	106.3	108.1	111.3	115.2	111.8
Varehandel	170.2	173.0	176.8	176.5	178.1	180.9	195.6	204.8	206.0	206.0
Utenriks sjøfart og oljeboring	55.7	54.0	52.8	52.0	48.6	44.4	43.0	45.2	40.4	39.3
Utenriks sjøfart	55.7	54.0	52.8	51.9	48.1	43.0	41.9	43.4	38.3	36.7
Oljeboring	0.0	0.0	0.0	.1	.4	1.4	1.1	1.7	2.0	2.6
Samferdsel ellers	92.1	92.9	95.3	96.3	99.1	100.4	104.4	107.4	109.8	112.7
Boligtjenester	1.0	1.0	1.0	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2	1.4
Annen næringsvirksomhet	169.2	175.8	183.2	185.7	187.5	191.8	199.1	204.2	208.2	213.9
Hotell- og restaurantvirksomhet	27.2	26.6	26.1	25.6	25.1	26.3	26.9	26.9	27.1	27.4
Finansiell tjenesteyting	29.5	31.1	33.0	34.7	35.6	36.6	38.5	38.7	39.1	39.3
Forretningsmessig tjenesteyting	19.8	21.2	24.8	25.7	26.8	27.8	29.5	32.1	33.8	35.8
Tjenesteyting ellers	92.7	96.8	99.4	99.7	100.0	101.2	104.2	106.5	108.3	111.5
OFFENTLIG FORVALTNING	243.0	252.8	264.3	273.2	277.9	293.2	314.6	326.1	339.7	352.6
Statlig forvaltning	107.2	109.9	114.1	114.1	112.9	116.2	121.3	121.6	123.7	126.9
Forsvar	52.3	51.4	52.0	51.2	50.0	51.2	52.1	51.1	52.7	53.0
Undervisning	12.7	14.1	15.6	16.0	15.2	15.9	17.3	18.0	17.8	18.7
Helse- og sosialtjenester	5.5	5.4	5.7	5.6	5.7	6.0	6.2	6.3	6.4	6.7
Annen tjenesteproduksjon	36.7	39.0	41.0	41.3	42.0	43.2	45.7	46.2	46.9	48.5
Kommunal forvaltning	135.9	142.9	150.2	159.1	165.0	177.0	193.3	204.5	216.0	225.7
Undervisning	56.1	57.6	57.6	58.6	58.4	60.7	64.5	65.2	69.8	71.5
Helse- og sosialtjenester	50.8	55.2	62.2	67.2	72.5	80.3	90.7	99.3	104.6	111.4
Annen tjenesteproduksjon	28.9	30.1	30.4	33.3	34.1	36.0	38.2	40.0	41.6	42.8
MEMO:										
Fastlands-Norge	1202.9	1223.1	1243.2	1248.7	1267.4	1290.4	1337.5	1371.3	1386.6	1400.1
Skjermede næringer	896.0	916.6	940.4	946.3	958.2	981.2	1032.0	1066.1	1093.1	1112.6
Utekonkurrerende næringer	70.5	69.9	68.4	67.3	67.1	67.3	65.9	65.1	61.2	61.6
Hjemmekonkurrerende næringer	236.4	236.5	234.4	235.1	242.1	241.9	239.5	240.1	232.3	225.9

Tabell 10 forts.

Sysseisatte normalårsverk. Lønnstakere (1000)

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
ALLE NÆRINGER	1472.9	1484.1	1486.6	1478.3	1498.6	1546.3	1596.0	1638.7	1622.9
NÆRINGSVIRKSOMHET	1106.8	1104.8	1099.0	1081.8	1094.7	1129.4	1174.1	1201.2	1178.2
Primærnæringer	34.6	34.0	32.2	31.9	33.1	33.1	32.4	32.6	32.3
Jordbruk	18.0	17.7	16.9	16.5	16.6	16.2	15.8	15.4	15.3
Skogbruk	6.9	6.6	5.6	5.3	6.0	5.7	5.1	5.4	4.9
Fiske og fangst	9.7	9.7	9.6	10.1	10.5	11.2	11.5	11.8	12.1
Oljeutvinning, rørtransport	6.2	7.8	8.2	9.4	11.3	12.9	13.7	14.5	14.7
Olje- og gassutvinning	6.2	7.8	8.2	9.1	11.0	12.7	13.4	14.4	14.6
Rørtransport	0.0	0.0	0.0	.3	.3	.2	.3	.1	.1
Industri og bergverksdrift	350.7	347.3	333.6	313.1	311.4	315.2	319.5	319.8	307.8
Bergverksdrift	7.7	7.6	7.3	7.0	7.0	6.9	6.8	6.4	6.0
Skjermet industri	80.5	80.5	78.8	77.6	77.7	78.7	80.8	83.1	82.0
Utekonkurrerende industri	54.8	53.9	50.0	47.2	47.1	46.1	46.4	45.7	44.7
Hjemmekonkurrerende industri	207.8	205.3	197.4	181.3	179.7	183.5	185.6	184.6	175.2
Elektrisitetsforsyning	16.7	16.9	17.1	17.4	17.7	18.1	18.7	19.3	19.4
Bygge- og anleggsvirksomhet	115.1	104.9	107.0	109.7	110.8	113.8	124.6	134.8	129.8
Varehandel	208.7	210.6	209.6	206.4	208.6	217.2	226.4	229.8	224.1
Utenriks sjøfart og oljeboring	40.4	42.9	42.4	40.0	38.2	34.4	30.0	22.3	22.0
Utenriks sjøfart	37.0	38.7	37.8	35.9	34.2	30.1	26.2	19.0	18.8
Oljeboring	3.4	4.2	4.6	4.1	4.0	4.3	3.8	3.4	3.2
Samferdsel ellers	115.6	117.1	117.2	116.0	114.8	117.6	121.9	127.0	125.7
Boligtjenester	1.4	1.4	1.4	1.4	1.3	1.2	1.2	1.2	1.2
Annen næringsvirksomhet	217.5	222.0	230.3	236.6	247.5	265.9	285.6	299.9	301.3
Hotell- og restaurantvirksomhet	28.0	27.6	28.8	29.4	30.4	34.4	38.6	41.0	40.8
Finansiell tjenesteyting	40.9	43.0	44.6	46.6	49.2	52.4	56.4	59.9	60.5
Forretningsmessig tjenesteyting	38.3	42.5	47.2	48.4	54.9	63.6	68.9	74.2	75.8
Tjenesteyting ellers	110.3	108.9	109.7	112.1	113.0	115.5	121.8	124.9	124.2
OFFENTLIG FORVALTNING	366.1	379.3	387.6	396.5	403.9	417.0	421.8	437.5	444.6
Statlig forvaltning	128.5	133.3	135.0	135.9	132.5	131.9	132.9	135.0	134.1
Forsvar	51.8	52.1	54.6	54.6	52.1	51.5	51.6	52.6	52.0
Undervisning	18.9	19.4	19.4	19.5	19.4	19.7	20.7	21.0	20.9
Helse- og sosialtjenester	8.4	8.8	8.9	8.8	7.6	6.5	6.5	6.6	6.5
Annen tjenesteproduksjon	49.3	53.0	52.2	53.0	53.5	54.2	54.1	54.8	54.7
Kommunal forvaltning	237.6	246.0	252.5	260.6	271.4	285.1	288.9	302.5	310.5
Undervisning	74.0	75.9	79.1	80.6	82.2	86.1	86.8	90.3	91.0
Helse- og sosialtjenester	118.9	125.2	128.4	130.9	136.8	144.4	148.1	157.6	163.6
Annen tjenesteproduksjon	44.7	44.8	45.1	49.2	52.4	54.6	54.1	54.6	56.0
MEMO:									
Fastlands-Norge	1426.3	1433.4	1435.9	1428.9	1449.1	1499.0	1552.2	1601.8	1586.2
Skjermede næringer	1139.5	1150.3	1165.9	1178.0	1198.9	1245.6	1296.9	1347.9	1343.4
Utekonkurrerende næringer	62.4	61.5	57.4	54.2	54.0	53.1	53.1	52.1	50.6
Hjemmekonkurrerende næringer	224.4	221.6	212.7	196.7	196.2	200.4	202.2	201.9	192.2

Beregnet konsum av varige forbruks-goder

Av

Knut A. Magnussen

1 Innledning.

En rekke forbruks-goder har en levetid på flere år. I løpet av denne tiden yter disse godene tjenester til forbrukerne. Produksjonen av tjenester vil normalt avta over tid pga. slitasje, elde osv. Eksempler på varige forbruks-goder er boliger, biler, møbler og husholdningsapparater. I mange sammenhenger er det viktig å kunne skille mellom innkjøp av gode- ne på den ene side og forbruk av tjenestene de pro- duserer på den andre. En sentral problemstilling er derfor hvordan konsumet av tjenestene skal måles.

I nasjonalregnskapet er konsumet av bolig i prin- sippet beregnet ved å ta utgangspunkt i den strøm- men av tjenester som boligkapitalen yter i den en- kelte periode. Konsumet av andre varige goder er derimot satt lik kjøpet i den periode de anskaffes. I denne artikkelen skal vi vise hvordan en, ved å be- nytte tilsvarende tankegang som for boliger, kan beregne konsumet av tjenester fra to andre viktige grupper av varige forbruks-goder. Den ene gruppen kalles egne transportmidler og består av personbi- ler, motorsykler og sykler. Den andre gruppen be- står av møbler, elektriske husholdningsartikler og varige fritidsgoder som f. eks. TV-apparater, og betegnes som andre varige goder. For å kunne fo- reta denne beregningen tas det utgangspunkt i be- holdningen og depresieringen (verdiforringelsen) av godene. Det er derfor også nødvendig å forkla- re hvordan disse størrelsene framkommer. Vi skal dessuten sammenligne det beregnede konsum med nasjonalregnskapets tall, og i tillegg se hvor føls- omt det beregnede konsum er for valg av realav- kastningsrate.

Resultatene av analysen viser at selv om kjøpet av de varige forbruks-godene varierer tildels sterkt over tid, viser det beregnede tjenestekonsumet jevn vekst. Selv om salget av personbiler har falt sterkt siden 1986 har ikke konsumet av biltjenester avtatt, men veksttakten har flatet ut.

2 Begrepsavklaring og beregningsmetoder.

I tråd med nasjonalregnskapets behandling av boli- ger betrakter vi de varige godene som produsenter

av tjenester. Alt som blir produsert i en periode an- tas også å bli konsumert. Det er kapitalbeholdning- en av godene som står for denne produksjonen. Det- te kommer først og fremst til uttrykk ved depresie- ringen, som motsvares av en tilsvarende mengde produserte tjenester. Videre beregnes det i tillegg til dette en realavkastning på boligkapitalen. Den- ne avkastningen skal gi uttrykk for tapet ved at ka- pitalbeholdningen ikke benyttes til andre formål. Konsum defineres som summen av depresieringen og en realavkastning på kapitalbeholdningen av go- dene.

For å kunne beregne konsumet av egne transport- midler og andre varige goder ved definisjonen over, er det nødvendig først å beregne beholdningen av godene. Beregningen av beholdningen danner grunnlaget både for å beregne depresieringen og re- alavkastningen som tilsammen utgjør konsumet. Kapitalbeholdninger kan måles på flere måter. Si- den vi skal beregne realavkastningen på kapitalbe- holdningen er det formuesverdien som er relevant for vårt formål. I og med at de varige forbruks-godene har en levetid på mer enn ett år, vil behold- ningen av slike goder bestå av flere årganger. For å komme fram til formuesverdien av godene må vi derfor bruke en metode til å veie sammen de ulike årganger som inngår i beholdningen. Dette gjøres ved å splitte beregningene opp i en volumdel og en prisdelt. Metoden er utførlig beskrevet i E. Biørn (1983).

Volummålet beregnes ved å ta utgangspunktet i antall fysiske enheter investert av en årgang. For å finne ut hvor mange enheter som er igjen av denne årgangen i beregningsåret multipliseres disse enhe- tene med en såkalt overlevelsesfunksjon. Overlev- elsesfunksjonen skal ideelt sett gi uttrykk for hvor mange effektivitetsenheter av et gode som gjenstår av en årgang på et gitt tidspunkt. Funksjonen skal altså både ta hensyn til at det blir færre fysiske en- heter igjen over tid og at disse enhetene kan bli min- dre effektive. Det er vanlig å la en slik funksjon anta verdier mellom 1 og 0 slik at nyere årganger får en vekt nær 1, mens eldre årganger får en lavere vekt og nærmere 0 desto eldre årgang vi betrakter. For å finne totalt antall enheter i beregningsåret må vi

summere over alle årganger. Det målet vi kommer fram til for beholdningen ved denne beregningsmåten tar altså hensyn til at det har blitt færre og mindre effektive tjenesteytende enheter igjen av gode etter hvert som tiden går. Dette representerer dermed et volummål for beholdningen og gir uttrykk for den produktive kapasiteten på et tidspunkt.

For å komme fram til formuesverdien av beholdningen må vi sette en verdi på effektivitetsenheter som beholdningen består av. Det beste målet på verdien av enhetene fra de ulike årganger ville vært en bruktpriisindeks. I et perfekt marked vil den gi uttrykk for verdien av den gjenstående produktive kapasiteten til effektivitetsenheter. Siden det ikke foreligger slike indekser for de godene vi skal se på, er vi nødt til å velge en annen framgangsmåte. Metoden tar utgangspunkt i en forutsetning om at forholdet mellom bruktpriisen på godet og nåverdien av den framtidige tjenestestrømmen er konstant over tid. Dette er det samme som å forutsette et perfekt annenhåndsmarked for godene. Litt løst sagt betyr dette at bruktpriisen til enhver tid skal avspeile "bruksverdien". Dette kan virke som en noe urealistisk forutsetning. Mye av bilomsetningen foregår imidlertid gjennom forhandlere. Dessuten omsettes det bl.a. gjennom dagspressen et ikke ubetydelig antall brukte møbler, TV-apparater osv.. Dette gjør dermed forutsetningen om annenhåndsmarkedet mer troverdig.

Forutsetningen svarer til at bruktpriisen er lik produktet av to størrelser. Den ene er kjøpsprisen. Den andre er forholdet mellom nåverdien av den framtidige tjenestestrøm på beregningstidspunktet og nåverdien av den framtidige tjenestestrøm på kjøpstidspunktet. Dette forholdet vil dermed også anta verdier mellom 1 og 0, avtakende over tid. Framtidige tjenestestrømmer beregnes ved hjelp av overlevelsesfunksjonen og tjenestestrømmene neddiskonteres med en realrentesats.

Bruktpriisen vi finner på denne måten gir uttrykk for verdien av de resterende effektivitetsenheter av en gitt årgang. Denne vil avta over tid siden den forventede gjenstående levetiden stadig blir mindre. Det vil kunne være avvik mellom den beregnede bruktpriisen og faktiske bruktpriiser. Dette kan skyldes at det f.eks er en egen verdi i å ha siste modellen av et bilmerke slik at en faktisk bruktpriis vil falle raskere enn den vi beregner. En annen viktig faktor som kan føre til avvik er at forbrukerne ikke kjenner forhistorien til en brukt bil.

Formuesverdien av en årgang på beregningstidspunktet framkommer som produktet av kapitalbeholdningen i volum og bruktpriisen. For å finne formuesverdien på hele beholdningen må vi summere over alle årganger.

Metoden over gjør det nå greit å finne et uttrykk for total depresiering og realavkastningen. Vi kjenner formuesverdien av en gitt årgang ved utgangen av hver periode. Differansen i denne verdien i to et-

terfølgende perioder gir dermed uttrykk for hvor mye som er depreciert av den respektive årgang i løpet av perioden. For å finne total depresiering må vi summere over alle årganger. Realavkastningen i en periode beregnes som produktet av en realrentesats og gjennomsnittlig formuesverdi i perioden.

3. Data.

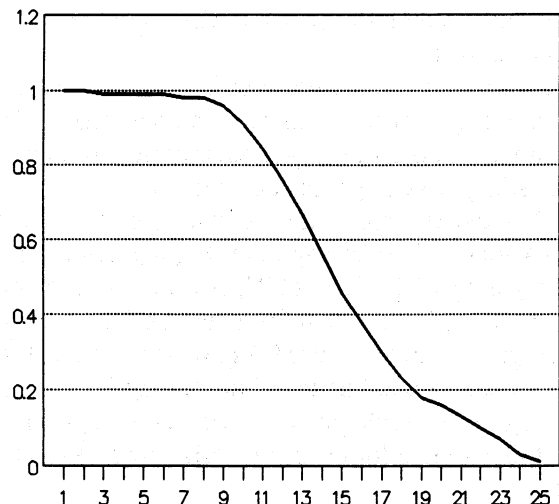
Tall for kjøp av egne transportmidler og andre varige goder får vi direkte fra nasjonalregnskapet. Alle tall som brukes er i faste 1980-priser.

Overlevelsesfunksjonen er beregnet ved hjelp av Vegdirektoratets tall for registrerte personbiler etter alder ved utgangen av året i perioden 1962 til 1988. Ved å dividere antall biler av en gitt årgang for alle år etter kjøpsåret med antall biler i kjøpsåret, finner vi en tilnærming til overlevelsesfunksjonen for denne årgangen. Overlevelsesfunksjonen beregnet på denne måten gir imidlertid bare uttrykk for reduksjonen i antall enheter, ikke reduksjonen i effektiviteten til enhetene. Dette vil dermed kunne påvirke resultatene av analysen.

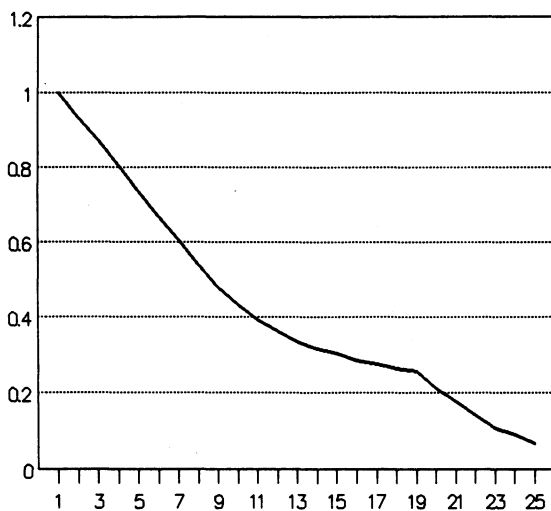
Datamaterialet gir på det meste observasjoner slik at en årgang kan følges i 21 år. Det virker likevel rimelig å anta, ved å studere profilen for funksjonene, at den maksimale levetiden er 25 år. Spørsmålet er om denne sammenhengen er rimelig konstant over tid. Dette er undersøkt ved å beregne så mange overlevelsesfunksjoner som datamaterialet gir grunnlag for, og å undersøke om disse profilene har endret seg over tid. Hovedinntrykket er at profilene har endret seg lite og vi har derfor beregnet en gjennomsnittsfunksjon som brukes til å lage beholdningstallene.

Til tross for at overlevelsesfunksjonen er beregnet med tall for biler benytter vi den både på hele gruppen egne transportmidler (som også inneholder motorsykler og sykler) og gruppen andre vari-

Figur 1. Overlevelsesfunksjonen. Gjennomsnittlig andel gjenværende biler av en årgang i år etter kjøpsåret.

Figur 2. Forholdet mellom gjenværende og opprinnelige neddiskonterte framtidige tjenestestrømmer i år etter kjøpsåret.

ge goder. Gjennomsnittlig levealder for disse godene er anslått til om lag det samme som for biler, og det virker ikke urimelig at overlevelsesprofilen i gjennomsnitt kan tilnærmes med bilenes overlevelsesrater, selv om det vil være individuelle variasjoner mellom godene.

Ved å bruke en generell overlevelsesfunksjon får vi heller ikke tatt hensyn til at det også kan være variasjoner innen hver enkelt godegruppe. For eksempel vil ulike merker av godene kunne ha ulik varighet. Vi får heller ikke tatt hensyn til at noen goder ikke gir tjenestekonsument fordi de ikke brukes i det hele tatt i deler av levetiden.

For å beregne beholdningen var det behov for en realrentesats til å neddiskontere framtidige tjenestestrømmer. Rentenesatsen bør gi uttrykk for det en taper ved å sitte med beholdningen av de varige godene i stedet for å plassere et tilsvarende beløp i rentebærende fordringer. Som et anslag på denne avkastningen benyttet vi gjennomsnittet av bankenes utlånsrente til husholdningene fratrukket prisstigningen på personbiler. I den perioden vi hadde data var denne realrenten lik 0 i gjennomsnitt. Ved å benytte denne rentenesatsen ser vi altså bort fra variasjonene over tid.

I figur 1 og 2 illustreres den beregnede overlevelsesfunksjonen og en funksjon som viser forholdet mellom neddiskonterte tjenestestrømmer på beregningstidspunktet og kjøpstidspunktet.

Som et eksempel kan vi se hva figurene sier om utviklingen til en årgang biler. Figur 1 viser at for en årgang på 100 biler er 90 igjen etter 10 år, 45 etter 15 år og 15 biler kan forventes å bli 20 år gamle. Figur 2 viser at verdireduksjonen er størst de første årene. Etter at bilene er blitt om lag 10 år gamle begynner reduksjonen å avta. Tolkningen blir helt tilsvarende for de andre varige forbruksgoderne.

4. Resultater av beregningene.

Konsumet slik det er definert i avsnitt 2 finner vi ved å tillegge depresieringen en realavkastning på kapitalbeholdningen (formuesverdien). Det blir derfor viktig å avgjøre hvor stor avkastningsraten skal være. Realavkastningsraten bør være et rimelig anslag på normal realrente før skatt. Realrenten har imidlertid variert over tid dvs. at endringer i rentenivået ikke har variert i takt med den generelle prisstigningen. Den tilsvarende raten for boliger er satt til 2,7 prosent i nasjonalregnskapet.

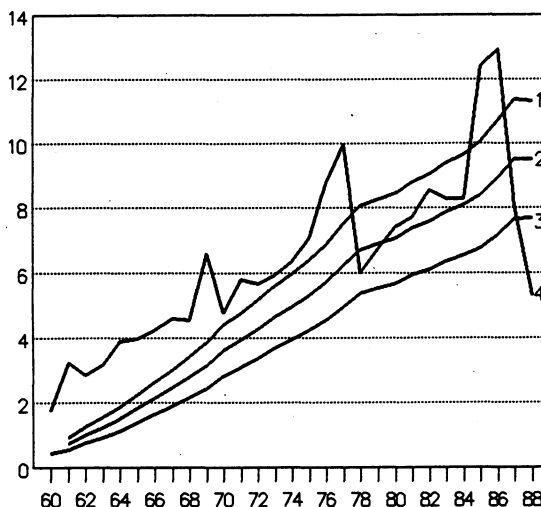
Her presenteres det tre alternativer med hhv. 5, 2,5 og 0 prosent avkastning på kapitalbeholdningen. Egentlig burde neddiskonteringsrenten brukt til å beregne beholdningen vært lik med valg av rentesats her. Siden neddiskonteringsrenten ble satt til 0 prosent, er det bare overensstemmelse mellom rentesatsene ved 0 prosent realavkastning. Ved å benytte tre alternative avkastningsrater får vi imidlertid et inntrykk av hvilken betydning størrelsen på realavkastningen har.

Figur 3 og 4 viser beregnet konsum under de tre alternativene sammen med faktisk kjøp av hhv. egne transportmidler og andre varige goder.

Figur 3 viser at det beregnede konsumet har en mye jevnere utvikling enn faktisk kjøp av egne transportmidler. Hovedårsaken til dette er at både depresieringen og beholdningen i et enkelt år består av mange årganger av biler. Bilkjøpene i det samme året vil derfor kun i liten grad påvirke beholdningen og vil ikke påvirke depresieringen i det hele tatt siden vi har forutsatt at ingen biler deprecierer det første året. Det er dermed tidligere års bilkjøp som avgjør størrelsen på depresieringen og be-

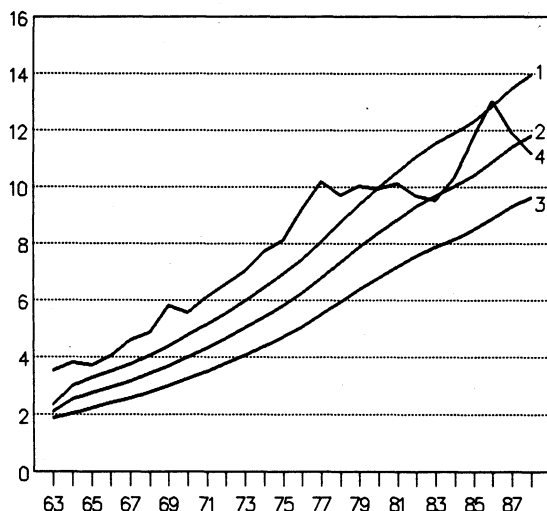
Figur 3. Faktisk kjøp og beregnet konsum av egne transportmidler. Mrd. 1980-kroner.

1. Beregnet konsum, 5 pst. realavkastning.
2. Beregnet konsum, 2,5 pst. realavkastning.
3. Beregnet konsum, 0 pst. realavkastning.
4. Faktisk kjøp i 80-priser (konsum ifølge nasjonalregnskapet).

Figur 4. Faktisk kjøp og beregnet konsum av andre varige goder. Mrd. 1980-kroner.

1. Beregnet konsum, 5 pst. realavkastning.
2. Beregnet konsum, 2,5 pst. realavkastning.
3. Beregnet konsum, 0 pst. realavkastning.
4. Faktisk kjøp i 80-priser (kjøp ifølge nasjonalregnskapet).

holdningen, og dermed muligheten for konsum på et senere tidspunkt. Det er derfor bare tilfeldigheter som gjør at faktisk kjøp og beregnet konsum er like store i noen år.

Faktisk kjøp er større enn konsum av tjenestene helt fram til 1977 uansett valg av avkastningsrate. Dette henger sammen med at beholdningen gradvis har bygd seg opp etter den lange rasjoneringsperioden for biler fra 1940-60. I 1987 er for første gang depresieringen større enn kjøpene og i 1988 viser de foreløpige tallene en betydelig differanse mellom depresiering og kjøp.

Figur 4 gir mye av det samme bildet som figur 3. Den store forskjellen er at utviklingen i kjøpet av møbler, elektriske husholdningsartikler og varige fritidsgoder ikke har variert på langt så mye som bilkjøpet har gjort. Dette har imidlertid ikke konsekvenser for utviklingen i det beregnede konsumet før i 1987/88. Fallet i kjøpet av andre varige goder var da ikke stort nok til at konsumet flater ut slik som bilkonsumet. Konsumet viser derfor jevn vekst i hele perioden. Kjøpet er, som for egne transportmidler, større enn alle konsumalternativer i første del av perioden, men holder seg høyere enn alternativet med 0 prosent realavkastning også i 1988.

Tabell 1 viser vekstrater for samlet kjøp og konsum for begge godegruppene i de periodene kjøpene varierer mest. Variasjonene stammer som vi så i figur 3 og 4 vesentlig fra personbilsalget. Tallene i tabellen forsterker inntrykket fra figurene. Selv om veksten i kjøpet går fra å være stor positiv i en periode til å bli stor negativ i den neste, som fra 1977 til 1978, er veksten i konsumet om lag den samme. Veksten i konsumet har avtatt over tid fra å ligge rundt 10 prosent i den første perioden til å

Tabell 1. EGNE TRANSPORTMIDLER OG ANDRE VARIGE GODER. VEKSTRATER FOR SAMLET KJØP (KONSUM IFØLGE NASJONALREGNSKAPET) OG BEREKNET KONSUM I UTVALGTE ÅR.

Prosentvis økning fra året før.

År	Kjøp	Konsum 0 pst. avk.	Konsum 2,5 pst. avk.	Konsum 5 pst. avk.
1968	2,4	10,9	10,5	10,3
1969	31,7	9,9	10,0	10,1
1970	-16,6	12,0	11,6	11,3
1971	15,2	8,3	8,3	8,2
1975	8,0	7,7	7,6	7,5
1976	18,5	7,3	7,4	7,5
1977	12,1	8,8	8,8	8,8
1978	-22,2	8,3	8,0	7,9
1985	30,2	3,8	3,8	3,8
1986	7,1	5,2	5,3	5,4
1987	-23,0	5,9	5,6	5,4
1988	-17,0	2,0	1,9	1,8

ligge rundt 5 prosent i siste periode. Valget av avkastningsrate har dessuten svært liten betydning for veksten i konsumet. Den største forskjellen mellom alternativene er 0,7 prosentpoeng i 1970 og dette er den største forskjellen i perioden etter 1964.

5. Konklusjon.

Hovedkonklusjonen er at det i perioder er store avvik mellom faktisk kjøp og beregnet konsum av egne transportmidler og andre varige goder. Noe av disse avvikene kan skyldes beregningsmåten. Likevel er det slik at det som idag regnes som konsum av disse godene i nasjonalregnskapet stort sett ikke gir uttrykk for det som faktisk konsumeres av tjenestene fra godene. Nivået på det beregnede konsumet påvirkes en del av hvilken realavkastningsrate som velges, men utviklingen over tid blir omtrent den samme.

Referanser:

- Biørn, E. (1983):* Gross capital, net capital, capital service price and depreciation. A framework for empirical analysis. Rapport 83/27. Statistisk sentralbyrå.
- Magnussen, K. A. (1989):* Varige konsumgoder i KVARTS. Upublisert notat 14/6-89. Kommer i serien Rapport fra Statistisk sentralbyrå.
- Opplysningsrådet for veitrafikken (1962-86):* Bil og veistatistikk.
- Vegdirektoratet (1989):* Upublisert tabell for kjøretøybestanden pr. 31/12 1978-88.
- Statistisk sentralbyrå:* NOS Nasjonalregnskapet 1949-62, 1962-76 og 1976-86.

Nasjonalregnskapet som utgangspunkt for analyse av husholdningssektorens spareatferd

Av
Knut Moum^{1) 2)}

1 Innledning

I nasjonalregnskapet beregnes sparing som differansen mellom disponibel inntekt og konsum. Husholdningenes sparerate angir forholdet mellom husholdningenes sparing og disponible inntekt. I årene 1970 til 1984 svingte husholdningenes sparerate ifølge nasjonalregnskapet mellom 2.1 og 8.4 prosent, med et gjennomsnitt på omlag 4.4 prosent. I 1985 falt spareraten til minus 2.6 prosent for å nå et bunnivå på minus 6 prosent i 1986 (se tabell 1 og figur 1).

Dette er en dramatisk utvikling og det er nærliggende å undersøke om noe av svingningene kan henge sammen med måten vi beregner inntekt og sparing på i nasjonalregnskapet. Vi vil i denne artikkelen kort kommentere enkelte av de konvensjonene nasjonalregnskapet følger ved beregning av disponibel inntekt og sparing. Demest belyser vi den kvantitative betydningen av noen av de konvensjonene som er lagt til grunn ved å beregne alternative konsum- og inntektstall for husholdningssektoren.

En hovedkonklusjon er at de fleste korreksjonene vi foretar i sparerateberegningene ikke fører til vesentlige endringer i spareratens forløp over tid. Et unntak er korreksjoner i spareraten for verdistigningen på boligkapitalen. Bildet av utviklingen i spareraten etter 1983 endres imidlertid ikke vesentlig som følge av denne korreksjonen.

2 Litt om nasjonalregnskapet som ramme for beregning av husholdningssektorens sparing

Nasjonalregnskapet har til nå først og fremst vært en ramme for registrering av løpende transaksjo-

ner mellom funksjonelle sektorer (dvs. en inndeling av aktørene i økonomien etter hvordan de deltar i produksjon og anvendelse av varer og tjenester). Det finnes for tiden ikke noen integrert behandling av utviklingen i beholdningsstørrelser, utover regnskapet for utviklingen i realkapital.

På grunnlag av registreringen av transaksjoner mellom funksjonelle (og en del institusjonelle) sektorer og det tilhørende realkapitalregnskapet er det bygget ut et inntektsregnskap for institusjonelle sektorer (foretak, husholdninger etc.). Enkelte av størrelsene i dette inntektsregnskapet er beregnet på grunnlag av beholdningstall som foreløpig ikke er integrert med resten av nasjonalregnskapet. Et eksempel på dette har vi i beregningen av husholdningssektorens formuesinntekter og utgifter, som delvis er basert på finansinstitusjonenes oppgaver over gjeld til og fordringer på husholdningssektoren.

Det arbeides med å integrere finansielle beholdningstall i nasjonalregnskapet ved å bygge en bro mellom anslagene for den sektorvise utviklingen i beholdningstall i finansielle sektorbalanser og de anslagene for sparing som beregnes i inntektsregnskapet. (Se Lea og Rømo (1988) for en nærmere redegjørelse.) Dette vil medføre at beholdningstallene fra finansielle sektorbalanser blir tatt direkte inn i nasjonalregnskapet. Når kapitalregnskapet blir fullført, vil det inneholde tall for husholdningssektorens formue fordelt på en rekke objekter. Aktivasiden vil skille mellom sedler og mynt, bankinnskudd, forsikringskrav, aksjer, ihendehaverobligasjoner, andre fordringer, produksjonskapital og konsumkapital. På passivasiden vil det skilles mellom obligasjonsgjeld, utlån og annen gjeld. I de nye finansielle sektorbalanser er det til nå beregnet avstemte tall for årene 1979 til 1984.

Vi skal videre i dette avsnittet kort kommentere enkelte sider ved nasjonalregnskapets opplegg for beregning av tall for husholdningssektoren. Både rent beregningstekniske og mer prinsipielle spørsmål blir berørt.

1) Denne artikkelen bygger på Moum og Nesbakken (1989) som gir en mer utførlig framstilling av noen av problemstillingene.

2) En takk til Erling Fløttum og Svein Longva for nyttige synspunkter på et tidligere utkast.

2.1 Sparebegrepet

Det er i økonomisk teori vanlig å definere (disponibel) inntekt i en periode som den største verdien konsumet kan ha i perioden uten at realverdien av formuen reduseres. Dersom en videre definerer sparing som differansen mellom inntekt og konsum, følger det at sparing er lik realverdien av formuestilveksten.

Ser vi bort fra gaver og enkelte andre uvanlige forhold kan realverdien av en sektors formue øke av to grunner: Prisene på de enkelte formuesobjektene kan øke raskere enn det generelle prisnivået (realprisgevinst) og sektorens nettobeholdning av de enkelte objektene kan øke som følge av kjøp og salg.

I nasjonalregnskapet beregnes disponibel inntekt som en differanse mellom en del spesifiserte inntektskomponenter på den ene siden, og en del spesifiserte utgiftskomponenter på den andre. Inntektskomponentene kan grovt klassifiseres som lønn, driftsresultat, stønader, finansinntekter og andre inntekter. Utgiftskomponentene kan grovt klassifiseres som direkte skatter og trygdepremier, finansutgifter og andre utgifter på den andre. I driftsresultatet inngår (en beregnet) inntekt fra husholdningenes konsumkapital, eksklusive realprisgevinster. Realprisgevinster er heller ikke inkludert i finansinntektene eller i posten andre inntekter. Konsumet omfatter verdien av varer og tjenester som er anskaffet gjennom perioden for konsumformål, (bortsett fra kjøp av konsumkapital) og en beregnet tjenestestrøm fra konsumkapitalen.

Som det fremgår ovenfor er realprisgevinster ikke med i nasjonalregnskapets inntektsbegrep. Nasjonalregnskapets sparebegrep vil derfor isolert sett undervurdere formuestilveksten dersom realprisgevinstene er positive, og overvurdere den dersom realprisgevinsten er negativ.

Det er særlig tre områder der det er grunn til å tro at nasjonalregnskapets utelatelse av realprisgevinster kan ha stor betydning. Det første gjelder boligkapitalen. For denne vil den relative realprisgevinsten være lik differansen mellom prisstigningen på boliger og inflasjonstakten. Det andre gjelder finansobjekter med fast nominell verdi, slik som sedler og mynt, bankinnskudd og lån. For slike finansobjekter vil det prosentvise realpristapet være lik inflasjonstakten. Det tredje gjelder aksjer, der en del av normalavkastningen ofte kommer som prisgevinst (realkursgevinst).

2.2 Avgrensingen av konsumkapital

I nasjonalregnskapet består konsumkapitalen i sin helhet av boligkapital. Biler og andre varige forbruksgoder regnes som konsumert i anskaffelsesåret. Denne praksis innebærer isolert sett en undervurdering av husholdningssektorens formue og

inntekt. Om konsumet under- eller overvurderes vil avhenge av størrelsen på kjøpene av varige konsumgoder, av deres levetid og av hva slags avkastningskrav en opererer med. (Se Magnussen (1989) for en nærmere redegjørelse.)

2.3 Behandlingen av boligkapital

I følge nasjonalregnskapets fordelingsnøkler eier husholdningene omlag 80 prosent av boligkapitalen. Likevel har de til nå bare mottatt omlag 60 prosent av det beregnede driftsresultatet i boligsektoren. Det er grunn til å tro at anslaget på eierandel er mindre galt enn anslaget på inntektsandel. En korreksjon på dette punktet vil føre til en betydelig oppjustering av husholdningssektorens inntekter og dermed isolert sett til en oppjustering av sparingen. Ytterligere korreksjoner kan imidlertid være aktuelle.

I nasjonalregnskapet er borettslag klassifisert som foretak. Det vil si at borettslagenes inntekt og formue regnes som inntekt og formue i foretakssektoren. Nasjonalregnskapet fanger imidlertid bare i begrenset grad opp at borettslagene eies av husholdningssektoren. Riktignok inngår leieboerinnskudd i prinsippet i objektet andre fordringer i de finansielle sektorbalansene. Men siden opplysningene på dette punktet bygger på selvangivelsesdata, er det grunn til tro at verdien av disse innskuddene er alvorlig undervurdert i forhold til nettoverdien av borettslagene. (Et anslag på denne nettoverdien kan vi få ved å se på summen av borettslagenes nettofordringer og verdien av den boligkapital de eier.) I tillegg regner ikke nasjonalregnskapet med at husholdningene har noen inntekt fra borettslagene. Nasjonalregnskapets behandling av borettslag bidrar derfor til en undervurdering av husholdningenes inntekt, formue og sparing.

3 Noen synspunkter på bruken av nasjonalregnskapsdata til analyse av husholdningenes konsum- og spareatferd

Vi går i dette avsnittet noe nærmere inn på samsvaret mellom nasjonalregnskapets inntekts- og konsumbegrep og noen av de begrepene det kan være aktuelt å tallfeste ved en analyse av husholdningenes spareatferd.

I enkelte analyser av husholdningssektorens atferd har en søkt å knytte forbindelse mellom samlet konsum i nasjonalregnskapsforstand (eventuelt samlet privatfinansiert konsum) og forklaringsvariable som inntekt, kreditttilførsel, rentesatser og formue. Fra et teoretisk synspunkt er dette utilfredsstillende av flere grunner. Vi vil trekke fram tre her. Den første knytter seg til konsumet av boligjenester. Denne konsumkomponenten er beregningsmessig knyttet til utviklingen i boligkapitalen. Det

er derfor ingen spesiell grunn til å anta at utviklingen i boligkonsumet på kort sikt skal følge utviklingen i andre konsumkomponenter. Boligkonsumet bør ut fra dette trekkes ut fra totalkonsumet ved analyser av atferd.

Det andre momentet knytter seg til behandlingen av andre varige forbrugsgoder enn bolig. Enkelte konsumgoder klassifiseres som varige fordi en tenker seg at de yter tjenester til husholdningene i en periode som er lengre enn ett år. Fra et teoretisk synspunkt kan det derfor være ønskelig å fravike nasjonalregnskapets konvensjoner på dette punktet, og erstatte kjøpet av slike goder med verdien av tjenestestrømmen ved beregningen av konsumet.

Verdien av tjenestestrømmen kan imidlertid ikke observeres i markedet, men må beregnes ut fra forutsetninger om hva det koster å frambringe den. Et anslag på disse kostnadene har vi i summen av verdiforringelsen (depresieringen) og realrentetapet på den formuen som er bundet i varige forbrugsgoder. Beregningsmessig må tjenestestrømmen derfor knyttes til utviklingen i beholdningen av varige goder. Gjør en dette, vil det som for boligjenester ikke være noen spesiell grunn til å anta at tjenestestrømmen på kort sikt utvikler seg i takt med annet konsum. Både kjøp av varige goder og det beregnede tjenestekonsumet fra slike goder bør derfor også trekkes ut fra totalkonsumet for særskilt behandling.

Det tredje momentet knytter seg til den delen av helsekonsumet som er finansiert av den offentlige sektor. Det synes rimelig å anta at denne delen av konsumet ikke er bestemt av samme type overveielser som de øvrige konsumposter. På den annen side er trolig de stønadene som finansierer dette konsumet ikke konsummotiverende på samme måte som andre inntekter. Det kan ut fra dette for analyseformål synes rimelig å trekke helsestønadene ut av disponibel inntekt og offentlig finansiert helsekonsum ut av konsumet.

Når det gjelder behandlingen av inntektssiden, kan det være hensiktsmessig å skille mellom to alternative forutsetninger om kredittmarkedets funksjonsmåte. Vi ser først på det tilfellet at alle husholdninger "fritt" kan låne og plassere innenfor livstidsbudsjettbetingelsen.

Husholdningenes løpende konsum vil i dette tilfellet være begrenset av formuen, hensynet til konsumet i seinere perioder og eventuelt av ønsket om å etterlate seg en arv. Samlet formue er imidlertid et vanskelig operasjonaliserbart begrep. Dette gjelder særlig verdien av den menneskelige kapitalen. En mulighet er å bruke realavkastningen som indikator på formuesverdi. (Arbeidsinntekten vil i så fall være en indikator for avkastningen på den menneskelige kapitalen.) Innenfor dette opplegget er det for eksempel i tråd med nasjonalregnskapets praksis rimelig å se på avkastningen på forsikringskrav som inntekt (mens utbetalingene er dispo-

ring av formue). I tråd med dette kan en argumentere for at endringer i krav på offentlige trygdesystemer skal betraktes som inntekt, mens utbetalingene ikke er det. Det innebærer videre at en bør korrigere rentestrømmer for inflasjonstapet på nettofordringene.

La oss nå gå til den motsatte ytterlighet og anta at alle husholdninger står overfor en bindende låneskranke på kredittmarkedet. Sektorens løpende kjøp av konsumgoder (varige og ikke-varige), realkapital og fordringer vil da være begrenset av de løpende mottatte (bokførte) ytelsene (i kontanter og naturalia), og av tilgangen på kreditt. I vårt ekstreme tilfelle er det aktuelt å se på summen av nettoinnbetalinger til husholdningssektoren som potensiell forklaringsvariabel. For en kredittrasjonert husholdning er det ut fra dette likegyldig om lånerammen reduseres med en krone, eller om de løpende renteutbetalingene øker med en krone på grunn av en økning i inflasjonen for gitt realrente. Ved effektiv kredittrasjonering av alle husholdninger er det følgelig ikke rimelig å korrigere renteutgiftene for inflasjonen ved beregning av disponibel "inntekt".

På den annen side er det heller ikke rimelig å la opptjent, men ikke mottatt, avkastning på forsikringskrav og andre formuesobjekter inngå som konsummotiverende på lik linje med for eksempel lønnsinntekt. Påløpte, men ikke mottatte inntekter kan bare konsumeres nå ved å øke gjelda eller ved å realisere formuesobjekter. Det første er pr. forutsetning ikke mulig, og det andre må være forbundet med kostnader i en situasjon med effektiv kredittrasjonering. Derimot er det grunn til å tro at utbetalinger fra både private pensjonsinstitusjoner og fra offentlige trygdeordninger vil være konsummotiverende ved kredittrasjonering.

Omtalen ovenfor er ikke ment å være uttømmende. Den illustrerer imidlertid noen typer av korreksjoner som det kan være naturlig å foreta (og å teste ut) i forbindelse med bruk av nasjonalregnskapets inntektsdata for analyseformål. I praksis vil det imidlertid ofte være slik at noen husholdninger er stilt overfor kredittsranker, mens andre ikke er det. Ingen av ytterpunktene ovenfor vil under slike forhold være retningsgivende for hva slags korreksjoner som bør foretas. Dette må testes ut på det foreliggende datamaterialet. Det er imidlertid ut fra diskusjonen foran liten grunn til apriori å tro at den inntektsdefinisjonen som er lagt til grunn ved konstruksjonen av nasjonalregnskapet er den mest treffende.

4 Beregning av korrigerede sparetall for husholdningssektoren

I dette avsnittet gjengir vi resultatet av et forsøk på å beregne korrigerede sparetall for husholdningssek-

TABELL 1. KORREKSJONENES PARTIELLE BIDRAG TIL ENDRING I SPARERATEN (ANSLAG)

	Sparerate nasjonal- regnskapets definisjoner	Sparerate korreksjon inntekt egen bolig	Sparerate korreksjon egen bil	Sparerate korreksjon varige goder	Sparerate korreksjon infl.tap netto fordr.	Sparerate korreksjon prisgevinst egen bolig k
1962	-1,68	0,00	2,45	-	-1,60	-
1963	0,29	0,00	2,43	2,23	-0,85	-1,46
1964	-0,30	0,00	2,92	2,29	-1,29	3,52
1965	2,74	0,00	2,44	1,84	-1,09	-0,65
1966	3,18	0,00	2,30	1,94	-0,71	-0,30
1967	1,00	0,00	2,29	2,37	-0,60	1,41
1968	1,20	0,00	1,72	2,36	-0,51	0,37
1969	-2,30	0,00	3,44	3,04	-0,51	-1,81
1970	3,92	0,48	0,93	2,36	-1,20	-2,77
1971	3,99	0,34	1,58	2,53	-0,80	1,24
1972	2,38	1,11	1,05	2,66	-1,04	0,11
1973	2,12	1,12	0,96	2,76	-1,30	2,23
1974	3,88	1,07	0,96	2,96	-1,36	-3,12
1975	4,18	1,02	1,22	2,85	-1,70	0,22
1976	6,14	0,98	2,07	3,22	-1,28	2,33
1977	4,69	0,97	2,92	3,45	-1,05	-1,12
1978	8,36	0,95	-1,03	2,71	-1,19	1,52
1979	4,55	1,00	-0,62	2,64	-0,86	-2,02
1980	3,42	1,00	-0,37	2,27	-1,61	-1,47
1981	4,50	1,01	-0,28	2,06	-2,00	1,01
1982	3,79	1,03	0,11	1,48	-1,37	-4,58
1983	4,32	1,05	-0,23	1,13	-1,18	0,22
1984	5,22	1,06	-0,42	1,42	-0,93	0,41
1985	-2,60	1,09	1,93	2,14	-0,77	0,91
1986	-6,07	1,07	1,83	2,61	-0,57	-0,96
1987	-4,97	1,07	-1,29	1,62	0,23	-1,78
1988	-2,81	0,00	-2,88	-	0,69	0,00
Gj.snitt	1,97	0,65	1,05	2,44	-0,98	-0,24

toren. Vi gir først en beskrivelse av de korreksjonene som er gjennomført. Deretter ser vi kort på i hvilken grad korreksjonene kan gi grunnlag for en endring i vår oppfattelse av husholdningenes spareatferd gjennom de siste femogtyve årene.

Vi foretar korreksjoner både i inntekts- og konsumtallene. Inntekten korrigeres for undervurdering av husholdningenes andel av driftsresultatet i boligsektoren, for utelatelse av beregnet inntekt av egen bil og andre varige forbruksgoder, for inflasjonstapet på nettofordringer og for verdistigningen på boligkapitalen. Konsumet korrigeres for differansen mellom verdien av kjøpet av varige konsumgoder (inklusive personbiler) og verdien av en beregnet tjenestestrøm fra beholdningen av varige goder. Vi korrigerer således for de fleste av de forholdene som er trukket fram i diskusjonen av husholdningenes tilpasning i et fritt kredittmarked i avsnitt 3 ovenfor. (Et unntak er behandlingen av offentlige trygdeordninger.)

Noen resultater av korreksjonene er gjengitt i tabellene 1 og 2. Tabell 1 gjengir nasjonalregnskapets

sparerate og (tilnærmete) anslag på den partielle endringen i spareraten som følger av å korrigere inntekts- og konsumanslagene i nasjonalregnskapet for

- undervurdering av inntekt av egen bolig
- behandlingen av biler som ikke-varige konsumgoder
- behandlingen av andre varige goder som ikke-varige konsumgoder
- inflasjonstapet på nettofordringene
- verdistigningen på boligkapitalen

Resultatet av korreksjonene er gitt som det prosentvise forholdet mellom den endringen i sparingen som følger av den enkelte korreksjon på den ene siden og disponibel inntekt i henhold til nasjonalregnskapet på den andre siden. Den første korreksjonen er foretatt ved å oppjustere inntekten av egen bolig til 80 prosent av driftsresultatet i boligsektoren.

Den andre korreksjonen er foretatt ved å erstatte verdien av nybilkjøpet i privat konsum med verdien av et beregnet konsum av biltjenester. Bilkonsu-

TABELL 2. NASJONALREGNSKAPETS SPARERATE OG KORRIGERTE SPARERATER

	A	B	C	D	E	F
Sparerate nasjonal-regnskapets definisjoner	Sparerate korrigert for bolig-inntekt	Korrigert for A og bil	Korrigert for B og varige goder	Korrigert for C og inflasjons-tap	Korrigert for D og gevinst K	Korrigert for D og gevinst M
1962	-1,68	-1,68	0,77	-	-	-
1963	0,29	0,29	2,70	4,90	4,09	2,67
1964	-0,30	-0,30	2,61	4,86	3,62	6,91
1965	2,74	2,74	5,15	6,94	5,93	5,31
1966	3,18	3,18	5,44	7,32	6,67	6,39
1967	1,00	1,00	3,26	5,57	5,01	6,31
1968	1,20	1,20	2,90	5,21	4,74	5,09
1969	-2,30	-2,30	1,13	4,12	3,63	1,87
1970	3,92	4,38	5,26	7,53	6,43	3,79
1971	3,99	4,32	5,84	8,28	7,55	8,67
1972	2,38	3,44	4,44	6,99	6,04	6,15
1973	2,12	3,20	4,11	6,76	5,57	7,60
1974	3,88	4,90	5,79	8,62	7,39	4,46
1975	4,18	5,15	6,29	9,01	7,48	7,68
1976	6,14	7,05	9,02	12,06	10,96	12,96
1977	4,69	5,60	8,41	11,69	10,79	9,80
1978	8,36	9,23	8,12	10,67	9,63	10,96
1979	4,55	5,50	4,83	7,35	6,57	4,69
1980	3,42	4,38	3,98	6,13	4,64	3,24
1981	4,50	5,45	5,11	7,05	5,21	6,14
1982	3,79	4,77	4,83	6,20	4,95	0,47
1983	4,32	5,31	5,03	6,06	4,97	5,17
1984	5,22	6,22	5,74	7,05	6,20	6,58
1985	-2,60	-1,49	0,41	2,47	1,74	2,61
1986	-6,07	-4,95	-3,11	-0,55	-1,11	-2,06
1987	-4,97	-3,51	-4,73	-3,45	-3,22	-5,02
1988	-2,81	-0,48	-3,33	-	-	-
Gj.snitt	1,97	2,69	3,70	6,31	5,35	5,14

met er beregnet som summen av kapitalslit og realrentetap på bilkapitalen. (Se Magnussen (1989) for detaljer.) Samtidig er disponibel inntekt økt med et beløp lik realrentetapet på bilkapitalen.

Korreksjonen for behandlingen av andre varige goder er foretatt på samme måte som korreksjonen for behandlingen av biler. (Igjen vises det til Magnussen (1989) for detaljer.)

Ved den fjerde korreksjonen har vi beregnet inflasjonstapet på (kjente) nettofordringer, med utgangspunkt i gjennomsnittlig prisstigning og gjennomsnittlig fordringsvolum gjennom året. Nettofordringene er beregnet på grunnlag av kredittmarkedstatistikkens opplysninger, og representerer trolig en undervurdering av de faktiske nettofordringene. (For eksempel er nettofordringene på foretakssektoren ikke inkludert.) Utviklingen over tid behøver likevel ikke være urimelig. Ved den siste korreksjonen har vi beregnet realverdistigningen på husholdningssektorens boligkapital ved å ta utgangspunkt i nasjonalregnskapets beholdningstall og to alternative prisindekser. De to prisindeksene er bygge-

kostnadsindeksen og en indeks basert på Husbankens statistikk over utviklingen i produsentprisene³⁾. Den andre indeksen har en sterkere vekst enn den første. Det er verdt å merke seg at beregningene basert på den andre indeksen ikke samsvarer med beregningene av kapitalbeholdningen i nasjonalregnskapet, som baserer seg på byggekostnadsindeksen.

Tabell 2 gjengir nasjonalregnskapets sparerate samt anslag for spareraten når det korrigeres for (A) nasjonalregnskapets undervurdering av inntekten av egen bolig
(B) A samt behandlingen av biler som ikke-varige goder
(C) A og B samt behandlingen av andre varige goder som ikke-varige
(D) A, B og C samt inflasjonstapet på nettofordringer

3) Den siste indeksen er beregnet av Anders Harildstad ved SSBs seksjon for nasjonalregnskap.

(E) A, B, C og D samt prisgevinsten på egen bolig beregnet ut fra byggekostnadsindeksen

(F) A, B, C og D samt prisgevinsten på egen bolig beregnet ut fra en indeks for utviklingen i produsentprisen på boliger basert på Husbankens prismateriale

Den samlede virkningen på spareraten av korreksjonene er også illustrert i figurene 1 til 4. Figur 1 gjengir spareraten i henhold til nasjonalregnskapets definisjoner (sparerate NR) og spareraten korrigert for undervurdering av inntekten av egen bolig og for behandlingen av biler og andre varige konsumgoder som ikke-varige goder (sparerate C). Figur 2 sammenligner den korrigerte spareraten fra figur 1 (sparerate C) med en sparerate der vi i tillegg korrigerer for inflasjonstapet på nettofordringene (sparerate D). I figur 3 sammenlignes nasjonalregnskapets sparerate (NR) med spareraten korrigert for forholdene nevnt ovenfor, samt for realverdistigningen på boligkapitalen beregnet med utgangspunkt i byggekostnadsindeksen (sparerate E). I figur 4 sammenlignes den korrigerte spareraten fra figur 3 (sparerate E) med en sparerate som er korrigert på de samme punktene, men der prisgevinsten på boliger er beregnet med utgangspunkt i Husbankens prismateriale (sparerate F).

Som et utgangspunkt for en vurdering av betydningen av korreksjonene vil vi først se litt på utviklingen i nasjonalregnskapets sparerate over tid. Flere forhold peker seg ut. For det første ligger nivået på spareraten klart høyere i perioden 1970 til 1984 enn i periodene før og etter. Det er imidlertid et brudd i dataserien for disponibel inntekt i 1970. Det er grunn til å tro at dette bruddet innebærer en undervurdering av inntektstallene for perioden 1962 til 1969. Dersom en bruker beregningsmetoden for årene etter 1969 som sammenligningsgrunnlag, er det grunn til å tro at nivået på inntektstallene de første åtte årene er undervurdert med omlag to til tre prosent. Hvis dette er riktig skal spareraten for disse årene justeres opp med omlag to til tre prosentpoeng, for at tallene før og etter 1969 skal være sammenlignbare. Selv etter en slik oppjustering vil spareraten i gjennomsnitt være lavere i årene 1962 til 1969 enn i perioden 1970 til 1984.

For det andre kan vi legge merke til at store svingninger i spareraten ikke er et nytt fenomen. Innføringen av moms i 1970 førte med seg en kraftig økning i kjøpet av varige konsumgoder fra 1968 til 1969 og er trolig en viktig grunn til fallet i spareraten på omlag 3.5 prosentpoeng i 1969. (I forhold til 1966 blir fallet på hele 5.5 prosentpoeng.)

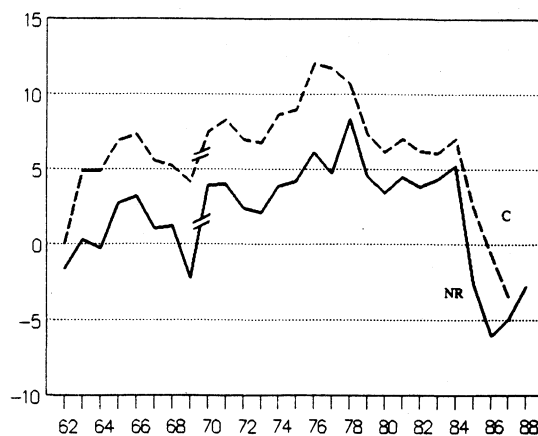
Dersom en korrigerer for forskjellen i beregningsmetoder for årene før og etter 1970, representerer økningen i spareraten i 1970 trolig bare en tilbakevending til det "normale" etter kjøpeboomen i 1969. Fallet i spareraten fra 1971 til 1973 og den påfølgende økningen fram til og med 1976 henger trolig sammen med økonomiens tilpasning til økt

inflasjon. Fra 1971 til 1973 var veksten i husholdningenes disponible inntekt beskjeden, som følge av reallønnsnedgang og mangelfull indeksering av skattesystemet. Fra 1973 til 1976 var imidlertid inntektsveksten sterk. Svingen i spareraten gjennom disse årene kan tyde på at husholdningene i en viss grad skar igjennom det de oppfattet som en unormal inntektsutvikling ved å la konsumet følge en noe jevnere utviklingsbane.

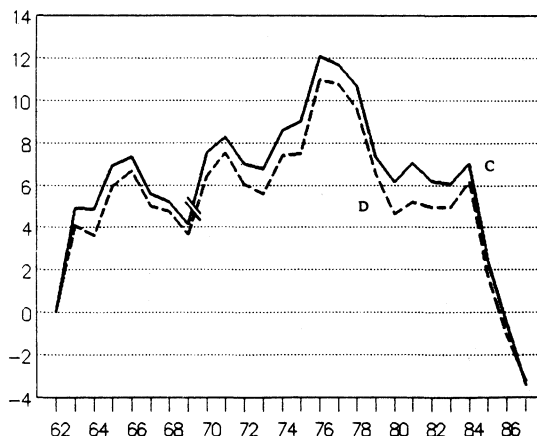
Den relativt kraftige økningen i spareraten på omlag 3.7 prosentpoeng fra 1977 til 1978 henger dels sammen med konsumboomen i 1977 og dels sammen med politikkinstrammningen i 1978. Reduksjonen i spareraten fra 1978 til 1979 er på sin side knyttet til pris- og lønnsstoppen og den medfølgende reduksjonen i realdisponibel inntekt. Fra 1979 til 1984 viser spareraten en relativt jevn utvikling.

Svingningene i spareraten gjennom 1960- og 1970-årene er ikke ubetydelige. De blir likevel re-

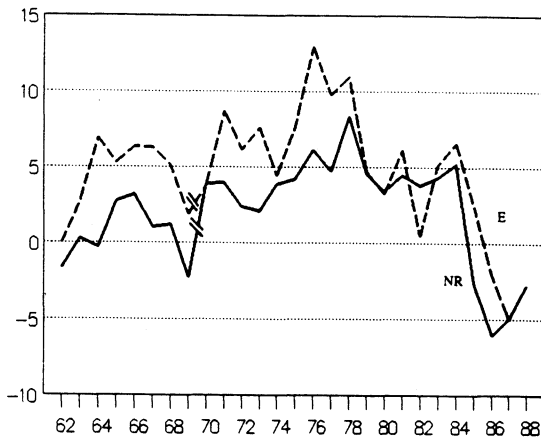
Figur 1: Nasjonalregnskapets sparerate (NR) og spareraten korrigert for boliginntekt og behandlingen av varige forbruksgoder (C)

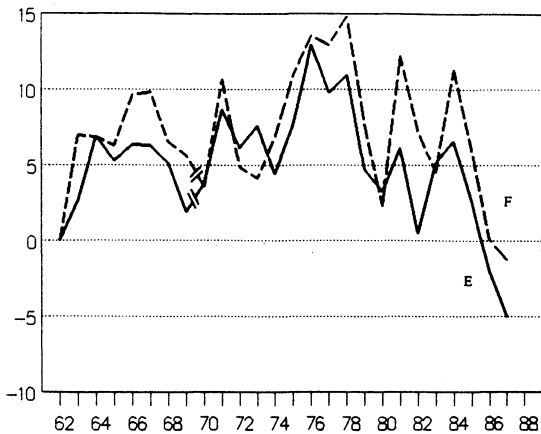
Figur 2: Spareraten korrigert for boliginntekt og behandlingen av varige forbruksgoder (C) og spareraten korrigert for boliginntekt, varige konsumgoder og inflasjonstapet på nettofordringene (D)

Figur 3: Nasjonalregnskapets sparerate (NR) og spareraten korrigeret for boliginntekt, varige forbrugsgoder, inflasjonstap på nettofordringer og prisgevinst på boligkapitalen (byggekostnadsindeksen) (E)

Figur 4: Spareraten korrigeret for boliginntekt, varige goder og prisgevinst på boligkapital under to alternative forutsetninger om boligprisstigningen. Byggekostnadsindeksen (E) og en indeks basert på Husbankens prismateriale (F)

lativt beskjedne sammenlignet med fallet i spareraten på vel 11 prosentpoeng fra 1984 til 1986. Dette kraftige fallet skyldes en sterk økning i konsumet uten noen tilsvarende inntektsvekst. Motstykket til denne utviklingen var som kjent en sterk økning i husholdningssektorens nettogjeld. Denne gjeldsøkningen ville ikke ha vært mulig uten den dereguleringen av kredittmarkedet som startet ved utgangen av 1984.

Vi har ovenfor knyttet noen kommentarer til utviklingen i nasjonalregnskapets sparerate. Forandres det bildet som er tegnet ovenfor på noen vesentlig måte av de korreksjonene som er foretatt? Av tabell 1 ser vi at korreksjonen for et for lavt anslag på inntekten fra egen bolig løfter spareraten med omlag et prosentpoeng i alle år etter 1972. Denne korreksjonen bidrar derfor ikke til noen vesentlig endring i spareratens forløp over tid.

Endringen av behandlingen av egen bil bidrar isolert sett til en endring i forløp. I perioder der bilkjøpene er store relativt til beholdningen, bidrar denne korreksjonen til et positivt skift i spareraten. I perioder der kjøpet er lite relativt til beholdningen blir skiftet negativt. På denne bakgrunn er det ikke overraskende at denne korreksjonen isolert sett gir et positivt skift i spareraten i perioden fram til og med 1977 og under konsumoppsvinget i 1985/1986.

Endringen av behandlingen av andre varige goder har samme type virkning på spareraten som endringen av behandlingen av biler mm. Av tabell 1 ser vi imidlertid at korreksjonen gir et relativt stort positivt skift i spareraten i hele perioden. Når forløpet for denne korreksjonen er så forskjellig fra forløpet til korreksjonen for behandlingen av biler, kan det tyde på at depresieringen for varige goder eksklusive biler er anslått for lavt.

Figur 1 viser nettoresultatet på spareraten av å kombinere de tre korreksjonene som er omtalt ovenfor (sparerate C). Til sammen bidrar de til å heve gjennomsnittsnivået på spareraten med omlag 4.5 prosentpoeng. De viktigste utslagene på forløpet er at virkningen på spareraten av konsumveksten i 1969 og 1977 reduseres sterkt, og at veksten i nasjonalregnskapets sparerate fra 1986 til 1987 erstattes med en reduksjon.

Figur 2 viser effekten på spareraten av å korrigere for inflasjonstapet på nettofordringene i tillegg til å foreta korreksjonene i figur 1 (sparerate D). Som det framgår av figuren og av tabell 1 trekker denne korreksjonen isolert sett spareraten ned. Grunnen til dette er at nettofordringene er anslått til å være større enn null i alle år til og med 1986. Variasjonene i korreksjonene fra år til år skyldes dels endring i nettofordringene og dels endring i inflasjonstakten. Som vi ser av figuren betyr korreksjonene relativt lite for spareratens forløp.

Figurene 3 og 4 gjengir effekten på spareraten av å gjennomføre samtlige av de korreksjonene som er omtalt ovenfor, og i tillegg korrigerer for verdistigningen på husholdningenes boligkapital (spareratene E og F). Denne verdistigningen har en komponent som skriver seg fra at beholdningen av boligkapital øker fra år til år. I tillegg er det en komponent som skriver seg fra svingningene i den relative prisen på bolig.

I figur 3 er byggekostnadsindeksen brukt som grunnlag for beregning av realprisgevinstene. Figur 4 viser den partielle effekten på den korrigerede spareraten av å erstatte byggekostnadsindeksen med en indeks basert på Husbankens prismateriale. Konsekvensen av å korrigere for prisgevinsten på bolig er avhengig av hvilken prisindeks som benyttes. Når byggekostnadsindeksen brukes er gjennomsnittsnivået på den korrigerede raten omlag ett prosentpoeng lavere enn gjennomsnittsnivået til den korrigerede spareraten i figur 1 (sparerate C).

Ved bruk av husbankens prismateriale får imidlertid den korrigerede spareraten et skift oppover i forhold til nivået på den korrigerede spareraten i figur 1. En korreksjon for prisgevinsten på bolig gir også tydelige utslag i forløpet. For det første blir svingningene på 1970-tallet sterkere. For det andre forandres fortegnet på de årlige endringene i spareraten i enkelte tilfeller. Begge figurene viser for eksempel relativt markerte fall i spareraten tidlig på 1980-tallet, i forbindelse med nedgangskonjunkturen i boligmarkedet. Av figur 4 ser vi at tidfestingen av fallet er avhengig av hvilken prisindeks som brukes. Korreksjon for prisgevinsten på bolig fører imidlertid ikke til noen vesentlig endring i spareratens forløp etter 1983.

REFERANSER

Magnussen, Knut: "Beregnet konsum av varige forbruksgoder" Økonomiske analyser dette nummer.

Moum, Knut og Runa Nesbakken: "Nasjonalregnskapet som utgangspunkt for analyse av husholdningssektorens spareatferd" Upublisert notat, SSB, juni 1989

Rømo, Anna Lena og Rolv Lea: "Kapitalregnskap og finansielle balanser - utvidelse av nasjonalregnskapet" Økonomiske analyser nr. 8 - 1988.

Tabell - og diagramvedlegg

Innhold	Side
B. KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE	
Tabell B1: Olje- og gassproduksjon	1*
Tabell B2: Produksjonsindeksen etter næring og anvendelse	1*
Tabell B3: Industriproduksjon - produksjonsindendeksen	1*
Tabell B4: Ordretilgang - industri	2*
Tabell B5: Ordrereserver - industri	2*
Tabell B6: Lagerbeholdning	3*
Tabell B7: Arbeidsmarkedet - arbeidskraftundersøkelsen	3*
Tabell B8: Arbeidsmarkedet - arbeidskontorenes registreringer	3*
Tabell B9: Industriinvesteringer i verdi - investeringsundersøkelsen	4*
Tabell B10: Boligbygging	4*
Tabell B11: Detaljomsetningsvolum - sesongjustert indeks	4*
Tabell B12: Detaljomsetningsvolum mv. - endring fra foregående år	4*
Tabell B13: Timefortjeneste	5*
Tabell B14: Konsumprisindeksen	5*
Tabell B15: Engrospriser	5*
Tabell B16: Utenrikshandel	6*
Diagrammer	
Olje- og gassproduksjon	7*
Produksjonsindeksen	7*
Ordreindeksen - industri	8*
Byggearealstatistikk og boliglån, nye boliger	9*
Ordreindeksen - anleggsvirksomhet	9*
Arbeidsledighet og sysselsetting	10*
Antatte og utførte investeringer i industrien	10*
Lager	10*
Detaljomsetning mv.	10*
Lønninger	11*
Konsum- og engrospriser	11*
Utenrikshandel	11*
C. INDIKATORER FOR OLJEVIRKSOMHET	
Tabell C1: Produksjon og eksport av råolje fra norsk sokkel	12*
Tabell C2: Produksjon og eksport av naturgass fra norsk sokkel	13*
Tabell C3: Leteaktivitet på norsk sokkel	14*
Tabell C4: Påløpte kostnader til leting etter olje og gass på norsk sokkel	15*
Tabell C5: Påløpte investeringskostnader til feltutbygging på norsk sokkel	15*
Tabell C6: Råoljepriser pr. fat	16*

D. NASJONALREGNSKAPSTALL FOR UTVALGTE OECD-LAND

Tabell D1: Bruttonasjonalprodukt	17*
Tabell D2: Privat konsum	17*
Tabell D3: Offentlig konsum	17*
Tabell D4: Bruttoinvesteringer i fast realkapital	18*
Tabell D5: Eksport av varer og tjenester	18*
Tabell D6: Import av varer og tjenester	18*

E. KONJUNKTURINDIKATORER FOR UTLANDET

Tabell E1: Sverige	19*
Tabell E2: Danmark	19*
Tabell E3: Storbritannia	19*
Tabell E4: Forbundsrepublikken Tyskland	19*
Tabell E5: Frankrike	20*
Tabell E6: USA	20*
Tabell E7: Japan	20*

1*
KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

TABELL B1: OLJE- OG GASSPRODUKSJON

Produksjon av råolje i millioner tonn og naturgass i milliarder standard kubikkmeter. Tallene for årene viser gjennomsnittlig månedsproduksjon.

	1984	1985	1986	1987	1988	1989					
						Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug
Råolje	2.9	3.2	3.5	4.1	4.7	6.4	6.5	6.4	5.8	6.6	6.7
Naturgass	2.3	2.2	2.3	2.4	2.5	2.9	2.8	2.5	2.4	2.4	2.4

TABELL B2: PRODUKSJONSINDEKS ETTER NÆRING OG ANVENDELSE

Sesongjusterte indekser. 1980=100.

Årsindeksene er et gjennomsnitt av månedsindeksene for året.

	1984	1985	1986	1987	1988	1989					
						Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli	Aug.
Produksjon etter næring:											
Bergv.dr., industri og kraftf. 1)	105	107	108	110	111	117	113	112	114	114	113
Bergverksdrift 1)	111	115	124	116	111	110	131	112	122	122	126
Industri	102	105	107	108	107	110	105	105	107	109	107
Kraftforsyning	121	118	111	119	125	153	124	141	139	142	142
Produksjon etter anvendelse:											
Eksport 1)	117	118	119	123	125	128	127	126	129	130	128
Konsum	102	104	104	106	107	109	110	110	109	108	110
Investering 2)	162	174	175	175	166	172	179	160	158	174	161
Vareinnsats i bygg og anlegg	100	104	109	110	105	104	108	99	102	103	99
Vareinnsats ellers	93	94	94	96	97	102	99	99	100	101	100

1)Utenom utvinning av olje og naturgass.

2)Se merknad etter tabell 17.

TABELL B3: INDUSTRIPRODUKSJON - PRODUKSJONSINDEKSEN

Endring i prosent fra foregående år og fra samme periode året før i et tremåneders glidende gjennomsnitt 1).

	1986	1987	1988	1989					
				Feb.	Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli
Industri ialt	1.6	1.7	-1.1	-3.5	-1.3	-1.7	0.7	0.2	1.7
Næringsmidler, drikkev. og tobakk	1.7	1.3	-1.7	-8.2	-2.8	-2.1	2.0	2.3	8.1
Tekstilvarer, bekledn.v., lær mv.	-1.0	-7.4	-15.2	-21.7	-15.7	-14.4	-11.5	-13.7	-8.5
Trevarer	2.1	-1.7	-4.4	-8.7	-6.2	-5.7	-2.9	-5.7	-3.2
Treforedling	-1.3	-1.0	0.8	4.7	10.4	8.5	11.1	4.1	6.4
Grafisk produksjon og forlagsv.	2.7	2.0	1.2	0.6	2.5	0.6	1.8	-0.2	0.7
Kjemiske prod., mineraloljep. mv.	-0.4	5.2	-1.1	-4.2	-6.5	-6.5	-4.0	0.4	3.0
Mineralske produkter	9.6	3.0	-5.7	-12.5	-10.2	-12.5	-9.0	-8.6	-6.9
Jern, stål og ferrolegeringer	-5.7	-4.7	6.2	1.7	5.7	2.6	5.3	6.4	6.7
Ikke-jernholdige metaller	1.8	11.7	9.4	5.4	6.0	7.8	8.5	6.3	3.1
Metallvarer	3.7	0.0	-3.2	-5.9	-2.6	-3.5	-0.3	-2.9	-2.2
Maskiner	3.0	1.0	-5.3	-1.2	-0.1	-0.6	0.4	0.0	-0.8
Elektriske apparater og materiell	5.8	6.3	2.8	-3.2	0.8	0.7	4.3	-0.5	2.7
Transportmidler	-2.0	-2.8	-2.9	-2.0	1.9	1.1	2.8	0.9	2.5
Tekn. og vitensk. instr. mv.	4.7	-1.0	-1.6	-2.5	1.6	0.8	2.2	1.3	4.6
Industriproduksjon ellers	6.2	-7.5	-2.8	-14.4	-13.7	-15.3	-5.5	-5.5	-3.9

1)Tallene i kolonnene for månedene viser endring i prosent fra samme periode året før for summen av produksjonen for den aktuelle måneden, måneden før og måneden etter.

2*
KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

TABELL B4: ORDRETLILGANG - INDUSTRI

Ordretilgang til utvalgte industrigrupper, fordelt på eksport- og hjemmemarkedet. Sesongjusterte verdiindekser. 1976=100. Tallene for årene viser gjennomsnittet av kvartalstallene for det samme året.

	1985	1986	1987	1988	-----1987-----			-----1988-----			--1989---		
					2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv
Produksjon av kjemiske råvarer:													
Ordretilgang i alt	233	210	221	227	211	209	235	238	219	218	233	244	207
For eksport	239	219	240	251	241	219	247	268	220	229	286	284	246
Fra hjemmemarkedet	225	199	196	194	172	179	251	178	217	184	196	171	154
Produksjon av metaller:													
Ordretilgang i alt	231	220	252	350	237	265	282	301	333	338	427	446	441
For eksport	246	227	274	380	257	291	307	328	359	365	466	484	491
Fra hjemmemarkedet	181	193	181	250	172	188	186	205	249	254	290	312	279
Produksjon av verkstedprodukter ekskl. transportmidler og oljerigger mv.:													
Ordretilgang i alt	200	203	216	220	213	236	209	218	217	215	228	232	203
For eksport	231	224	263	283	247	290	258	263	301	250	320	417	288
Fra hjemmemarkedet	188	195	197	194	206	205	195	195	190	193	198	153	174

TABELL B5: ORDERRESERVER - INDUSTRI

Orderreserver i utvalgte industrigrupper, fordelt på eksport- og hjemmemarkedet. Verdiindekser. 1976=100. Tallene for årene viser gjennomsnittet av kvartalstallene for det samme året.

	1985	1986	1987	1988	-----1987-----			-----1988-----			--1989---		
					2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv
Produksjon av kjemiske råvarer:													
Orderreserver i alt	258	228	207	189	196	176	225	207	177	157	214	207	175
For eksport	247	186	177	183	154	130	227	200	158	134	238	215	177
Fra hjemmemarkedet	272	282	245	197	249	233	223	215	201	186	185	197	174
Produksjon av metaller:													
Orderreserver i alt	132	116	137	212	120	144	156	184	188	206	269	315	284
For eksport	151	127	164	251	143	174	191	228	221	238	316	372	337
Fra hjemmemarkedet	81	85	65	109	60	65	64	68	103	121	144	167	147
Produksjon av verkstedprodukter ekskl. transportmidler og oljerigger mv.:													
Orderreserver i alt	222	249	257	255	259	260	248	252	270	251	246	262	258
For eksport	260	305	335	363	322	344	337	367	359	363	366	449	443
Fra hjemmemarkedet	205	225	224	209	233	225	209	203	233	204	195	181	178

3*
KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

TABELL B6: LAGERBEHOLDNING

Lagerbeholdning i industri og engroshandel. Volumindekser. 1982=100.

	1985	1986	1987	1988	---1987---			---1988---				---1989---	
					2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv
Industri og engroshandel:													
Lager i alt:	86	86	83	77	83	82	80	79	79	76	74	74	74
Norskproduserte varer:													
For innenlandsk bruk	94	95	96	90	93	96	95	93	91	90	87	93	95
For eksport	73	67	64	57	65	63	61	59	55	56	56	54	56
Importerte varer:													
Lager i alt	86	89	81	75	85	77	75	76	81	72	70	65	59
Industri:													
Lager i alt	81	80	77	72	79	75	75	74	75	69	70	72	75
Lager av egne produkter	82	79	78	72	80	76	75	76	75	67	69	71	76
Lager av råstoffer	80	84	77	72	78	73	77	70	77	71	71	75	74
Lager etter vare:													
Jern og stål	84	79	71	66	71	68	68	66	68	66	64	65	68
Andre uedle metaller	62	60	54	43	62	50	44	39	47	41	45	38	43
Tre- og treforedl.prod.	79	75	74	83	75	72	72	82	92	81	77	80	81

TABELL B7: ARBEIDSMARKEDET - ARBEIDSKRAFTUNDERSØKELSEN

Tallet på arbeidssøkere uten arbeidsinntekt og tallet på sysselsatte.
1000 personer. 2)

	1985	1986	1987	1988	---1987---			---1988---				---1989---	
					2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv
Arbeidssøkere uten arbeidsinntekt:													
Kvinner	28	24	25	33	22	29	23	27	28	38	40	47	46
Menn	26	18	21	36	17	19	19	27	37	37	44	61	59
Totalt	54	42	45	70	39	48	42	54	65	75	84	108	104

Tallet på sysselsatte 1) 2021 2086 2126 2113 2140 2117 2133 2126 2126 2123 2079 2051 2067

1)F.o.m. 1986 inkluderes også familiemedarbeidere med ukentlig arbeidstid under 10 timer.

2)Omlegging av AKU f.o.m. 2.kvartal 1988.

TABELL B8: ARBEIDSMARKEDET - ARBEIDSKONTORENES REGISTRERINGER

Tallet på registrerte arbeidsløse og ledige plasser. Arbeidsløshetsprosenten.

		1986	1987	1988	---1989---							
					Apr.	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.		
Sesongjusterte tall:												
Registrerte arbeidsløse	1000 pers.	36.2	32.4	49.3	80.3	82.4	90.2	87.9	87.8	81.3		
Ujusterte tall:												
Registrerte arbeidsløse	1000 pers.	36.2	32.4	49.3	79.7	76.3	85.6	85.6	90.4	79.5		
Herav: Permitterte	1000 pers.	3.5	4.6	9.4	18.3	17.4	15.4	13.3	10.4	14.5		
Ledige plasser	1000 pers.	10.5	12.4	8.7	11.2	11.6	7.7	5.3	7.7	5.8		
Arbeidsløshetsprosenten 1)		1.8	1.5	2.3	3.7	3.5	3.9	3.9	4.1	3.6		
Arb.løse/led.plasser		3.5	2.7	7.0	7.1	6.6	11.1	16.1	11.8	13.7		

1)Registrerte ledige i prosent av arbeidsstyrken ifølge AKU.

4*
KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

TABELL B9: INDUSTRIINVESTERINGER I VERDI - INVESTERINGSUNDERSØKELSEN

Antatte og utførte industriinvesteringer. Mill.kr. Sesongjustert.
Tallene for årene viser gjennomsnittet av kvartalstallene for det samme året.

	1986	1987	1988	-----1988-----				-----1989-----			
				1.kv	2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv	3.kv	4.kv
Utførte	3352	4048	3621	3683	3812	3552	3437	2840	2786
Antatte	3439	4080	3765	3673	3680	3716	3990	3369	3566	2919	2850

TABELL B10: BOLIGBYGGING

Antall boliger i 1000. Sesongjustert. 1). Tallene for årene
viser gjennomsnittet av månedstallene for det samme året.

	1986	1987	1988	-----1989-----						
				Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli	Aug.	
Boliger satt igang		2.4	2.4	2.3	2.4	1.9	1.9	2.3	2.3	1.2
Boliger under arbeid		30.0	31.8	32.1	30.6	29.4	28.9	28.9	29.1	28.4
Boliger fullført		2.2	2.4	2.5	2.5	2.0	2.1	2.2	2.2	2.2

1) Seriene er sesongjustert uavhengig av hverandre.

TABELL B11: DETALJOMSETNINGSVOLUM

Sesongjustert indeks. 1985=100. Tallene for årene viser gjennomsnittet av
månedstallene for det samme året.

	1984	1985	1986	1987	1988	-----1988-----					
						Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Omsetning ialt	90	100	105	99	91	90	95	89	81	87	84

TABELL B12: DETALJOMSETNINGSVOLUM MV.

Endring i prosent fra foregående år og fra samme periode året før i et
tremåneders glidende gjennomsnitt. 1)

	1985	1986	1987	-----1988-----					
				Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.
Omsetning ialt	10.5	5.5	-5.5	-10.4	-8.3	-8.9	-9.8	-11.5	-12.0
Detaljomsättning etter næring:									
Nærings- og nytelsesmidler	0.2	0.7	-2.6	-2.7	-2.2	-2.6	-3.3	-3.5	-5.4
Bekledning og tekstilvarer	5.9	2.7	-12.1	-12.7	-10.3	-12.3	-12.5	-14.8	-15.2
Møbler og innbo	6.9	8.9	-5.0	-10.9	-7.2	-5.8	-7.6	-9.4	-9.0
Jern, farge, glass, stent. og sport	1.9	1.0	2.6	1.5	1.9	1.7	-2.0	-4.5	-6.2
Ur, opt., musikk, gull og sølv	1.5	7.4	-9.5	6.7	8.4	4.5	1.3	-2.8	-6.1
Motorkjøretøyer og bensin	31.3	12.7	-8.8	-21.1	-18.1	-19.0	-19.9	-22.4	-23.4
Reg. nye personbiler	49.5	6.6	-32.5	-41.9	-40.8	-42.8	-44.4	-46.9	-50.8

1) Tallet i kolonnene for månedene viser endring i prosent fra samme periode
året før for summen av omsetningsvolumet for den aktuelle måneden,
måneden før og måneden etter.

5*
KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

TABELL B13: TIMEFORTJENESTE

Gjennomsnittlig timefortjeneste i industri og i bygge- og anleggsvirksomhet.
Kroner.

	1986	1987	1988	---1987--		-----1988-----				---1989---	
				3.kv	4.kv	1.kv	2.kv	3.kv	4.kv	1.kv	2.kv
Industri, kvinner	58.4	67.8	72.0	68.4	70.1	70.6	72.0	72.3	73.0	73.5	76.9
Industri, menn	69.7	81.0	85.4	81.5	83.3	84.0	86.2	85.6	85.8	86.5	91.0
Bygge- og anl., menn	79.5	94.8	100.0	97.2	98.8	98.9	101.1	99.0	101.0	98.4	..

TABELL B14: KONSUMPRISINDEKSEN.

Endring i prosent fra foregående år og fra samme måned ett år tidligere.

	1986	1987	1988	-----1989-----						
				Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	
Ialt	7.2	8.7	6.7	4.3	4.6	4.7	4.7	4.8	4.6	
Varer og tjenester etter konsumgruppe:										
Matvarer ialt	9.2	7.6	6.3	1.9	2.9	3.3	2.4	3.1	2.6	
Drikkevarer og tobakk	9.2	10.5	6.8	5.5	5.5	5.7	5.8	5.4	5.0	
Klar og skotøy	8.9	8.9	5.8	2.6	3.7	2.7	3.6	3.2	3.6	
Bolig, lys og brensel	4.8	7.4	8.3	5.8	5.8	5.8	6.0	6.1	6.0	
Møbler og husholdningsartikler	7.4	8.4	5.9	4.0	3.8	3.7	3.8	3.6	3.3	
Helsepleie	7.2	5.5	3.6	4.4	4.2	5.1	5.2	5.3	4.4	
Reiser og transport	6.0	11.4	6.7	5.1	5.4	6.1	6.2	6.2	5.6	
Fritidssysler og utdanning	7.0	8.1	6.4	4.2	4.1	4.2	4.0	4.0	4.5	
Andre varer og tjenester	8.1	8.2	6.2	4.7	4.5	4.5	4.3	4.2	4.2	
Varer og tjenester etter leveringssektor:										
Jordbruksvarer	10.0	9.1	6.0	0.5	1.1	1.5	0.9	2.9	2.6	
Andre norskproduserte konsumvarer	4.4	8.5	6.9	4.1	4.5	5.1	5.3	5.2	4.9	
Importerte konsumvarer	10.0	9.2	5.6	3.0	3.5	3.2	3.1	3.1	3.0	
Husleie	4.8	6.0	7.9	7.5	7.5	7.5	7.5	7.5	7.5	
Andre tjenester	8.3	9.4	7.1	6.0	5.8	5.9	6.1	6.0	5.5	

TABELL B15: ENGROSPRISER.

Endring i prosent fra foregående år og fra samme periode ett år tidligere.

	1986	1987	1988	-----1989-----					
				Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli	Aug.
Ialt	2.8	6.0	5.3	6.1	6.3	6.1	5.7	5.5	5.4
Matvarer og levende dyr	9.5	4.2	3.7	2.8	2.7	3.3	2.4	4.1	4.1
Drikkevarer og tobakk	8.3	9.9	5.3	4.2	4.1	4.2	5.0	4.2	4.0
Råvarer, ikke spis., u. brenselst.	-0.5	4.8	12.9	16.7	15.4	13.5	11.6	9.9	8.8
Brenselstoffer, -olje og el.kraft	-10.6	6.9	1.9	8.2	10.6	10.1	8.9	7.9	7.9
Dyre- og plantefett, voks	-14.6	-0.7	10.2	5.6	5.4	5.3	6.8	0.0	-0.9
Kjemikalier	2.2	4.6	7.7	9.1	9.2	8.9	8.3	6.9	5.8
Bearbeidde varer etter materiale	4.1	6.5	6.8	6.6	6.5	5.9	5.8	5.5	5.2
Maskiner og transportmidler	7.6	6.8	4.7	3.7	3.7	3.9	4.0	4.1	4.2
Forskjellige ferdigvarer	6.0	7.5	6.5	4.1	4.3	4.4	4.4	4.5	3.9

6*
KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

TABELL B16: UTENRIKSHANDELEN - VERDITALL

Verditall for tradisjonell vareeksport og vareimport iflg. handelsstatistikken. Milliarder kroner. Sesongjustert. Tallene for årene viser gjennomsnittet av månedstallene for det samme året.

	1984	1985	1986	1987	1988	-----1989-----					
						Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug
Eksport 1)	5.8	6.2	5.8	6.5	7.9	8.6	9.3	9.1	9.0	9.1	9.0
Import 2)	9.0	10.7	12.2	12.0	11.6	10.8	11.6	11.1	11.4	11.3	11.6
Import 3)	8.6	10.4	12.0	11.8	11.5	10.7	11.4	11.3	11.4	10.9	11.4

- 1) Uten skip, oljeplattformer, råolje og naturgass.
 2) Uten skip og oljeplattformer.
 3) Uten skip, oljeplattformer og råolje.

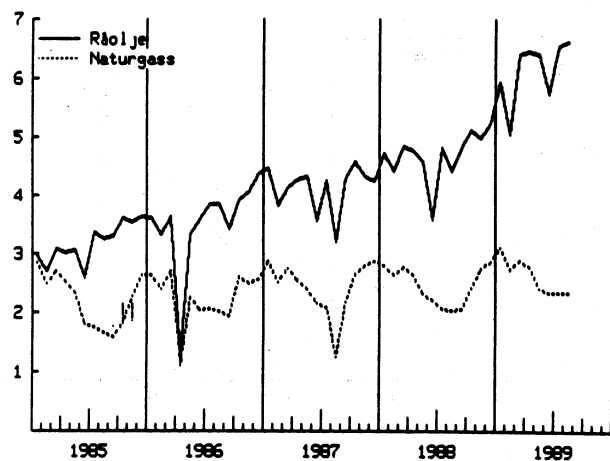
MERKNAD TIL TABELL B2.

2) For tilbakegående år er produksjonsindeksen etter anvendelse avstemt mot de endelige, årlige nasjonalregnskapene, der verdien av skip og oljeplattformer først regnes som investert når skipet er ferdigbygd eller plattformen er slept ut på feltet. I byggeperioden regnes produksjonen som levert til lager av varer under arbeid og ikke investeringer, noe som vil gi store variasjoner i indeksen mellom de berørte årene.

KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

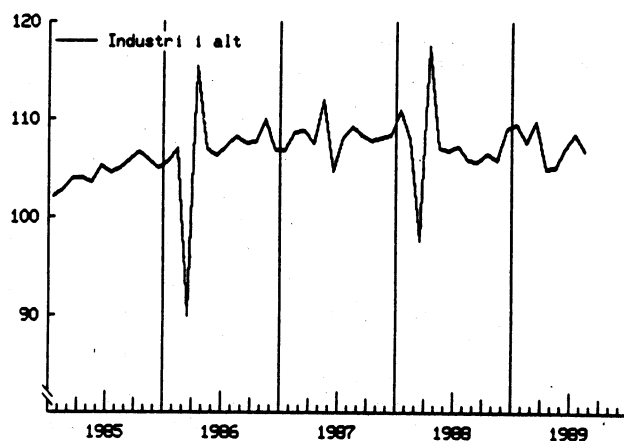
OLJE- OG GASSPRODUKSJON

Råolje (mill.tonn) og naturgass (milliarder S m³ (kubikkmeter)).
Ujusterte tall

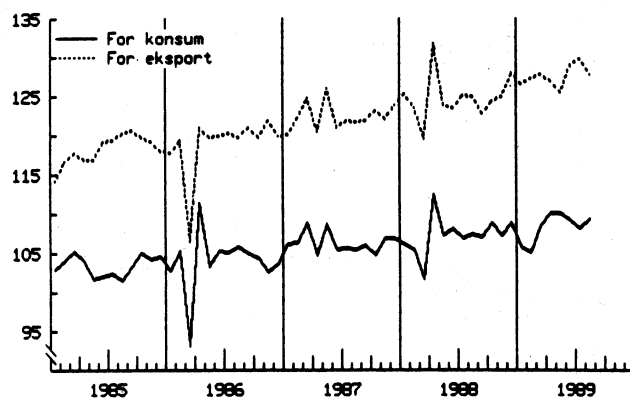
PRODUKSJONSINDEKS

Sesongjustert. 1980=100

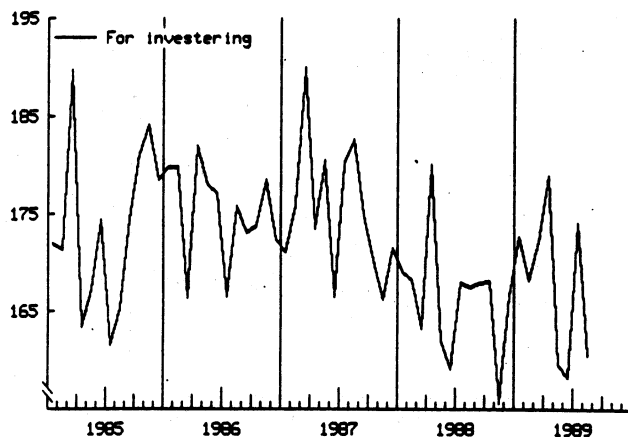
PRODUKSJONSINDEKS ETTER ANVENDELSE

Bergverksdrift, industri og kraftforsyning uten
oljeutvinning. Sesongjustert. 1980=100

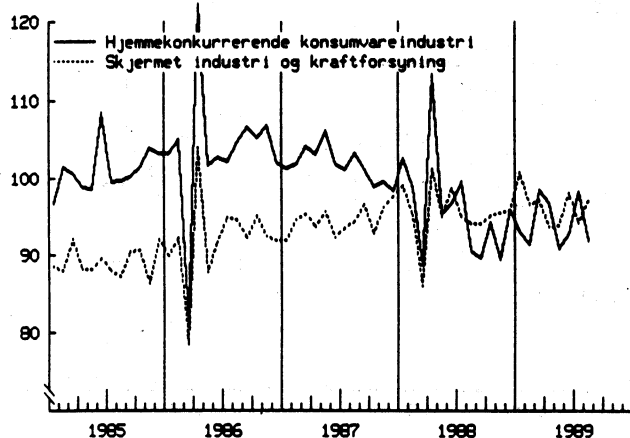
PRODUKSJONSINDEKS ETTER ANVENDELSE

Bergverksdrift, industri og kraftforsyning uten
oljeutvinning. Sesongjustert. 1980=100

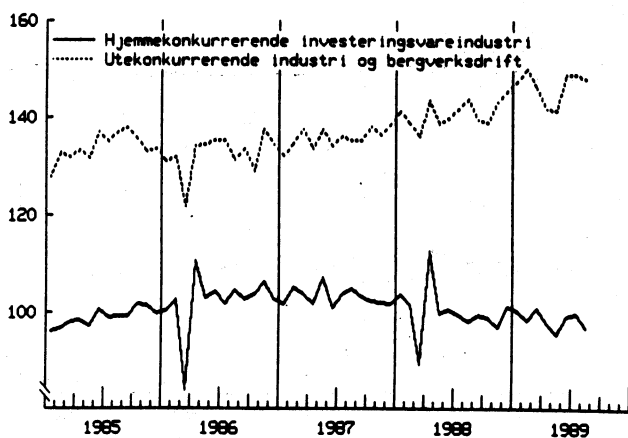
PRODUKSJONSINDEKS ETTER KONKURRANSETYPE

Bergverksdrift, industri og kraftforsyning uten
oljeutvinning. Sesongjustert. 1980=100

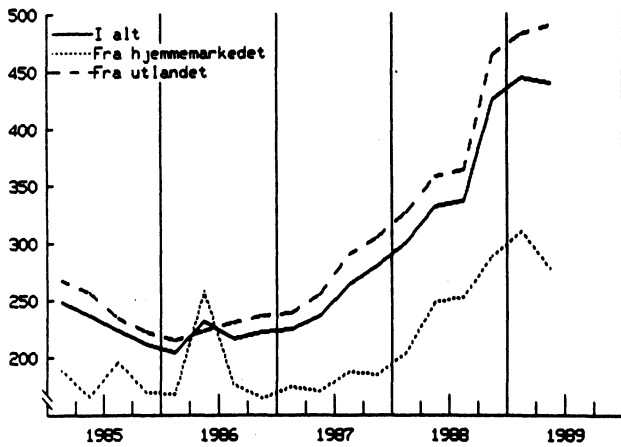
PRODUKSJONSINDEKS ETTER KONKURRANSETYPE

Bergverksdrift, industri og kraftforsyning uten
oljeutvinning. Sesongjustert. 1980=100

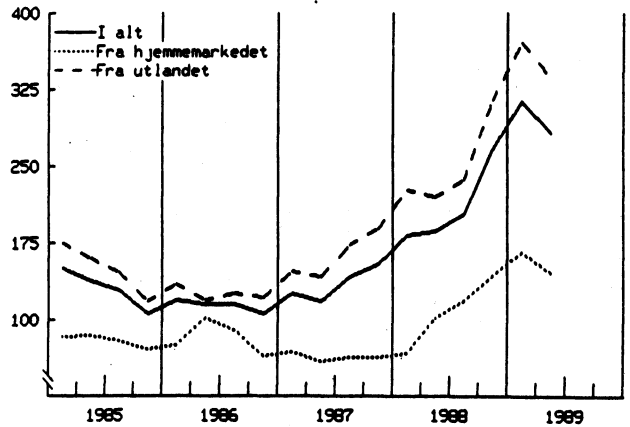

KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

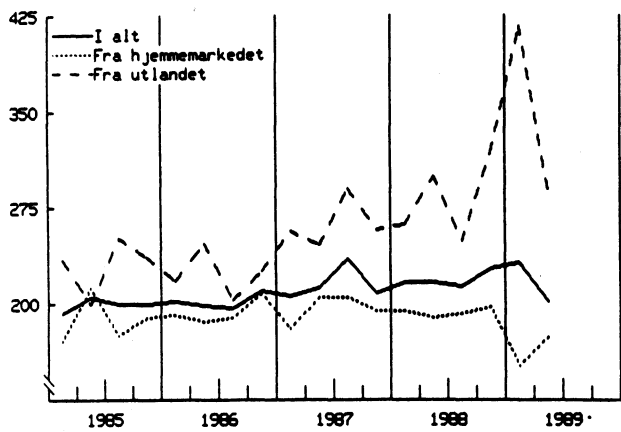
ORDRETILGANG
Metaller.
Sesongjustert verdiindeks. 1976=100

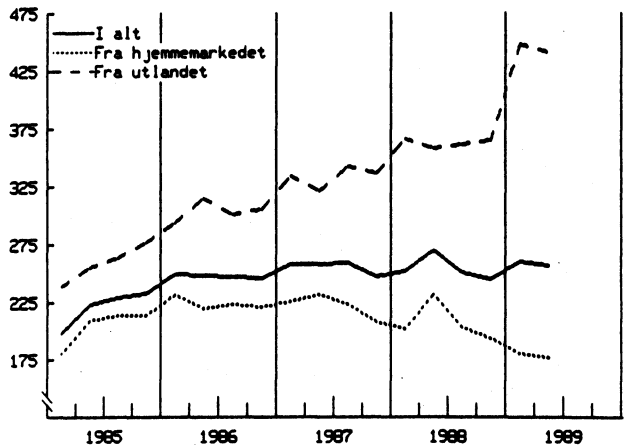
ORDRERESERVER
Metaller
Ujustert verdiindeks. 1976=100

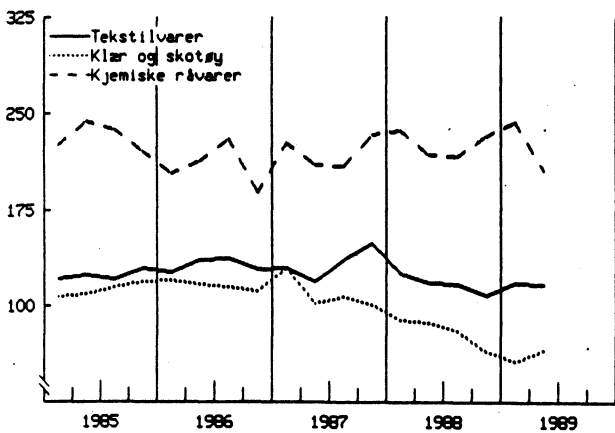
ORDRETILGANG
Verkstedprodukter uten transportmidler og oljeplattformer m.v.
Sesongjustert verdiindeks. 1976=100

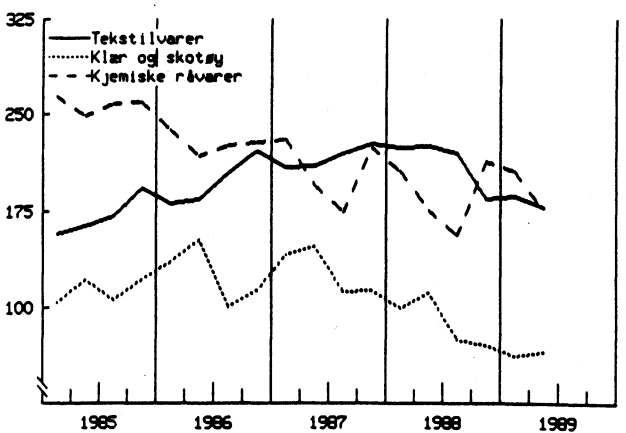
ORDRERESERVER
Verkstedprodukter uten transportmidler og oljeplattformer m.v.
Ujustert verdiindeks. 1976=100

ORDRETILGANG
Tekstilvarer klar og skotsøy og kjemiske råvarer.
Sesongjustert verdiindeks. 1976=100

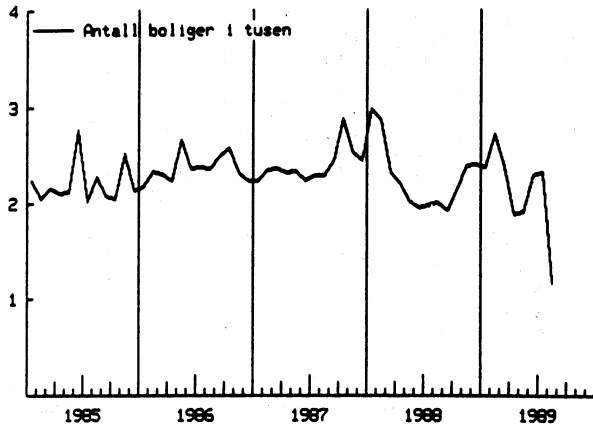
ORDRERESERVER
Tekstilvarer klar og skotsøy og kjemiske råvarer
Ujustert verdiindeks. 1976=100

KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

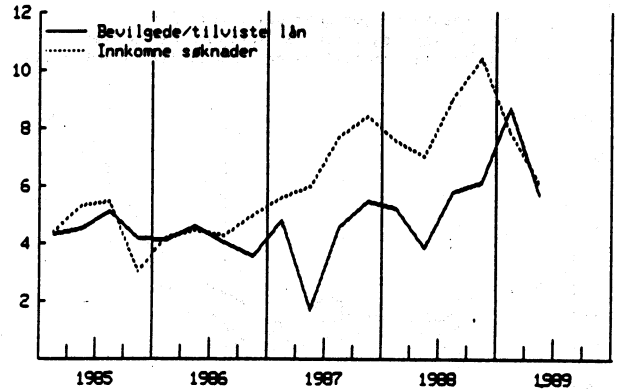
BYGG

Boliger satt i gang. Sesongjustert.

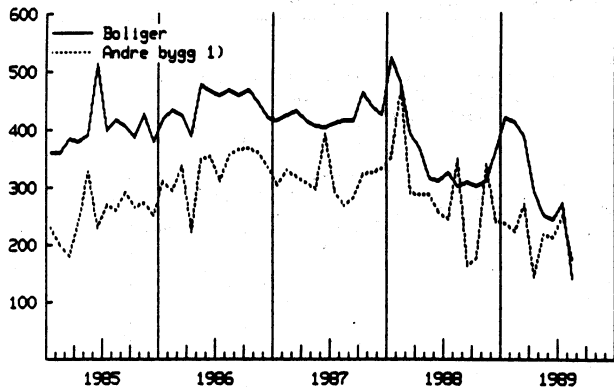
BOLIGLÅN NYE BOLIGER

Antall Husbanklån og PSV-tilvisninger i 1000. Sesongjustert.

BYGG SATT I GANG

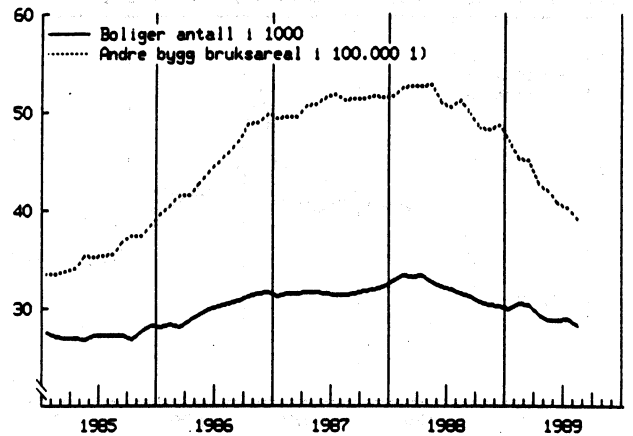
Bruksareal i 1000 kvm. Sesongjustert.

1) Utenom jordbruk, skogbruk og fiske. Over 60 kvm. bruksareal.

BYGG UNDER ARBEID

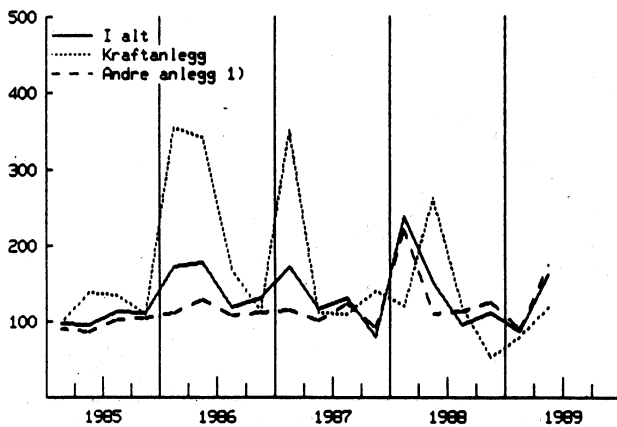
Sesongjustert

1) Utenom jordbruk, skogbruk og fiske. Over 60 kvm. bruksareal.

ANLEGGSVIRKSOMHET

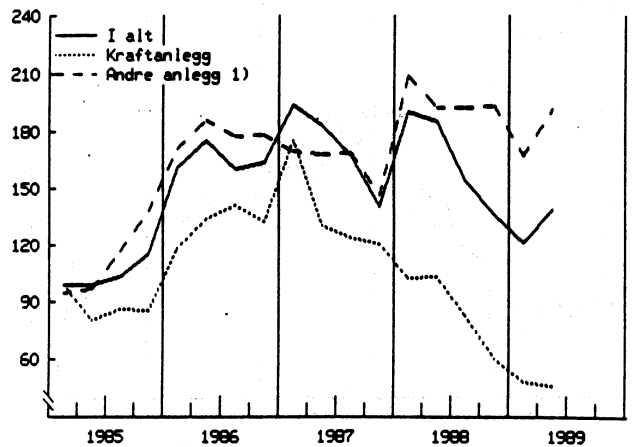
Ordretilgang. Verdiindeks 1. kv. 1985 = 100.

1) Sesongjustert.

ANLEGGSVIRKSOMHET

Ordreservert. Verdiindeks 1. kv. 1985 = 100.

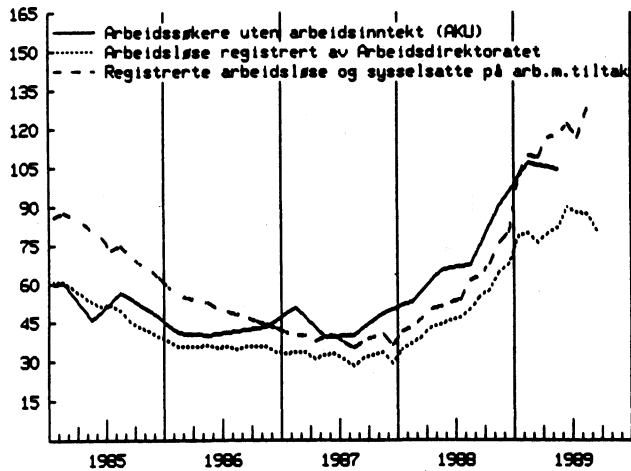

1) Sesongjustert.

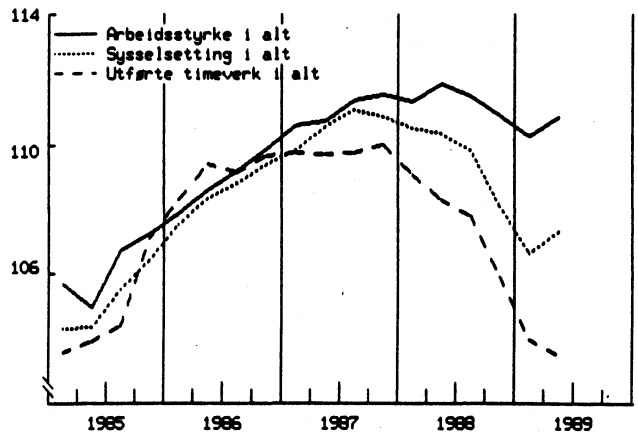
KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

ARBEIDSLLEDIGE

Arbeidssøkere uten arbeidsinnt., reg. arbeidsløse ved arbeidskontorene og syssels. på arb.m.tiltak. Sesongjusterte tall i tusen.

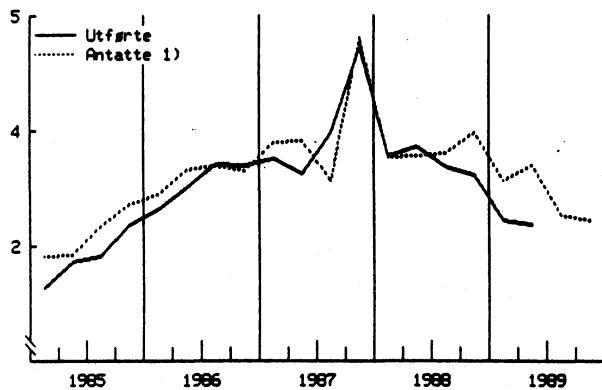
ARBEIDSTYRKE, SYSSELSETTING OG UTFØRTE TIMEVERK I ALT IFØLGE ARBEIDSKRAFTUNDERSØKELSEN. 1) 1980=100. Sesongjustert.

1) Justert for omlegging av AKU f.o.m. 2. kv. 1988.

ANTATTE OG UTFØRTE INVESTERINGER I INDUSTRIEN

Sesongjusterte verditall. Milliarder kroner pr. kvartal.

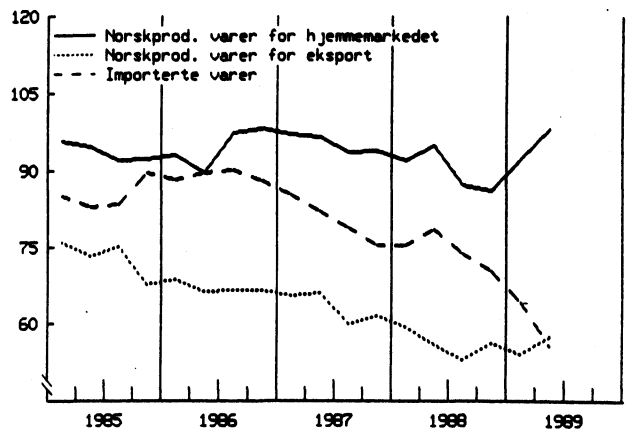

1) Anslag gitt i samme kvartal. Tallet for 4. kvartal 1987 inneholder korreksjoner for foregående kvartaler.

LAGER

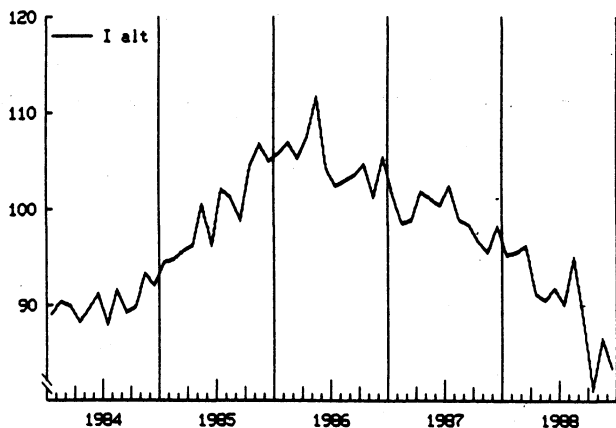
Industri og engroshandel.

Sesongjustert volumindeks. 1982=100

DETALJOMSETNING 1)

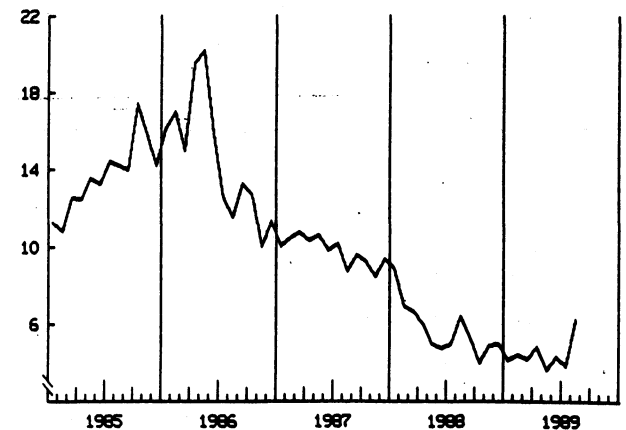
Sesongjustert volumindeks. 1985=100

1) Publiseringen er innstilt f.o.m. januar 1989.

REGISTRERTE NYE PERSONBILER

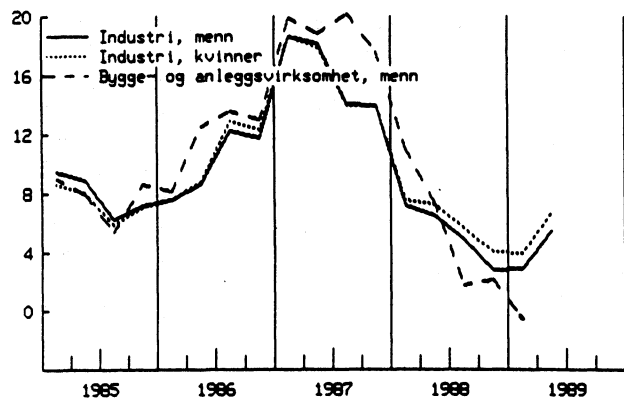
1000 stk. Sesongjustert.

KONJUNKTURINDIKATORER FOR NORGE

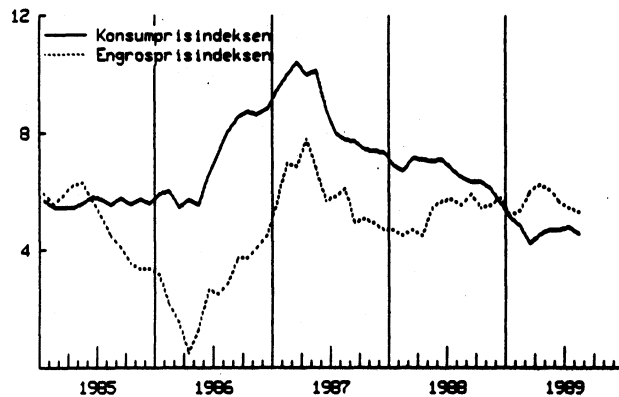
LØNNINGER

Gjennomsnittlig timefortjeneste i industri og bygge- og anleggsvirksomhet, prosentvis endring fra ett år tidligere.

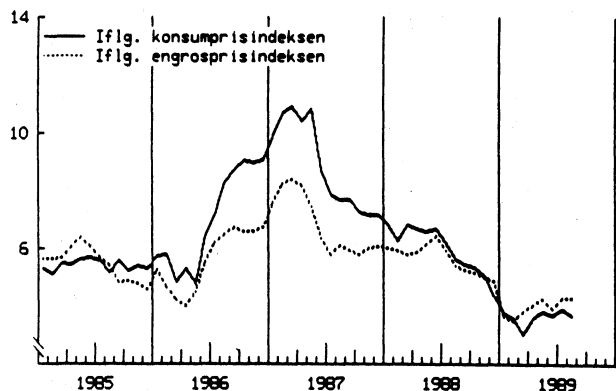
INNELANDSKE PRISER

Prosent endring fra ett år tidligere.

PRISSTIGNING FOR KONSUMVARER 1)

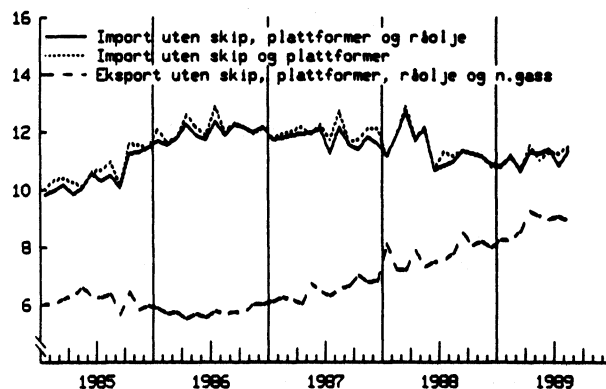
Prosent endring fra ett år tidligere.

1) Konsumprisindeksen for varer omsatt gjennom detaljhandelen og engrosprisindeksen for varer levert til konsum.

UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER

Sesongjusterte verditall. Milliarder kroner.

12*
INDIKATORER FOR OLJEVIRKSOMHET

TABELL C1: PRODUKSJON OG EKSPORT AV RÅOLJE¹ FRA NORSK SOKKEL. 1000 TONN².

	Produksjon							Eksport	
	Total ³	Ekofisk	Statfjord	Valhall	Ula	Gullfaks	Oseberg	Andre	Total
1980	24.451	21.531	2.839					81	23.197
1981	23.450	16.273	6.575					602	20.453
1982	24.515	14.150	9.441	67				857	20.666
1983	30.482	13.031	15.803	769				880	25.623
1984	34.682	11.172	18.610	2.419				2.481	30.064
1985	38.410	10.417	24.036	2.452				2.512	32.602
1986	42.424	8.658	29.402	2.254	734	34	241	1.128	35.376
1987	50.461	8.262	30.100	3.009	4.124	3.549	676	741	41.757
1988*	56.652	9.534	29.630	3.289	4.400	7.722	986	1.088	47.697
Januar-august									
1988	36.369	6.112	19.542	2.170	2.974	4.605	431	530	29.839
1989	49.472	7.273	19.215	2.419	2.929	9.168	7.472	996	43.123
1987									
Januar	4.482	713	2.861	256	374	132	70	73	3.687
Februar	3.835	648	2.269	250	333	163	106	66	3.163
Mars	4.158	673	2.587	272	300	219	34	73	3.213
April	4.287	701	2.600	255	369	226	71	65	3.688
Mai	4.351	661	2.648	272	377	265	53	75	3.917
Juni	3.571	599	2.073	266	247	264	69	53	2.931
Juli	4.261	690	2.391	293	388	362	66	71	3.885
August	3.226	185	2.299	82	109	436	69	46	2.312
September	4.328	624	2.511	292	336	461	35	69	3.648
Oktober	4.606	715	2.667	302	396	456	-	70	4.084
November	4.339	649	2.579	288	364	353	34	72	3.563
Desember	4.272	630	2.708	274	332	187	69	72	3.666
1988*									
Januar	4.748	741	2.682	282	397	477	105	62	3.871
Februar	4.431	694	2.503	264	364	479	70	57	3.515
Mars	4.865	770	2.635	278	395	657	70	60	3.887
April	4.802	770	2.567	270	385	644	106	60	3.952
Mai	4.615	781	2.572	275	371	484	70	60	3.691
Juni	3.608	666	2.027	248	276	325	10	56	3.261
Juli	4.858	865	2.502	273	401	735	-	82	3.900
August	4.440	824	2.057	280	385	801	-	93	3.762
September	4.853	840	2.457	269	371	828	-	88	4.113
Oktober	5.148	857	2.568	279	366	937	-	141	4.474
November	5.011	850	2.436	276	379	911	-	159	4.614
Desember	5.272	874	2.624	295	310	444	555	170	4.657
1989*									
Januar	5.969	922	2.475	303	399	1.090	620	160	5.591
Februar	5.094	829	1.753	275	320	961	804	152	4.658
Mars	6.439	879	2.669	304	390	1.250	798	149	5.405
April	6.494	885	2.575	303	357	1.253	1.023	98	5.902
Mai	6.444	921	2.526	313	296	1.226	997	65	5.369
Juni	5.775	926	2.211	246	302	945	1.046	99	4.768
Juli	6.594	966	2.479	332	385	1.211	1.089	132	5.326
August	6.663	945	2.527	343	380	1.232	1.095	141	6.104

¹ Inkluderer NGL og kondensat.

² Uoverensstemmelser i tabellen skyldes maskinell avrunding.

³ Årstallene kan avvike noe fra summen av månedsoppgavene som bygger på foreløpige tall fra den månedlige produksjonsstatistikken.

13*
INDIKATORER FOR OLJEVIRKSOMHET

TABELL C2: PRODUKSJON OG EKSPORT AV NATURGASS FRA NORSK SOKKEL. MILJONER SM ³ ₁

	Produksjon							Eksport	
	Total ²	Ekofisk	Frigg	Statfjord	Heimdal	Gullfaks	Tommeliten	Andre	Total
1980	25.973	15.938	9.991	44					25.119
1981	26.162	14.760	11.312	86				4	25.197
1982	25.534	14.583	10.810	109				31	24.457
1983	25.831	13.690	11.797	234				110	24.528
1984	27.375	12.800	13.670	291				614	26.240
1985	26.668	11.653	13.691	827				496	25.429
1986	27.802	8.115	12.850	3.464	2.131	-	-	465	25.653
1987	29.689	8.471	12.104	4.333	3.641	225	-	859	27.942
1988	29.853	9.411	10.767	3.802	3.771	727	272	1103	27.858
Januar-august									
1988	19.669	6.129	7.410	2.582	2.409	415	-	724	18.715
1989	21.029	6.739	7.066	2.506	2.296	865	724	833	18.453
1987									
Januar	2.892	822	1.340	332	320	-	-	78	2.790
Februar	2.536	669	1.199	298	295	-	-	81	2.445
Mars	2.785	735	1.325	320	322	3	-	80	2.696
April	2.556	697	1.101	353	315	6	-	79	2.401
Mai	2.427	720	1.016	270	327	6	-	88	2.368
Juni	2.177	727	761	300	306	6	-	76	2.089
Juli	2.119	700	850	330	317	22	-	100	1.923
August	1.262	216	715	151	115	37	-	29	1.126
September	2.207	575	859	336	312	45	-	94	2.078
Oktober	2.668	907	913	385	318	46	-	101	2.551
November	2.820	857	1.149	376	307	36	-	94	2.736
Desember	2.900	883	1.079	446	326	86	-	79	2.738
1988*									
Januar	2.861	781	1.175	437	324	49	-	95	2.643
Februar	2.657	786	1.109	357	276	39	-	91	2.607
Mars	2.795	843	1.182	319	295	59	-	95	2.699
April	2.647	760	1.146	300	299	51	-	91	2.538
Mai	2.342	736	883	304	285	41	-	93	2.197
Juni	2.218	710	798	302	302	31	-	75	2.052
Juli	2.088	743	571	296	322	66	-	90	2.012
August	2.060	777	546	265	306	72	-	94	1.967
September	2.090	767	573	280	292	87	-	91	1.910
Oktober	2.438	832	734	304	316	94	64	94	2.153
November	2.756	800	1.019	313	337	92	97	98	2.473
Desember	2.902	876	1.031	324	418	46	111	96	2.607
1989*									
Januar	3.015	916	1.094	361	328	109	99	105	2.741
Februar	2.746	878	1.012	271	297	90	104	94	2.472
Mars	2.919	799	1.109	353	320	122	109	107	2.524
April	2.803	872	1.089	258	301	117	63	103	2.420
Mai	2.450	745	837	323	284	113	39	109	2.218
Juni	2.361	825	681	343	276	85	70	81	2.009
Juli	2.372	847	638	302	242	111	119	113	1.999
August	2.364	857	606	295	247	117	121	121	2.070

¹ Uoverensstemmelser i tabellen skyldes maskinell avrunding.

² Årstallene kan avvike noe fra summen av månedsoppgavene som bygger på foreløpige tall fra den månedlige produksjonsstatistikken.

14*
INDIKATORER FOR OLJEVIRKSOMHET

TABELL C3: LETEAKTIVITET PÅ NORSK SOKKEL.¹

	Antall hull påbegynt			Boremeter	Borefartøydøgn			Gjennomsnitt vanndyp (m)	Gjennomsnitt totaldyp (m)
	Totalt	Undersøkel- seshull	Avgrens- ningshull		Totalt	Norske	Uten- landske		
1980	36	26	10	136683	3877			176	3115
1981	39	26	13	135054	4131			181	3235
1982	49	36	13	155299	4376			162	3314
1983	40	33	7	135801	3900			201	3155
1984	47	35	12	149034	4235	3803	432	213	3116
1985	50	30	20	143473	4037	3544	493	235	3208
1986	36	26	10	123771	3283	2937	346	236	3353
1987	36	25	11	109882	2468	2266	202	246	3349
1988	29	18	11	118717	2408	2047	361	202	3335
Januar-september									
1988	21	13	8	83972	1755	1485	270		
1989	23	16	7	82539	1377	1107	270		
1987									
Januar	1	-	1	3402	115	115	-		
Februar	4	2	2	3837	123	123	-		
Mars	1	1	-	10182	167	167	-		
April	2	1	1	2904	150	150	-		
Mai	7	5	2	17260	214	214	-		
Juni	4	2	2	14719	262	240	22		
Juli	1	1	-	6440	276	245	31		
August	5	3	2	14332	244	213	31		
September ...	3	2	1	8822	204	173	31		
Oktober	5	4	1	16076	251	220	31		
November	1	1	-	7029	241	216	25		
Desember	2	2	-	4879	221	190	31		
1988									
Januar	-	-	-	6262	186	155	31		
Februar	2	1	1	7785	194	169	25		
Mars	1	1	-	6757	222	191	31		
April	5	5	-	7705	182	152	30		
Mai	1	-	1	10781	222	192	30		
Juni	3	1	2	9202	157	127	30		
Juli	3	2	1	10622	194	163	31		
August	-	-	-	3419	186	155	31		
September ...	6	3	3	21439	212	181	31		
Oktober	3	2	1	14604	247	216	31		
November	4	3	1	13502	205	176	29		
Desember	1	-	1	6639	201	170	31		
1989									
Januar	2	1	1	5745	174	143	31		
Februar	1	1	-	4249	149	121	28		
Mars	2	2	-	6375	201	170	31		
April	4	2	2	10426	192	162	30		
Mai	-	-	-	6643	223	191	32		
Juni	3	2	1	5876	188	132	56		
Juli	4	3	1	7338	250	188	62		
August	1	1	-	7252	220	158	62		
September ...	6	4	2	8635	224	168	56		

¹ Kilde: Oljedirektoratet.

15*
INDIKATORER FOR OLJEVIRKSOMHET

TABELL C4: PÅLØPTE KOSTNADER TIL LETING ETTER OLJE OG GASS PÅ NORSK SOKKEL.¹
MILLIONER KRONER.

	-----1987-----			-----1988-----				-----1989-----	
	2.kv.	3.kv.	4.kv.	1.kv.	2.kv.	3.kv.	4.kv.	1.kv.	2.kv.
Letekostnader i alt	1031	1404	1756	1055	879	952	1275	708	1178
Undersøkelserboringer .	623	673	977	562	606	570	842	454	828
Borefartøyer	170	222	273	196	176	162	234	134	243
Transportkostnader ..	48	80	120	74	81	51	110	54	98
Varer	113	127	234	94	101	105	159	100	176
Tekniske tjenester ..	291	244	349	198	247	251	340	167	311
Generelle undersøkelser	99	218	199	58	137	158	184	77	99
Feltevaluering og feltutvikling	176	335	414	264	-10	104	101	17	74
Administrasjon og andre kostnader	133	179	166	172	146	120	148	160	177

¹ Tabellen dekker letefasen, dvs. kostnader som påløper etter at letetillatelse er gitt og fram til en eventuell utbygging er godkjent av myndighetene.

TABELL C5: PÅLØPTE INVESTERINGSKOSTNADER TIL FELTUTBYGGING PÅ NORSK SOKKEL.¹
MILLIONER KRONER.

	-----1987-----			-----1988-----				-----1989-----	
	2.kv.	3.kv.	4.kv.	1.kv.	2.kv.	3.kv.	4.kv.	1.kv.	2.kv.
Feltutbygging i alt	4078	5190	7540	3405	5047	4788	6445	4651	4809
Varer	2023	2268	3413	784	1918	2128	3225	2329	2461
Bærestruktur inkl. utrustning av skaft ...	463	645	895	244	701	509	637	188	324
Dekk/dekkramme	477	534	1903	358	418	523	1175	392	695
Moduler	721	729	295	-84	482	493	931	540	573
Andre varer	362	359	320	267	317	603	482	1209	860
Tjenester	1892	2505	3683	2380	2876	2257	2864	2021	2206
Prosjektering og prosjekttjenester	412	570	730	427	835	813	1185	892	1246
Maritime tjenester	490	881	1544	753	1011	619	627	235	315
Andre tjenester ²	286	309	573	266	234	166	227	431	154
Egne arbeider ²	703	745	836	934	795	658	825	465	491
Produksjonsboring	163	416	444	241	253	402	355	300	143

¹ Omfatter Ekofisk betongkappe, Gullfaks C, Oseberg C, Øst-Frigg, Troll-Oseberg gassinjeksjon, Troll Øst, Sleipner Øst, Veslefrikk, Gyda, Snorre, Hod, Draugen og Ekofisk utvidete vanninjeksjon.

² Driftsforberedelseskostnader er inkludert.

16*
INDIKATORER FOR OLJEVIRKSOMHET

TABELL C6: RÅOLJEPRISER PR. FAT.¹

	Normpriser i US\$			Offisielle salgspriser i US\$			Spotpriser i US\$			Eksportpris for verden ²		Spotpris i Nkr	
	Ekofisk fjord	Stat- blend	Brent-	Arabian light	Arabian heavy	Bonny light	Arabian light	Arabian heavy	Bonny light	Ekofisk	US\$	Nkr	Ekofisk
1987													
Januar	17.50	17.20	17.55	18.50	18.40	17.14	122.89	131.92
Februar	18.25	17.95	18.30	17.52	16.27	18.92	17.45	17.20	17.19	120.50	120.57
Mars	17.15	16.85	17.20	17.52	16.27	18.92	17.95	17.85	17.35	120.24	123.70
April				17.52	16.27	18.92	18.35	18.40	17.44	118.07	124.57
Mai	18.45	18.30	18.50	17.52	16.27	18.92	18.85	18.65	17.63	117.24	124.02
Juni				17.52	16.27	18.92	18.95	18.80	17.66	118.50	126.15
Juli	19.25	19.00	..	17.52	16.27	18.92	19.85	19.80	17.56	118.53	133.65
August	19.80	19.60	19.90	17.52	16.27	18.92	19.05	18.95	17.80	120.86	128.67
September	18.25	18.10	..	17.52	16.27	18.92	18.55	18.35	17.48	115.89	121.66
Oktober	18.50	18.35	18.65	17.52	16.27	18.92	19.00	18.75	17.52	116.16	124.31
November	18.40	18.25	..	17.52	16.27	18.92	18.10	17.85	17.33	111.26	114.60
Desember	17.60	17.40	17.70	17.52	16.27	18.92	17.20	17.20	16.66	106.29	109.74
1988													
Januar	16.75	16.70	..	17.52	16.27	18.92	16.90	16.80	16.35	103.66	106.51
Februar	16.20	16.15	..	17.52	16.27	18.92	16.15	15.85	15.55	99.68	101.60
Mars	14.65	14.55	14.80	17.52	16.27	18.92	14.80	14.70	13.90	88.13	93.20
April	15.60	15.45	..	17.52	16.27	18.92	16.80	16.60	14.90	92.53	103.09
Mai	16.55	16.30	16.50	17.52	16.27	18.92	16.45	16.35	15.25	94.25	101.04
Juni	16.55	16.30	16.50	17.52	16.27	18.92	15.65	15.54	14.67	93.59	99.15
Juli	14.95	14.65	..	17.52	16.27	18.92	15.15	14.95	13.81	92.67	100.31
August	15.35	15.05	..	17.52	16.27	18.92	15.20	15.00	13.62	93.84	103.35
September	14.35	14.10	14.30	17.52	16.27	18.92	13.30	13.25	12.32	85.13	91.56
Oktober	12.75	12.55	12.70	17.52	16.27	18.92	12.55	12.45	11.04	74.52	84.04
November	12.75	12.55	12.70	17.52	16.27	18.92	13.30	13.10	11.12	73.06	86.07
Desember	14.05	13.90	14.00	17.52	16.27	18.92	15.55	15.25	13.07	85.09	99.28
1989													
Januar	16.25	16.15	16.20	17.52	16.27	18.92	17.40	17.05	15.04	100.17	113.55
Februar	17.05	16.95	17.00	17.52	16.27	18.92	17.10	16.60	15.29	102.75	111.55
Mars	17.65	17.50	17.55	17.52	16.27	18.92	18.95	18.60	16.75	113.73	126.29
April	19.75	19.60	..	17.52	16.27	18.92	20.55	19.75	18.24	123.85	134.10
Mai	19.90	19.70	..	17.52	16.27	18.92	19.05	18.40	17.15	120.91	129.72
Juni	18.20	18.00	18.05	17.52	16.27	18.92	17.95	17.60	16.54	112.28	126.54
Juli				17.52	16.27	18.92	17.95	17.75	16.72	116.20	123.36
August				17.52	16.27	18.92	16.90	16.75	15.65	110.18	117.92

¹ Kilder: Normpriser: Olje- og energidepartementet.
Offisielle salgspriser: IEA Oil Market Report.
Spotpriser: Petroleum Intelligence Weekly.
Eksportpris for verden: Oil and Gas Journal.
Valutakurser: Statistisk Månedshefte.

² Offisielle salgspriser veid sammen med eksportvolum.

17*
NASJONALREGNSKAPSTALL FOR UTVALGTE OECD-LAND

TABELL D1: BRUTTONASJONALPRODUKT

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989 prognose	1990 prognose
Danmark	2,0	3,5	3,7	3,1	-0,7	-0,2	1/2	1 1/2
Frankrike	0,7	1,5	1,7	2,3	1,9	3,4	3	2 3/4
Italia	-0,2	2,8	2,9	2,5	3,0	3,9	3 1/2	3 1/4
Japan	3,2	5,1	4,9	2,5	4,5	5,7	4 3/4	4 1/4
USA	3,6	6,4	3,0	2,8	3,4	3,9	3	2 1/4
Storbritannia	3,4	3,0	3,6	3,2	4,6	3,7	2 1/4	2
Sverige	2,4	4,0	2,1	1,1	2,4	2,1	1 3/4	3/4
Forbundsrepublikken Tyskland ..	1,8	3,0	2,0	2,3	1,8	3,4	3	2 3/4
Norge	4,6	5,7	5,3	4,2	3,4	1,1	4 1/2	2 1/2

Kilde: Regnskapstall for Norge: Statistisk Sentralbyrå. Forøvrig OECD.

TABELL D2: PRIVAT KONSUM

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989 prognose	1990 prognose
Danmark	2,0	2,8	5,5	4,1	-1,2	-1,3	0	1 1/4
Frankrike	1,0	1,1	2,4	3,7	2,7	2,7	2 3/4	2 1/4
Italia	-0,3	1,9	3,0	3,8	3,9	3,8	3 3/4	3 1/2
Japan	3,2	2,7	2,7	3,1	4,2	5,0	3 3/4	3 1/2
USA	4,7	4,7	4,6	4,3	2,7	2,8	2 1/2	2 1/4
Storbritannia	4,0	2,1	3,9	5,7	5,4	6,5	3 1/4	2 1/2
Sverige	-1,8	1,4	3,0	4,8	3,8	2,2	1 1/2	1
Forbundsrepublikken Tyskland ..	1,7	1,5	1,7	3,4	3,6	2,5	1 3/4	2 1/2
Norge	1,5	2,7	9,9	5,6	-0,8	-2,3	-1 1/4	-1/4

Kilde: Regnskapstall for Norge: Statistisk Sentralbyrå. Forøvrig OECD.

TABELL D3: OFFENTLIG KONSUM

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989 prognose	1990 prognose
Danmark	-0,8	-1,0	2,4	1,5	2,0	-0,1	-1	0
Frankrike	1,4	1,1	3,2	1,7	3,0	2,3	2	1 3/4
Italia	2,4	2,4	3,5	2,9	3,6	3,0	3	2
Japan	2,9	2,8	1,7	6,2	-0,7	2,1	2	1 1/2
USA	1,1	4,0	7,3	4,0	2,6	0,3	2 3/4	1 1/2
Storbritannia	1,9	0,7	0	2,0	1,1	0,5	1/2	3/4
Sverige	0,8	2,4	2,1	1,2	1,3	1,4	1 1/2	1 1/2
Forbundsrepublikken Tyskland ..	0,2	2,5	2,1	2,5	1,5	1,8	1	1
Norge	4,6	2,4	3,3	2,2	4,5	0,1	3	3 1/4

Kilde: Regnskapstall for Norge: Statistisk Sentralbyrå. Forøvrig OECD.

NASJONALREGNSKAPSTALL FOR UTVALGTE OECD-LAND

TABELL D4: BRUTTOINVESTERINGER I FAST REALKAPITAL

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989 prognose	1990 prognose
Danmark	0,9	10,5	10,8	16,2	-7,4	-6,9	-4 1/4	1 3/4
Frankrike	-2,3	-1,3	1,1	3,3	3,7	7,0	5 1/4	4 1/2
Italia	-3,8	6,2	2,5	1,6	6,8	4,9	4 1/4	4 1/4
Japan	-0,3	4,9	5,8	5,8	10,3	13,3	7 3/4	5 3/4
USA ¹	8,2	16,1	5,5	0,0	2,0	6,1	4 1/2	4 1/4
Storbritannia	5,7	9,1	3,0	1,7	8,3	11,8	5 3/4	3 1/4
Sverige	1,6	5,1	6,0	-0,6	6,2	5,3	4 3/4	-3/4
Forbundsrepublikken Tyskland ..	3,2	0,8	0	3,2	2,5	5,8	5 1/2	4 3/4
Norge	5,8	10,9	-13,9	23,9	-0,5	1,9	-8 1/4	-1 3/4

Kilde: Regnskapstall for Norge: Statistisk Sentralbyrå. Forøvrig OECD.

¹ Private bruttoinvesteringer.

TABELL D5: EKSPORT AV VARER OG TJENESTER

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989 prognose	1990 prognose
Danmark	3,7	3,4	4,1	-0,3	4,7	5,6	4 1/2	4 1/2
Frankrike	4,4	7,2	2,1	-1,1	3,0	7,4	6 1/4	6 1/4
Italia	3,4	6,5	3,8	3,8	3,3	5,8	5	5 3/4
Japan	4,2	17,5	5,6	-5,2	3,8	7,9	14 1/2	10 1/2
USA	-3,8	6,2	-1,7	3,0	13,1	18,0	10	8 3/4
Storbritannia	2,2	6,9	5,9	3,7	5,4	-1,0	3 1/2	5
Sverige	10,7	6,7	2,2	3,3	2,5	3,0	3 1/2	3 1/2
Forbundsrepublikken Tyskland ..	-0,6	8,5	6,7	0,0	0,8	5,5	7 1/4	6 3/4
Norge	7,6	8,2	6,9	1,6	3,5	4,8	12 1/2	6

Kilde: Regnskapstall for Norge: Statistisk Sentralbyrå. Forøvrig OECD.

TABELL D6: IMPORT AV VARER OG TJENESTER

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989 prognose	1990 prognose
Danmark	0,5	5,1	8,6	6,4	-2,0	0,6	2 1/4	3 1/4
Frankrike	-0,6	3,6	4,7	7,0	7,7	8,0	6 3/4	5 3/4
Italia	-0,4	9,2	4,7	4,6	10,1	7,3	6 1/2	5 3/4
Japan	-5,1	11,1	-0,1	2,8	8,7	21,2	16 1/4	9 3/4
USA	9,6	23,2	3,9	9,4	7,9	8,7	6 3/4	6 1/2
Storbritannia	5,5	9,2	2,7	6,4	7,4	11,9	6 1/2	4 3/4
Sverige	0,4	4,5	8,0	5,5	6,3	5,5	5 1/4	4
Forbundsrepublikken Tyskland ..	0,8	5,5	3,7	3,6	4,9	5,9	6 1/4	6 3/4
Norge	0,0	9,5	5,9	9,9	-6,6	-2,7	-4 1/2	0

Kilde: Regnskapstall for Norge: Statistisk Sentralbyrå. Forøvrig OECD.

19*
KONJUNKTURINDIKATORER FOR UTLANDET

TABELL E1: S V E R I G E

	1986	1987	1988	-----1989-----					
				Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli	Aug.

Sesongjusterte tall:									
Total industriproduksjon 1985=100	100	103	105	111	110	107	110	106	..
Arbeidsløshetsprosent	2.7	1.9	1.6	1.3	1.5	1.1	1.0	1.2	1.5

Ujusterte tall:									
Ordretilgang 1) 1985=100	105	112	130	146	139	137	153
Konsumpriser 1985=100	104.2	108.6	114.9	120.1	121.3	121.8	122.2	122.2	..

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til industrien.

TABELL E2: D A N M A R K

	1986	1987	1988	-----1989-----					
				Feb.	Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli

Sesongjusterte tall:									
Salgsvolum, industrien 1985=100	107	104	106	107	108	108	108
Detaljomssetningsvolum 1985=100	103	101	100	100	99	103	100	100	..
Arbeidsløshetsprosent	7.9	7.8	8.6	9.1	9.2	9.2	9.5	9.6	..

Ujusterte tall:									
Ordretilgang 1) 1985=100	99	98	106	134	123	119	130	135	...
Konsumprisindeks 1985=100	103.7	107.8	112.7	116.3	117.1	117.5	118.5	118.4	118.2

1) Tilgang på nye ordrer i investeringsvareindustrien.

TABELL E3: S T O R B R I T A N N I A

	1986	1987	1988	-----1989-----					
				Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli	Aug.

Sesongjusterte tall:									
Industriproduksjon 1985=100	101.0	106.6	114.0	117.9	117.3	119.2	118.4
Ordretilgang 1) 1985=100	106	105	115	132	127	110
Detaljomssetningsvolum 1985=100	105.3	111.5	119.2	122.6	120.9	124.5	121.6	121.0	121.5
Arbeidsløshetsprosent	11.1	10.0	8.0	6.7	6.5	6.4	6.3	6.3	6.1

Ujusterte tall:									
Konsumpriser 1985=100	103.4	107.6	112.9	118.7	120.8	121.5	121.9	122.0	122.3

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder.

TABELL E4: F O R B U N D S R E P U B L I K K E N T Y S K L A N D

	1986	1987	1988	-----1989-----					
				Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli	Aug.

Sesongjusterte tall:									
Total industriproduksjon 1985=100	102	102	106	109	112	107	109
Ordretilgang 1) 1985=100	102	101	107	122	124	113	126	121	..
Detaljomssetningsvolum 1985=100	104	108	111	112	112	113	111	111	..
Arbeidsløshetsprosent	8.9	8.9	8.8	7.8	7.9	8.0	7.9	7.9	7.8
Konsumpriser 1985=100	99.8	100.0	101.2	103.4	103.9	104.1	104.2	104.3	104.5

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder.

20*
KONJUNKTURINDIKATORER FOR UTLANDET

TABELL E5: F R A N K R I K E

		1986	1987	1988	-----1989-----					
					Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli	Aug.

Sesongjusterte tall:										
Total industriproduksjon	1985=100	101	103	108	110	113	111	113
Arbeidsløshetsprosent		10.4	10.5	10.1	10.0	9.5	9.5	9.5	9.6	..

Ujusterte tall:										
Konsumpriser	1985=100	102.4	105.8	108.6	111.2	111.9	112.3	112.5	112.8	113.0

TABELL E6: U S A

		1986	1987	1988	-----1989-----					
					Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli	Aug.

Sesongjusterte tall:										
Total industriproduksjon	1985=100	101.1	104.9	110.9	113.7	114.6	114.5	114.7	114.8	115.1
Ordretilgang 1)	Mrd. dollar	100.1	107.7	119.5	125.6	129.6	123.7	125.3	122.6	..
Detaljomsætningsvolum 2)		112.1	114.4	118.7	119.8	120.3	119.8	119.4
Arbeidsløshetsprosent		7.0	6.2	5.5	5.0	5.3	5.2	5.3	5.2	..
Konsumpriser	1985=100	101.5	105.2	110.1	113.9	114.6	115.3	115.5	115.7	115.7

1) Verdi av tilgang på nye ordrer på varige varer.
2) Mrd. dollar i 1982-priser

TABELL E7: J A P A N

		1986	1987	1988	-----1989-----					
					Feb.	Mars	Apr.	Mai	Juni	Juli

Sesongjusterte tall:										
Industriproduksjon 1)	1985=100	99.8	103.2	113.1	116.8	123.1	118.2	118.8	121.2	118.6
Ordretilgang 2)	Mrd. yen	901	990	1113	1592	1511	1833	1694	1845	..
Arbeidsløshetsprosent		2.8	2.5	2.5	2.3	2.3	2.3	2.4	2.2	2.2
Konsumpriser	1985=100	100.7	101.4	100.7	101.1	101.4	103.4	103.9	104.1	104.2

1) Industriproduksjon og gruvedrift.
2) Verdien av tilgangen på nye ordrer til maskinindustrien fra innenlandske kunder.

STATISTISK SENTRALBYRÅS MAKROØKONOMISKE MODELLER

Statistisk sentralbyrås makroøkonomiske modeller er alle bygget opp med utgangspunkt i nasjonalregnskapets kontosystem. Kjernen i modellene er kryssløpssammenhenger for tilgang og anvendelse av spesifiserte varer og tjenester. Til denne kjernen er det knyttet atferdsrelasjoner mv. for de ulike sektorer i økonomien. Det er omfanget og arten av disse relasjonene og detaljgraden i varekryssløpet som er ulik fra modell til modell, avhengig av formålet med modellene.

MODIS er den mest detaljerte av modellene. Modellen ble opprinnelig utviklet omkring 1960. Den nåværende versjonen, MODIS V, har en kryssløpskjerne med 54 varer og 50 produksjonssektorer som er det samme som i det kvartalsvise nasjonalregnskapet (KNR). Modellen inneholder få egentlige atferdsrelasjoner, men gir en inngående behandling av offentlige inntekts- og utgiftsposter, spesielt avgifter og subsidier. Modellen nyttes først og fremst av Finansdepartementet i arbeidet med de årlige stats- og nasjonalbudsjettene og de fireårige langtidsprogrammene.

MODAG er mindre detaljert; kryssløpskjernen spesifiserer 41 varer og 33 produksjonssektorer. Modellen er særlig egnet til analyser på mellomlang sikt. Atferdsrelasjonene, som dekker produksjon, konsum, investering, eksport, import, pris- og lønnsdannelse og arbeidsmarkedet, er i Klein-Tinbergen tradisjonen, med elementer fra den skandinaviske inflasjonsmodellen. Modellen nyttes bl.a. av Finansdepartementet til politikkanalyser.

KVARTS er en kvartalsmodell som inneholder stort sett samme type atferdsrelasjoner som MODAG, men er noe mer aggregert. Kryssløpskjernen spesifiserer 25 varer og 16 produksjonssektorer. I modellen er det lagt stor vekt på dynamiske korttidssammenhenger, dvs. at mye av forløpet er bestemt av utviklingen i tidligere kvartaler. Modellen nyttes først og fremst i SSBs arbeid med konjunkturanalyse.

MSG er en anvendt likevektsmodell som forutsetter frikonkurransse og full utnyttning av arbeidskraft og kapital. Den er særlig egnet til å si noe om hvordan næringsstrukturen vil endre seg langs en vekstbane for økonomien. Modellen har sin opprinnelse i et arbeid av Leif Johansen fra omkring 1960. Den nåværende versjonen, MSG 4, nyttes først og fremst til langsiktige perspektivberegninger som grunnlag for regjeringens langtidsprogram og ulike sektoranalyser.

De modellene som er nevnt ovenfor oppdateres årlig og brukes og vedlikeholdes regelmessig. I tillegg er det utviklet enkelte makroøkonomiske modeller for analyse av mer spesielle problemstillinger, bl.a. rene kryssløpsmodeller med spesifikasjoner ned til detaljert nasjonalregnskapsnivå, 340 varer og 185 produksjonssektorer.

Foruten de makroøkonomiske modellene har avdelingen modeller innenfor feltene *skatter og offentlige utgifter*, *demografiske* og *regionale forhold* og *naturressurser*. Av disse er det særlig tre som berører makroøkonomiske forhold: REGION – en modell som bryter ned de makroøkonomiske størrelsene til fylkesnivå, MAKKO – en modell som belyser økonomiske konsekvenser av ulike standardkrav til kommunale tjenester, gitt visse demografiske utviklingstrekk og MATAUK – en modell som framskriver arbeidsstyrken etter ulike kjennetegn.

Økonomiske analyser

Utkommer med omlag 9 nummer pr. år.
Prisen for et årsabonnement er kr. 160,-,
løssalgpris kr. 25,-. Forespørsler om
abonnement kan rettes til opplysnings-
kontoret i Statistisk sentralbyrå.

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co. og Universitets-
forlaget, Oslo, og er til salgs
hos alle bokhandlere.

Statistisk sentralbyrå

Postboks 8131 Dep. N-0033 Oslo 1

Tlf. (02) 41 38 20